CİLT : 4 YASAMA YILI : 1

DANIŞMA MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

51 nci Birleşim

9 Şubat 1982 Salı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ 10

II. — GELEN KÂĞITLAR 10

III. — YOKLAMA 11

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI 11

1. — Abdülbaki Cebeci'nin, İsrail'in Birleşmiş Milletler Üyeliğinin askıya alınması ve bu Ülke ile diplomatik ve ekonomik ilişkilerin kesilmesi yolunda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca, büyük bir çoğunlukla alınan karara Türkiye'nin çekimser oy kullanması konusunda gündem dışı demeci. 11:12

2. — Bor, Kömür, Asfaltit, Fosfat, Demir Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini Düzenleyen Kanun Tasarısını görüşmek üzere oluşturulan Geçici Komisyona, ilgili komisyonlardan seçilen üyeler. 12

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER 12

1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporu. (1/64) (Raporun Başkanlığa geliş tarihi : 3.2.1982) (S. Sayısı : 67) 12:20

Sayfa

2. — Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/50) (S. Sayısı : 53) 20:22,32:33

3. — Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/52) (S. Sayısı : 55) 23,34:35

4. — Türk - Banglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/30) (S. Sayısı : 57) 24,29:31

5. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve Milli Eğitim

Sayfa

ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/23) (S. Sayısı : 58) 24:25, 36:37

6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/3) (S. Sayısı : 59) 25:26,38:39

7. — «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/51) (S. Sayısı : 60) 26:29, 40:41

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Abdullah Pulat Gözübüyük, Boğazlarda meydana gelen deniz kazalarına dair gündem dışı söz aldı.

E. Yıldırım Avcı ve Aydemir Aşkın'ın, Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin tutum ve kararları karşısında Sayın Devlet Başkanımızın verdikleri cevap dolayısıyla, kendilerine Yüce Meclisin şükran ve saygılarının sunulmasına dair önergesi bilgiye sunuldu. Başkanlık Divanınca bu dileğin yerine getirileceği bildirildi.

«Toprak ve Tarım Reformu Öntedbirler Kanununa Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı»'nın, Adalet Komisyonundan 3, Tarım ve Orman, Köy İşleri ve Kooperatifler Komisyonundan 4 üyeden oluşacak 7 kişilik bir geçici komisyonda görüşülmesine dair Başbakanlık tezkeresi kabul edildi.

Danışma Meclisi İçtüzüğünün 47 nci maddesi gereğince hazırlanan Anayasa Komisyonunun Aylık Çalışma Raporu Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Mahalli İdare Seçimlerinin Ertelenmesi Hakkında Kanun Tasarısının maddeleri ve tümü kabul edildi.

Gündemin 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 nci maddelerindeki Kanun Tasarılarının görüşülmesi, Hükümet temsilcilerine ait yetki belgeleri Başkanlık Divanına sunulmamış olduğundan ertelendi.

9 Şubat 1982 Salı günü saat 14.00'te toplanmak üzere Birleşime saat 14.45'te son verildi.

M. Vefik KİTAPÇIGİL
Başkan
Başkanvekili

Evliya PARLAK — Kâtip Üye
Mehmet PAMAK — Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/141) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.2.1982) (Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarına) (8.2.1982)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN : Başkanvekili Fenni İSLİMYELİ

KÂTİP ÜYELER : İmren AYKUT, Kamer GENÇ

BAŞKAN — Danışma Meclisinin 51 nci Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Abdülbaki Cebeci'nin, İsrail'in Birleşmiş Milletler Üyeliğinin askıya alınması ve bu ülke ile diplomatik ve ekonomik ilişkilerin kesilmesi yolunda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca, büyük bir çoğunlukla alınan karara Türkiye'nin çekimser oy kullanmas konusunda gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Gündem dışı bir konuşma talebi var, okutuyorum.

Sayın Danışma Meclisi Başkanlığına

İsrail'in Birleşmiş Milletler üyeliğinin askıya alınması ve bu ülke ile diplomatik ve ekonomik ilişkilerin kesilmesi yolunda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca, büyük bir çoğunlukla alınan karara Türkiye'nin çekimser oy kullanması konusunda yapacağım gündem dışı konuşma için, 9 Şubat 1982 günü yapılacak olan 51 nci Birleşimde söz verilmesini saygılarımla arz ederim.

Abdülbaki CEBECİ

BAŞKAN — Buyurun efendim; söz süreniz beş dakikadır.

ABDÜLBAKİ CEBECİ — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin saygın üyeleri;

Çoğu kez basının ya da TRT'nin küçük haberler kanalından büyük ve sarsıcı nitelik taşıyan olaylar sessiz sedasız geçip giderler. Politika ustaları bu türden becerileri kolaylıkla yapabilmektedirler.

İzin verirseniz, bu gündem dışı konuşmamda, ilkin 1955 yılında yapılan Bandung Konferansında Türk Dışişlerinin yurdumuza ne kazandırıp ne yitirttiğine kısaca değindikten sonra, güncel bir dış politika olayına, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, İsrail Devletini etkileyen, bizim çekimser kaldığımız, büyük bir çoğunlukla alınmış karara, ayrıca da yeğlediğimiz tutum ve davranışın yurdumuza yansıtabileceği olasılıklara, satırbaşları halinde yüksek dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Ulusal ozanımız Mehmet Âkif Ersoy «Safahat» te, «Ders alınsaydı tarih hiç tekerrür mü ederdi?» diyor.

Bandung Konferansını hep birlikte anımsayalım:

Türkiye, Atatürk'ün yayılmacılığa karşıtlık politikasına aykırı bir tutumla ve daha çok da emperyalist devletlerin zoru ile Bandung Konferansına katılmış, üçüncü dünyanın yansızlık ve bağlantısızlık politikasına karşı bloklaşmayı savunmuş ve Nehru'nun bu Konferansta çok ağır ve onur kırıcı saldırısına uğramıştı. Bu sakat politikanın bizi daha sonraki yıllarda ne denli yalnız kalmaya düşürdüğünü hepimiz biliyoruz.

Şimdi gazete haberlerine göre, (Hükümetçe hiçbir açıklama yapılmadığı için gazete haberlerine göre diyorum) New - York'ta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toplantısında İsrail'in Golan tepelerini kendi topraklarına katmasına karşı, barışsever bir devlet olmadığı için üyeliğinin askıya alınması ve tüm ülkelerin İsrail'e karşı diplomatik ve ekonomik boykot uygulamasını öngören çağrı niteliğindeki büyük diplomatik bir olay olan kararına, Ortak Pazarda tam üye olan Yunanistan olumlu oy verirken, bizim Sayın Dışişleri Bakanımızın «çok yönlü dış politika izlemek» formülüne, ayrıca İsrail'in Ortadoğudaki tutum ve davranışlarına karşı protestocu durum takınmamıza, en önemlisi de Üçüncü Dünyanın desteğini gerektirecek Kıbrıs gibi, Ege Denizindeki kesin ve vazgeçilmez haklarımız gibi sorunlarımız durup dururken, çekimser oy kullanmamızın, varsa, haklı ne-

denleri açıklanmamıştır. Tam tersine, Birleşmiş Milletlerdeki Temsilcimiz, hakkımızda dostun ve düşmanın gülümsemelerine neden olabilecek çelişkili gerekçeler ileri sürmüştür. Açıkça Amerika'yı tedirgin etmemek gibi bir gerekçe göstermiştir.

Bizim Batılı bir ülke olduğumuzu, geleceğimizin güvencesini, uygarlık düzeyinin üstündeki amacımızı Batıda seçtiğimizi bilmek, bu bilinci taşımak; fakat bunun yanında dünya devletleriyle ilişkilerimizde herhangi bir dış etkiden uzak, kişilikli, ulusal bir politika izlemek, aklın ve Atatürk yolunun gereğidir.

Dışişlerimizin böyle önemli bir sorunun görüşüleceği Birleşmiş Milletler Genel Kurul toplantısı öncesinde, kurmay çalışmalarını, ayrıca çok önemli olarak, dostlarımızla, müttefik olduğumuz Avrupa ülkeleriyle bu konuda diplomatik ilişkileri gereğince geliştirmediği kanısı kamuoyunda yaygındır.

Dünyanın oldukça önemli politik ve diplomatik çalkantılar, ayrıca doğrultuları ve yönelmeleri kolayca kavranamayacak bunalımlar geçirdiği bir dönemde kararsız bir politika izlemek çok sakıncalıdır. Şu bakımlardan ki :

1. Uluslararası toplantılarda çözülmesi gerekli kimi sorunlarımızı savunmada yalnız kalabiliriz.

2. İkili görüşmelerle çözmeye çalıştığımız sorunlarımızda aradığımız destekleri bulamayabiliriz.

3. Bağımlı bir tutumla, yan tuttuğumuz üyelerden birçoğunun güvenini yitirebiliriz.

Sözlerimi bitirirken, çalışkan Dışişleri Bakanlığımızın bütün bu sakıncaların sisini ülkemizin üstünden kaldıracak açıklamaları kamuoyunun beklediğini arz etmek isterim.

Atatürk ilkelerine, bunların içinde de öncelikle tam bağımsızlığına düşkün Türk Ulusunun beklentilerinin odak yeri olan Yüksek Kurulunuzun her konuda ve her zaman en iyi, en doğru yolu göstereceğine duyduğum güvenimi arz eder, Sayın Başkanıma ve hepinize saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum Sayın Cebeci.

2. — Bor, Kömür, Asfaltit, Fosfat, Demir Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini Düzenleyen Kanun Tasarısını görüşmek üzere oluşturulan Geçici Komisyona, ilgili komisyonlardan seçilen üyeler.

BAŞKAN — Bir sunuş var, okutuyorum.

Bor, Kömür, Asfaltit, Fosfat, Demir Madenleri ile Nükleer Enerji Ham Maddelerinin İşletilmesini Düzenleyen Kanun Tasarısını görüşmek üzere, Danışma Meclisi Genel Kurulunun 28 . 1 . 1982 tarihli 47 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen «Geçici Komisyona. ilgili komisyonlardan aşağıda adları yazılı üyeler seçilmişlerdir.

İktisadi İşler Komisyonu :
Aydemir AŞKIN
Orhan CİVELEK
Halil Erdoğan GÜREL
M. Yılmaz ÖZMAN
Adalet Komisyonu :
Bekir Sami DAÇE
İbrahim BARANGİL
İsa VARDAL
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu :
Hamdi AÇAN
Azmi ERYILMAZ
Vahap GÜVENÇ
Mali İşler Komisyonu :
Hilmi SABUNCU
Doğan GÜRBÜZ
Mehmet PAMAK

BAŞKAN — Geçici Komisyon yarın saat 10.00'da Başkanlık Divanı Toplantı Salonunda toplanarak Divanını teşkil edecektir.

Bilgilerinize sunulur.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporu. (1/64) (S. Sayısı : 67) (1)

BAŞKAN — Değerli üyeler, gündemimizin «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen İşler» bölümüne geçiyoruz.

Bu bölümün 12 nci maddesinde, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporu var.

Bu Tasarının diğerlerinden evvel görüşülmesi hususunda Maliye Bakanımızın bir ricaları var. Başkanlık olarak biz de, bu hususun öncelikle ve diğer kanun tasarılarından evvel görüşülmesini ve gündemdeki sıranın böylece değiştirilmesi hususunu

(1) 67 S. Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

sizin oyunuza sunmak kararındayız. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporunun okunmasına geçiyoruz.

Bu konu üzerinde de müzakereye geçiyoruz.

Mali İşler Komisyonu yerini alsın efendim.

Maliye Bakanlığı da buradalar.

Komisyon Raporunun okunup okunmamasını oyunuza sunuyorum: Okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Okunması kabul edilmiştir.

Buyurun okuyunuz efendim.

(Mali İşler Komisyonunun kabul ettiği Rapor okundu)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz var mı efendim?.. Yok.

Komisyon bir açıklama yapacak mı efendim?..

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Yok efendim.

BAŞKAN — Hükümetin bir açıklaması olacak mı efendim?..

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Arzu edildiği takdirde biz hazırız efendim.

BAŞKAN — Bir genel açıklama yapılır ise, maddelere derhal geçmek mümkün olacaktır efendim.

Buyurun Sayın Maliye Bakanı.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin değerli üyeleri;

Huzurunuza gelen Kanun Tasarısında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğe girmesinden önce, muhtelif kanunlarla emekli aylığı, dul ve yetim aylığı bağlanmış olan kimselerin, içinden, 1969 yılında çıkan 1101 sayılı Kanunla büyük bir kısmı Emekli Sandığına bağlanmış ve bu suretle Emekli olanların, dul ve yetimlerin aylıkları, Emekli Sandığından ödenmeye ve sağlık yardımları da bu Kurum tarafından verilmeye devam edilmiştir.

Ancak, belirli madde gerekçesinde de yer alan bazı dairelerden ve kuruluşlardan emekli olmuş olan ve emekli, dul ve yetim aylığı alan personel, halihazırda Emekli Sandığından değil, bu kuruluşlardan aylıklarını almakta; fakat sağlık yardımı görememektedir. Bu büyük sıkıntılara neden olmakta ve bunun için de geçmiş dönemlerde hazırlanan kanun tasarıları, komisyonlardan geçmiş, hatta Genel Kurullara gelmiş olmasına rağmen, kanunlaşamamıştır.

Hükümetimiz; bu dönemde, Nisan ayında bu Kanun Tasarısını sevk etmek suretiyle huzurlarınıza Tasarı gelmiştir. Bununla adedi 4 500 olan emekli dul ve yetimin, Emekli Sandığı dışında aylık alanların ve bununla birçok güçlüklerle karşılaşılan durum ortadan kalktığı gibi, en mühimi bu kesimin sağlık yardımlarından da faydalanmaları sağlanacaktır. Madde metninde görüldüğü üzere, bu kuruluşlar; Vakıflar Genel Müdürlüğü, Özel İdareler Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı, Orman Genel Müdürlüğü, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Hudut ve Sahiller Sağlık Müdürlüğü, PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü, Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü gibi kuruluşlardır. Adetleri de 4 500'dür. Bu suretle de Emekli Sandığı dışında bu şekilde emekli aylığı, dul ve yetim aylığı verilme durumu da tamamen ortadan kaldırılarak tek bir yerde toplanmış olması sağlanacaktır.

Arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Tasarının tümü üzerinde söz alan başka arkadaşımız yoktur.

AHMET SENVAR DOĞU — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim. Sayın Doğu, usulün nesi üzerinde görüşmek istiyorsunuz?..

AHMET SENVAR DOĞU — Divanın takdiriyle ilgili usuli hata vardır. Sayın Başkanım, onu tutanaklara geçirttirmek istiyorum.

BAŞKAN — Hay hay, buyurun efendim.

AHMET SENVAR DOĞU — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Önümüze gelen Tasarı metni, Bütçe Plan Komisyonundan değil Mali İşler Komisyonundan gelmiştir. Bütçe Plan Komisyonunun bir üyesi olarak bizim daha gündemimizde 6 tane daha değişikliği öngören tasarı teklifleri vardır, değişiklikleri vardır. Sanırım, Divanımız, burada, Maliye Komisyonundan çıkmış olan metni, Genel Kurula indirmekle bir idari hata yapmıştır. Teklifim benim şu olacaktır; bunun Bütçe Plan Komisyonuna iadesi için ka-

rar istihsali eğer burada söz konusuysa veyahut idari, usuli yönünden bunun ihyası mümkünse, onu yapalım.

Üyelerimize bunu duyurmayı istedim, çok teşekkür ederim Sayın Başkanım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Doğu teşekkür ederim.

Muhterem üyeler ve Sayın Doğu; esas itibariyle muhtelif komisyonlardan ve bu arada Mali İşler Komisyonumuzdan, Divanımıza bir müracaat vaki olmuştu, bundan bir müddet evvel. O müracaatta bazı tasarıların süratle çıkmasını temin zımnında Divanın bazı kararlar alması iktiza etti. Bu Tasarı da zannediyorum bunlar arasındadır ve Mali İşler Komisyonu mevcut Tüzüğümüzü, esas itibariyle konuyu dikkate almak suretiyle esas Komisyonu tespit ettiği için bunun, bu Kanun Tasarısının muhatabı şu anda Mali İşler Komisyonu olmaktadır...

İBRAHİM GÖKTEPE — Ne ilgisi var Sayın Başkan, Mali İşler Komisyonuyla, bu Tasarının?

BAŞKAN — Müsaade eder misiniz efendim? Söz almadan lütfen usulümüze uygun konuşmayı, daha anlaşma zemini hazırlamak bakımından isabetli olacağını Sayın Göktepe bir defa hatırlatmak zorunluluğu içindeyim. Bu bir.

İkincisi; Tüzüğümüzün 33'ncü maddesi, bir tasarının diğer komisyon tarafından talep edilmesi halinde, görüşülmesine imkân vermektedir, yani Heyeti Umumiyeye inmeden evvel Gelen kağıtlar arasında bunu gördüğünüz anda, bir itiraz vaki olması halinde, bunun ilgili komisyon tarafından diğer komisyonlardan sevk edilmesi mümkün bulunmaktadır. Onu okuyorum; «Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir.

Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir.

Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir.»

Şu halde, Gelen Kâğıtlarda Muhterem Komisyonunuzun bunu görmüş olması iktiza eder ve sizin bunu, kendisine havale edilmesini sağlamanız mümkün olur.

Şu anda Heyeti Umumiyede böyle bir tasarrufa imkân olmadığını takdir edersiniz; ama Komisyon olarak, Bütçe Komisyonu olarak Heyeti Umumiyeye sunacağınız bir başka görüş var ise, şüphesiz o görüşü Heyeti Umumiye zevkle dinleyecektir.

Buyurun efendim. Bir görüşünüz var ise, onu zevkle dinlememiz mümkündür.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA A. AYSAN — Sorunuza cevap vereceğim.

BAŞKAN — Tasarı üzerinde bir diyeceğiniz varsa... Usul üzerinde müzakere açmıyorum yalnız Sayın Başkan. Usul üzerinde müzakere açılmasına imkân yok. Çünkü 33 ncü madde gayet sarih. Yani siz Gelen Kâğıtlardan bunu takip etmeniz ve Gelen Kâğıtlarda size gönderilmemiş olan bir tasarıyı, size gönderilmesini sağlamanız mümkün idi. Bu yapılmadığına göre, mesele, tasarı artık Heyeti Umumiyenin olmuştur. Heyeti Umumiyeden bir tasarının bir komisyona tekrar iade edilmesi, ancak Heyeti Umumiyenin kararına bağlıdır. Bu itibarla, mesele, Gelen Kâğıtların zamanında takibine bağlı bir keyfiyettir; fakat tasarı üzerinde, tekrar ifade ediyorum, tasarının maddeleri üzerinde değerli komisyonunuzun bir fikri var ise, onu hep beraber dinlemekten zevk duyacağız. (Alkışlar)

İfade edeceğim başka bir usul olmadığı kanaatindeyim.

AKİF ERGİNAY — Sayın Başkan, usul hakkında...

BAŞKAN — Usulün nesi hakkında efendim?

AKİF ERGİNAY — 33 ncü Maddenin son fıkrasının okunmasını rica ediyorum. 33 ncü Maddede, iki komisyon arasında bir ihtilaf vardır, bunun halli lazım

BAŞKAN — Bu havale sırasındaki bir ihtilafa dayanmaktadır. Havale edildikten sonraki bir ihtilafa dayanmaktadır. Heyeti Umumiyeye indikten sonraki zamanı kapsamaz bu madde. Bu, Gelen Kâğıtlardan işin takibine vabeste bir keyfiyeti ifade eder. O tarihte yapacağınız bir itirazdı. Zamanını geçirmiş olan bir itirazın hal mercii burası olmamak iktiza eder. («Doğru» sesleri)

Tümü üzerinde böylece görüşmeler sona ermiştir. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğünden önceki hükümlere göre, aşağıda adları yazılı Emekli Sandığı ve Kurumlar bütçelerinden ödenmek üzere bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile yapılacak toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlanma ve ödeme işlemleri 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığınca yapılır.

1. Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı,

2. Vakıflar Genel Müdürlüğü,
3. Orman Genel Müdürlüğü,
4. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
5. İstanbul Üniversitesi,
6. İstanbul Teknik Üniversitesi,
7. Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,
8. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü,
9. PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü,
10. Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı,
11. TC Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü,

Devirle ilgili Kurumlar (Özel İdarelerle Ankara Merkez, Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı hariç) bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl içinde ödemeleri gereken emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıklarının (Sosyal yardım zammı dahil) bir yıllık tutarını, 6 yıl süre ile aynen ve müteakip 4 yıl içinde de her yıl 2/10 oranında azaltmak suretiyle 10 yıl süre ile TC Emekli Sandığına ödemekle yükümlüdür.

Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığına bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl için, Özel İdareler, Ankara ve İstanbul Belediyelerince ödenmesi gereken paralar yukarıdaki fıkrada öngörülen sürelere ve esaslara göre TC Emekli Sandığına bu yerlerce ödenir.

Adı geçen Zat Maaşları Sandığının hisse senedi, tahvil, taşınır ve taşınmaz bütün malları, alacak ve borçları, bunlara ait kayıt, defter ve belgeler TC Emekli Sandığına devrolunur.

Anılan Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetlileri devir işleminin sonuna kadar TC Emekli Sandığının memuru olarak almakta oldukları aylıklarla devir işlemlerinde çalıştırılırlar ve bu personelden (Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hariç) TC Emekli Sandığında bir göreve geçmek isteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.

Aylıkların devrine ve Sandıkça ödenmesine esas tutulacak evrakın şekli ilgili kurum ve TC Emekli Sandığı tarafından müştereken tespit edilir.

Devir muamelesi, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en çok 6 ay içinde tamamlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?....

MUHSİN ZEKÂİ BAYER — Sualim var efendim.

LÜTFULLAH TOSYALI — Müsaade ederseniz.

BAŞKAN — Soru mu efendim?...

LÜTFULLAH TOSYALI — İki virgül konusu var, onu halledelim efendim.

Birinci fıkrada «Özel İdarelerle» diyor. Ondan sonra virgül konulması gerekli.

BAŞKAN — Kaçıncı satırda efendim?...

LÜTFULLAH TOSYALI — Birinci fıkra efendim, «Özel İdarelerle» diye başlayan, 1'den 11'e kadar sıralanmış.

Bir de, 11 nci fıkradan sonra gelen «Devirle ilgili Kurumlar (Özel İdarelerle Ankara Merkez»den sonra virgül konulmuş.» Özel İdarelerle, Ankara Merkez İdaresi» olması lazım.

BAŞKAN — Evet, Komisyonun bir görüşü var mı efendim?...

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — «İle» geldiğine göre, artık tekrar virgüle gerek olmadığı saptanmış bulunuyor. Türkçe kuralları bunu gerektirmiyor. Her ikisinde de «İle» var.

BAŞKAN — İştirak etmiyorsunuz «İle» olması itibariyle....

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Evet.

BAŞKAN — Sayın Hazer, buyurun efendim.

MEHMET HAZER — «İle» iki sözcük arasında bağlantıdır. Virgül aynı vazifeyi görür. Hem «İle» hem virgül olmaz.

BAŞKAN — Komisyon esas itibariyle ifade ettiler.

Bir soru mu vardı Sayın Bayer, buyurun?...

MUHSİN ZEKÂİ BAYER — 10 ncu satırda «Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı» deniliyor. Denizcilik Bankası bir KİT'dir. Halbuki diğerleri katma bütçeli veyahut genel bütçeden alan dairelerdir.

KİT'i nasıl Emekli Sandığına devrediyorlar, bunu anlayamadım. Onun özlük hakları daha başka türlü efendim.

BAŞKAN — Evet, sorunuz bu.

Komisyon veya Hükümet bir açıklama yapmak istiyor mu efendim?...

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Sayın Başkan, eski kanundan kalma bir durum oluyor bu efendim, bugünkü haliyle değil, Eski kanunlarla sağlanmış bir imkânı biz üstümüze alıyoruz, bu suretle Emekli Sandığı üstüne almış bulunuyor. Bugünkü durum değil.

BAŞKAN — Esas itibariyle ifade etmek istedikleri cihet zannediyorum şu; bahis konusu idareler esas itibariyle daha evvel Emekli Sandığı Kanununa bağlanmış olan teşekküllerdir. Mesela Ziraat Bankası da KİT olması itibariyle daha evvel bağlanmıştır. Şimdi buna munzam birtakım imkânlar yaratılmaktadır. Zannediyorum vermek istedikleri cevap bu.

Sayın Bayer, başka bir meçhul var mı efendim?...

MUHSİN ZEKÂİ BAYER — Sayın Maliye Bakanı açıklama yapsın efendim.

BAŞKAN — Evet, buyurun efendim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkan, değerli Danışma Meclisinin üyeleri;

Buradaki söz konusu Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Emekli Sandığı Kanunu yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kurumlarda çalışıp da emekli aylığı veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olan kimselerin Emekli Sandığı Kanunu yürürlüğe girdikten sonra, çalışan memurlar ve ilgililer bu Kurumdan emekli aylığı ve dul ve yetim aylığı bağlanmaya devam etti; fakat eskiden bağlanmış olanların aylıkları bu kurumlar tarafından ödenmeye devam etti. Emekli Sandığıyla ilişki daha kurulmadan evvel bu kurumlarda çalışıp emekli aylığı bağlanan kimseleri kapsayan hükümdür. Bunlar kaldı. Şimdi, bu Kanunla bu şekilde Emekli Sandığı Kanunu dışında, yani Emekli Sandığı dışında emekli aylığı bağlanan, bu dairelerde çalışan kimseler var. Bu daireler tarafından emekli aylıkları ödeniyor. Çalışan değil de vaktiyle çalışanların emekli aylıkları ödeniyor. Biz şimdi bunların hepsini, bu kurumlardan ödemeyi kaldırıyoruz; Emekli Sandığına bağlıyoruz ve bundan böyle, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren artık bu kurumlardan aylıklarını almayacaklar, Emekli Sandığı bunlara aylıkları ödeyecek ve bu suretle de, eskiden sağlık yardımı alamıyorlardı; şimdi bu Kanun çıktıktan sonra bunlara sağlık yardımı da bağlanacak. Hatta bu kuruluşların birçoğu bunların emekli aylığını ödeyemiyordu. Ödeme güçlüğü içinde bulundukları için bazı zamanlar gecikmelerle ödeniyordu. Bu suretle bu da önlenmiş olacak. Yoksa Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 1.1.1950'den itibaren o kuruluşta çalışıp da bağlı olarak emekli olanlar zaten Emekli Sandığından aylık alıyorlar. Bunlara getirilen bir hüküm değil. Bu, daha evvelki bir dönemde emekli olmuş olanları Emekli Sandığına bağlayan bir hükümdür.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Başka bir soru ... Buyurun Sayın Tutum.

CAHİT TUTUM — Birinci maddeyle ilgili.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

CAHİT TUTUM — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Ek geçici maddeyle ilgili. En sondan üçüncü fıkra :

«Anılan Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetleri devir işleminin sonuna kadar TC Emekli Sandığının memuru olarak almakta oldukları aylıklarla devir işlemlerinde çalıştırılırlar ve bu personelden (Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hariç) TC Emekli Sandığında bir göreve geçmek isteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.»

Bu hüküm ne hükümdür?... Emekli Sandığı hükmü müdür, personel rejimi hükmü müdür?... Bunun açıklanmasını istiyorum.

«Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetlileri», «Hizmetli» deyimi, acaba, eskiden kullanılan bir deyim olduğu için mi yine burada geçiyor?... «Hizmetli» deyimi yok 657 sayılı Kanun kapsamı içinde.

İkincisi :

«... İsteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.» Niçin?... «Ehliyet ve sicil» sözü ne anlama gelir; özellikle «Ehliyet» ne?... Acaba buradaki «Ehliyet» öğrenim durumunu da kapsıyor mu?... 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde belirtilen kısıtlamaları kapsıyor mu acaba?....

Bu konuların açıklığa kavuşturulması gerekir.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Kanun maddesinin ilk kısmında olan, «Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı.» Bu Sandıkta halihazırda 9 personel çalışır ve bu söz konusu emeklilerin aylıklarının ödenmesinde vazife görür. Bir tanesi 3 ncü dereceden müdür, yine bir adet 8 nci dereceden muhaberat şefi, üç adet 12 nci dereceden memur; yine üç adet 13 ncü dereceden memur, bir tane de yardımcı hizmetler sınıfından ve 15 nci dereceden bir memur olmak üzere 9 kişi çalışıyor.

Bu Kanundan sonra bu ilgili personelin görevlerini Emekli Sandığı personeli yapacak. Yani, devredildikten sonra, bundan böyle bunun aylık ödemelerini Emekli Sandığı tahakkuk ettirerek yapacak.

İşte, bu devir esnasında ve onların da açıkta bırakılmaması esas olduğuna göre, görevlerini Emekli Sandığı üstlenirken burada çalışan 9 personelin de, bu hizmet de Emekli Sandığına devredildiği için Emekli Sandığı kadrolarına devredilmesi esas oluyor. Hepsi 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışacak.

«Hizmetli» burada «Yardımcı hizmetler sınıfına giren» manasında kullanılmıştır. Bu suretle de, gayet tabii, çalışmış olan personelin açıkta bırakılmayarak Emekli Sandığı kadrolarına alınması yolunda «Tahsili, derecesi nazarı itibara alınmak» şeklinde de bir hüküm getiriliyor.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başka bir soru var mı efendim?...

RECAİ BATURALP — Orada iken bir sual sormaya müsaade buyurulur mu?...

BAŞKAN — Buyurun efendim, tabii.

RECAİ BATURALP — 1.1.1951 yılında, Kanun çıktıktan evvelki tarihte kendilerine emekli maaşı bağlanmış olan kişiler bu defa bu Kanunla arkadaşlarının arasına geliyorlar ve sağlık yardımı alacaklar. Acaba daha evvelki Kanunda bu kişilere başka hak tanınmış mı idi ve o hak tanınmışsa, bu defaki Kanunla o hak devam edecek mi?... Örneğin : Denizcilik Bankasında olduğu gibi emekli olan kişilere senede bir defa seyahat hakkı verilmiş olabilir. Bu hak vaki midir, değil midir?...

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Bu şekilde emekli olanların ilave hak olarak sağlık yardımlarından istifade ettirilemiyor idi. Eski mevzuata göre, Emekli Sandığı Kanunu yürürlüğe girmeden evvel, emekli ve dul ve yetim aylığı alanlar sağlık yardımlarından yararlandırılamıyor idi. Şimdi, bu getirilenden sonra bu şahıslar da aynen Emekli Sandığından emekli olanlar gibi sağlık yardımından istifade edecekler. Yani ilave bir imkân, bu Kanunla bu oluyor.

Evvelce aldıkları bu yöndeki herhangi bir konu, çok teknik bir konu olduğu için, yanlış bir şey, hata yapmamış olmak için... Bilmiyorum, teknik arkadaşlarım biliyor ise. Yani, Denizcilik Bankasından aldıkları seyahat hakkının kendilerine verilip verilemeyeceği konusu. Şöyle :

«Seyahat ve diğer kurumlarca verilen haklar devam edecek» şeklinde arkadaşlarım bana ilettiler. Demek ki, «Denizcilik Bankasından aldığı seyahat hakkı buraya geçmekle ortadan kalkmıyor, aynen o hak devam edebilecek» şeklini söylerler.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Başka bir soru var mı efendim?...

CAHİT TUTUM — Sorum anlaşılmadı. İzin verir misiniz?...

BAŞKAN — Lütfen efendim, tekrar edin.

CAHİT TUTUM — «... Ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.»

Sayın Bakanım diyor ki, «657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirtilen koşullar gözönünde tutulacak.» Benim sorum şu : Ehliyet ve sicilleri uygun değilse ne olacak?... Resen mi emekliye ayrılmış olacaklar ... Ne yapacaksınız bunları?... Yasanın bu maddesinde bir sarahat yok Sayın Bakanım. Onu rica ederim, cevaplandırmanızı isterim.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 9 kişidir kadro itibariyle ve biz bunları zaten Hükümet olarak getirirken de kadrolara almak ve açıkta bırakmamak düşüncesiyle aldık. «Ehliyet ve kadroları» demekle de tahsil durumları ve yaptıklarına göre bunu esas almayı düşünüyoruz. Herhangi bir surette uymuyor diye resen emekli etmek veya açıkta bırakmak gibi bir düşünce söz konusu değildir.

CAHİT TUTUM — Yasanın maddesi yeterli değil o zaman Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Peki efendim.

Komisyon bir açıklama yaparsa; bilemiyorum.

TÜLAY ÖNEY — Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Bir başka soru mu vardı efendim?...

Buyurun.

TÜLAY ÖNEY — Sayın Başkanım, Sayın Bakan izah ederler mi; daha önceden aylık bağlanmış olan yerden aldıkları birtakım özel hakların geçerli ola-

cağını belirttiler; fakat Kanun tasarısında bununla ilgili bir sarahat yoktur. Uygulamada bu bir yanlış yorumlamaya yol açabilir.

İkinci olarak; madem ki Emekli Sandığı kapsamında toplanacaktır, hakların tamamı eskiden maaş bağlanmış olan yerden almış oldukları özelliklerle devam ettiği takdirde Emekli Sandığının içinde, toplam içinde bir ayrıcalık yaratacaktır. Bunun uygulamada bir sakınca getirip getirmeyeceği konusunda kuşkuluyum.

Üçüncüsü de; madem ki Emekli Sandığına bağlanmakla bugün kadar almamış oldukları bazı hakları almakla, mesela sosyal yardımlar, sağlık yardımları almış olurlarsa, o zaman da bunun bütçeye yükü konusunda bir tahminleri olur mu; bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Öney.

Buyurun Sayın Bakan, yerinizden de sorulara cevap vermek mümkün.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Denizcilik Bankasının kendi memurları için hazırlanan Yönetmeliğine göre ve kendi personelinden emekli, dul ve yetim aylığı alanların bu haklarının Denizcilik Bankası tarafından kullanılabileceğine dair kendi Yönetmeliklerinde, memur Yönetmeliklerindeki hükümden istifade etmek sureti ile emekli olanların da Denizcilik Bankasının vermiş olduğu bu haktan istifadesi mümkün oluyor. Emekli Sandığı mevzuatına göre değil, mevcut Denizcilik Bankasının kendi memurları için hazırladığı Yönetmeliğin emeklilere de bu hakkı tanıdığından dolayı. Yoksa bu Kanunla getirilmiş olmasından, bir hükümle değil.

Bu Kanunun, Kanunda da görülüyor, altı yıl müddetle kurumlar yine parasını verecekler. Bu yönü ile emekli aylıklarını, dul ve yetim aylıklarını ilgili kuruluşlar ödeyecek, ondan sonra geri kalan dört yılında 2/10 oranında eksilecek.

Bu itibarla, altı yıl için Emekli Sandığına hiç bir yük yoktur. Yalnız Sağlık yardımından dolayı, (4 500 kişi olduğu için de) büyük bir rakam olacağını beklemiyoruz. Bir yük bu bakımdan gelmeyecektir; arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

SELÇUK KANTARCIOĞLU — Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

SELÇUK KANTARCIOĞLU — Efendim, Kanunun bu maddesini ben bu şekilde anlamıyorum.

Bu, oradaki bulunan dokuz kişinin korunması ile ilgili bir maddedir; çünkü onlar, zamanında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesine göre, imtihan kazanmış kişiler değillerdir. Bunların yeni bir göreve atanması gerekir Kanun yürürlüğe girerse ve o sandık kalkarsa. Ancak, imtihana da alınması mümkün olamaz. O şahısların aylık alabilmeleri için böyle bir hüküm getirilmiştir. Yoksa bu bir atama ve saire falan değildir ve böyle olması gerekir. Her halde bunu Komisyon daha iyi bilir.

BAŞKAN — Evet efendim, peki teşekkür ederim Sayın Kantarcıoğlu.

Komisyon bir ilave yapacak mı efendim?

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Efendim...

AKİF ERGİNAY — Geri alsın.

BAŞKAN — Lütfen efendim. Müdahale etmeyiniz.

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Müsaade buyurursanız oturduğum yerden açıklayacağım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Efendim, bir kere emeklilerin bazı haklarından, eski haklarından yararlanmasını önleyici bir hüküm burada yok. Zannediyorum ki, arkadaşlarımız da sağlık hizmetlerinden yararlanıyor ve zamanında maaşlarını alıyor diye evvelce kazanmış oldukları bu haklarından bu kişilerin uzak kalmalarını arzu etmezler; çünkü o, onların emeklerinin karşılığı olarak kendilerine verilmiş bir hak idi.

Diğer taraftan, biraz evvel Sayın Bakanın söylediği gibi, dokuz kişiden ibaret bulunan buradaki personelin, Sayın Kantarcıoğlu da işaret buyurdular, bu hizmetlerine devam etmeleri yine onların evvelce imtihanlara tabi tutulmamış olmaları ve statüleri icabı, hiç bir kusurları olmaması nedeni ile hakları olduğunu biz Komisyon olarak gördük ve bunun sürmesinde fayda mütalaa ettik, sakınca görmedik; bu bir. Ayrıca bunu bir memur rejimi olarak da getiremezdik; çünkü bu getirilemezdi daha doğrusu, uzun muamelelere tabi olacak idi. Bu sebeple burada sorunun çözümlenmesinde isabet mütalaa etti Komisyonumuz. Bu sebeple, bu halle kalmasında da fayda mütalaa ediyoruz. İsabetsizlik görmüyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

ŞERAFETTİN YARKIN — Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Yarkın.

ŞERAFETTİN YARKIN — Şimdi, bu konudan da anlaşılıyor ki, bu dokuz kişi, istedikleri takdirde açıkta kalmamak, onu sağlamak için zat maaşlığından, kaldırıldığına göre Emekli Sandığına kadroları ile alınacaklar ve orada çalıştırılacaklar; ancak madde bunu kapsamıyor. «Ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartı ile» denildiği takdirde bir kıstas, bir şart getirilmiş oluyor.

Benim önerim; geçmek isteyenler, boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla birlikte atanırlar «şeklinde hükmün düzenlenmesi, yani «Ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartı ile» teriminin kaldırılmasıdır.

Böyle olduğu takdirde gerek Sayın Bakanın, gerek Sayın Komisyon Başkanının önerileri, izahları da bu merkezdedir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Bir değişiklik önergeniz var mı? Sayın Yarkın, bir değişiklik önergeniz var mı?

ŞERAFETTİN YARKIN — Yazalım.

BAŞKAN — Yok.

Komisyon iştirak ediyor mu muhterem arkadaşımızın görüşüne?

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Hayır efendim, katılmıyoruz. Zaten yeteri kadar ehliyet durumları incelenmiş bu zatların. Bunu yalnız, kanunsuzluk olmasın diye, ehliyet durumları gözönünde tutuluyor, işaret etmek için bu madde buraya konmuştur. Bu incelenmiş ve gerekli yeri almıştır efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, bir önergeniz var.

KÂZIM ÖZTÜRK — Evet.

BAŞKAN — Önlerde mi? Bir şey var, bilmiyorum. Ek geçici madde, 1 nci madde ile ilgili olarak mı?

KÂZIM ÖZTÜRK — Müsaade ederseniz kürsüden arz edeyim.

BAŞKAN — Müsaade ederseniz okutayım, ondan sonra siz de önerge üzerinde söz alın.

KÂZIM ÖZTÜRK — Lütfederseniz.

BAŞKAN — Evet.

Önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Kanun Tasarısında geçen «Ek geçici madde» deyiminin «madde» olarak değiştirilmesini ve metinlerde de buna göre değişiklik yapılmasını arz ve teklif ederim.

Kâzım ÖZTÜRK

BAŞKAN — Buyurun Sayın Öztürk.

KÂZIM ÖZTÜRK — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Mevzuat üzerindeki dezeltmelere henüz fırsat gelmediği için kanun teklif ve tasarıları huzurunuza geldikçe gerekli düzeltmelerin yapılmasının gerekliliğine inanıyorum. Bu nedenle huzurunuzu işgal ettim.

Kanun metinleri madde ve geçici madde biçiminde düzenlenmektedir. Geçmişte «Ek geçici madde» deyimi de, üzülerek ifade edeyim, mevzuatımıza girmiştir. Bu Kanunla Emekli Sandığı Kanununa ek yapılırken, bizatihi kanun maddesi ektir. Maddenin ismine bir kere daha «Ek» demek sureti ile «Bu Kanunla eklenen ek geçici madde» demek suretiyle deyimleri uzatmaktayız. Bir itiraz nedenim bu.

Bir ikincisi; «Geçici madde» deyimidir. «Geçici madde» deyimi bir süre ile tahditli olan maddeler için kullandığımız bir deyimdir. Bir kanun çıkar, onun bir süre daha tatbikine imkân veren maddelere «Geçici madde» diyoruz. Halbuki, burada düzenlediğimiz ve sözü geçen ilgili kuruluşları kapsamına alan ve bundan böyle Emekli Sandığına tabi olacak bu kuruluşların geçicilik vasfı yoktur. Bu nedenle «Ek geçici madde» deyimi yerine, aşağıdaki madde eklenmiştir biçiminde düzenlediğimiz zaman, hem anlayış kolaylaşacak, hem de mevzuattaki bu fazla deyimler ortadan kalkmış olacaktır.

Arz ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Önergeye Komisyon katılıyor mu?

MALİ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Sayın Başkanım, katılmıyoruz efendim.

Ben inceledim konuyu vaktiyle de aynı tereddütlerle. Bunun burada «Ek geçici madde» olarak söylenmesinde, ondan evvel konmuş olan geçici maddelere karşı bugün farklılık yaratmak maksadı ile konmuş bulunuyor, hükümet de bu istikamette düşünüyordur. O sebeple, istikbalde karışıklıklar olacaktır. Belki Sayın Kâzım Öztürk'ün şu anda söyledikleri doğru gibi görünüyor; ama aslında sarahat için, açıklık için bu maddeye «Ek» sözü konmuştur. O sebeple isabetli değildir.

Geçicilik meselesine gelince gerçekten geçicidir. «Altı ay içerisinde devir muameleleri yapılır» diyor. Belli süresi içerisinde Kanun, geçici hükmünü ifa edip bitecektir; artık ondan sonra Emekli Sandığının müntesibi olarak emekliler o Kanun hükümlerine göre maaşlarını alacaklardır Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Evet.

Hükümetin önerge üzerindeki mütalaası?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Biz de efendim, bu şekilde geçici manası hakikaten şahıslarla alakalıdır. Yoksa kurumlar Emekli Sandığına zaten tabidir. Onlar başka maddelerde düzenlenmiştir. Burada getirilen; bu kurumlardan daha evvel emekli, dul, yetim aylığı alan şahıslarla alakalıdır. Bunlar Emekli Sandığına bağlandıktan sonra da bu madde hüküm ifade etmeyecektir. Geçiciliği vardır. Daha evvelki uygulamalarda da Emekli Sandığı Kanununa geçici maddeyle bağlanmıştır. Bir beraberlik olması bakımından geçici madde şekliyle Hükümet tarafından gelmiştir ve bu şekilde olmasını düşünürüz.

Takdir Danışma Meclisinindir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmıyor. Dikkate alınıp, alınmaması hususunu oylarınıza sunmak istiyorum. Önergeyi kabul edenler... Dikkate alınmasını kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

1 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. 1 nci maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 3 ncü madde kabul edilmiştir.

Kanunun tümünü oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kanunun tümü Danışma Meclisince kabul edilmiş bulunmaktadır, hayırlı ve uğurlu olsun. (Alkışlar)

Sayın Bakana ve Komisyona teşekkür ediyorum.

2. — Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/50) (S. Sayısı : 53) (1)

---

(1) 53 S. Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları üzerinde görüşmelere başlıyoruz .

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarının yerlerini almasını rica ediyorum.

Dışişleri Temsilcisi?.. Burada.

Dışişleri Bakanlığı Temsilci Belgesini okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

«Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu» hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporlarının 9 Şubat 1982 günü saat 14.00'de Danışma Meclisinin 51 nci Birleşim sırasında görüşülmesinde aşağıda yazılı kişinin yetkilendirilmiş olduğunu saygıyla arz ederim.

Dışişleri Bakan Vekili
İlhan ÖZTRAK

Adı ve Soyadı : Gündüz Tunçbilek

Görev ve Unvanı : Genel Sekreter Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Yardımcısı.

BAŞKAN — Sayın Tunçbilek zatıâliniz mi efendim?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Evet efendim.

BAŞKAN — Değerli üyeler;

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporlarının okunup, okunmamasını oylarınıza sunuyorum. Okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Raporu lütfen okuyunuz.

(Rapor Okundu)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?

ABDULLAH PULAT GÖZÜBÜYÜK — Söz almak istiyorum efendim.

BAŞKAN — Sayın Abdullah Pulat Gözübüyük, buyurunuz efendim.

ABDULLAH PULAT GÖZÜBÜYÜK — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Efendim, benim maruzatım bir hukuki deyimle ilgilidir. Burada «Çatışma» kelimesi geçiyor. «Çatışma» müteaddi, yani fiil ifade eden bir tabirdir. Çatmak, çatışmak, Ticaret Kanununda da «Çatma» tabirleri vardır. Bu, «Conflit les lois», burada daha güzel bir Türkçe olmak üzere «Kanun Uyuşmazlıkları» gibi bir şey kullanılırsa Türkçe bakımından daha güzel olur. Yok, daha başka güzel bir tabir varsa onu da muhterem arkadaşlarım lütfetsinler.

Maruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ ve DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL İBRAHİM KARAL — Zaten kullanıldı efendim.

BAŞKAN — Başka söz almak isteyen?

Buyurun Sayın Bilge,

NECİP BİLGE — Sayın arkadaşlar;

Hükümet tarafından gönderilen Kanun Tasarısındaki başlıkta kullanılan «Çatışma» tabiri kanımca daha doğrudur. Eskiden buna «Kanunlar ihtilafı» denilirdi; fakat son zamanlarda yeni Türkçe terimlerinin konulması doğrultusunda Devletler Özel Hukukunun içerdiği konular arasında bazı şeyler vardır, bunlardan birisi de «Kanunlar çatışması».

Eskiden «Tabiyet Hukuku» denirdi, şimdi Vatandaşlık Hukuku denilmektedir. Burada da aynı şekilde eski «ihtilaf» yerine «çatışma» tabiri kullanılmakta ve Devletler Özel Hukuku kitabı yazan arkadaşların kitaplarında bunlar, «Kanun Uyuşmazlığı, Kanunlar İhtilafı» vesaire şeklinde değil, Kanunlar Çatışması şeklinde ifade edilmektedir. Gerçi uyuşmazlık da aynı şeyi ifade eder diye düşünülebilir. Kanımca uyuşmazlık, daha ziyade devletin kendi iç hukukundaki kanunlar arasında bir uyuşmazlık olursa veya kararları arasında uyuşmazlık olursa orada kullanılır. Nitekim, memleketimizde bir mahkeme vardır; mahkemelerin görevi bakımından birbirlerine aykırı kararlar vermeleri halinde bunları halledecek, çözümleyecek bir mahkememiz vardır, adı Uyuşmazlık Mahkemesi. Bu, iç hukukla ilgilidir; fakat dış hukuk bakımından; yani muhtelif devletlerin birbirleriyle olan münasebetlerinde kendi kanunları arasında bir uyuşmazlık çıkarsa buna kanunlar çatışması denilmektedir ve Devletler Hukukunda da bu tabir kullanılmaktadır. Bu itibarla «çatışma» tabirinin aynen muhafaza edilmesinin doğru olduğu kanısındayım.

BAŞKAN — Söz almak isteyen başka üyemiz?.. Buyurun efendim.

ABDULLAH PULAT GÖZÜBÜYÜK — Değerli arkadaşlar;

Bir kere her sahanın ayrı bir dili vardır. Kimya, fizik, felsefe, hukuk vesaire. Bu dil üzerinde gelişigüzel tasarruf doğru olmaz. Aynı görev ve yetkiye sahip olan bazı mahkemeler, bu davaya ben bakacağım der veya ben yetkili değilim der. Buna da mı çatışma diyeceğiz?.. Bu, bizim yürürlükteki kanunlarımızda uyuşmazlık kavramıyla ve tabiriyle ifade edilir. Çatışma, arz ettiğim gibi maddi bir hadisedir. Gemi gemiye çatışır, araba arabaya çatışır. Türk Dilinde «Çatışma» nın hiçbir suretle bu manada kullanılması uygun olmaz.

Yüksek takdirlerinize derin saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarı üzerinde söz almak isteyen başka üyemiz?.. Sayın Kurtoğlu buyurun efendim.

SERDA KURTOĞLU — Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar;

Uyuşma ve çatışma tabirlerinin yerine oturtulması üzerinde muhtelif hatip arkadaşlarımız konuştular.

Menşei tekse, yani yazılı hukuk kaidesi tekse taraflar bu hukuk kaidesinin ne yolda tatbik edileceği hususunda veya menfaatlerinin nasıl bir hukuk kaidesiyle korunacağı hususunda ihtilafa düşmüşlerse uyuşmazlık vardır. A kaidesi var, taraflardan biri bu A kaidesini 5 olarak tefsir ediyor, diğeri 4 olarak tefsir ediyor; taraflar arasında uyuşmazlık vardır; fakat tarafların dayandıkları kaide birden fazla ise ve bu kaidenin düzenleri arasında ihtilaf varsa çatışma vardır. Binaenaleyh, Kanun Tasarısındaki «çatışma» tabiri doğrudur. Bunu arz ediyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum Kurtoğlu.

Söz almak isteyen başka üyemiz?.. Yok.

Komisyon bir görüş bildirecek mi efendim?..

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL İBRAHİM KARAL — Biz, uyuşmazlık olarak devam ediyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet Temsilcimizin görüşünü rica ediyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Sayın Başkan;

Komisyon müzakerelerinde de hatırlanacağı üzere, esas metnimizde çatışma tabiri kullanılmıştır. Bu özel, Türkçe bir tabirdir; fakat hukuk dilimize uyuşma tabiri girmiş olduğundan, biz Komisyonun bu konuda izhar etmiş olduğu dileğe ittiba ettik; fakat takdir tabii Yüce Meclisindir.

BAŞKAN — Peki teşekkür ederim.

Sayın Bilge bir önergeniz?..

NECİP BİLGE — Yok.

BAŞKAN — Yok.

Bu önergeye Komisyon ve Hükümet Temsilcilerinin katılmadıklarını anlıyorum.

Başka söz alan arkadaşımız tasarının tümü üzerinde bulunmamaktadır. Tümü üzerindeki görüşmeler böylece sona ermiştir. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 1'i okutuyorum.

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Ekim 1961 Tarihinde Lahey'de düzenlenen Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1'nci madde üzerinde söz almak isteyen Sayın bir üyemiz?.. Yok.

Komisyonun bir başka görüşü?.. Yok.

Hükümetin bir başka açıklaması?..

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Efendim, Sözleşmenin bir maddesine bir ihtirazi kaydımız var, onu tabii onaylandıktan sonra depoziter devlete katılmamızla birlikte bildireceğiz.

BAŞKAN — Bir daha lütfeder misiniz efendim, hangi maddeye?..

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Sözleşmenin 18'nci maddesinin verdiği yetkiye istinaden 10'ncu madde ile ilgili olarak, katılma sırasında aşağıda metni yazılı ihtirazi kayıt ülkemiz tarafından dermeyan edilecektir. Metni okuyorum efendim : «Türkiye Cumhuriyeti, başka hiç bir devletin vatandaşlığına haiz olmayan vatandaşlarından birisinin, olağanüstü haller dışında sözlü olarak yaptığı vasiyet tasarruflarını tanımadığını Sözleşmenin 10'ncu maddesi uyarınca beyan eder.»

BAŞKAN — Sözleşmeye bu ihtirazi kaydın konması kaydıyla onaylanmasını istiyorsunuz?..

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Evet.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz alan başka arkadaşımız yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?.. Kabul etmeyenler... 1 nci madde kabul edilmiştir.

Madde 2'yi okutuyorum.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3'ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısı açık oyunuza sunulacaktır. Kupaları dolaştırınız.

(Oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?.. Yoktur. Oy verme işlemi sona ermiştir.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Sözleşmenin Uygun Bulunduğuna mütedair Kanun Tasarısı 126 oy iştiraki; 124 kabul, 1 ret, 1 çekimser oy ile, 124 oyla kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun. (Alkışlar)

Seslendirme tesisatında bir arıza var zannediyorum. Bu bakımdan Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.45

BAŞKAN : Başkanvekili Fenni İSLİMYELİ

KÂTİP ÜYELER : İmren AYKUT, Kamer GENÇ

BAŞKAN — Değerli üyeler;

51 nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

3. — Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/52) (S. Sayısı : 55)

BAŞKAN — Kanun Tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyon raporlarının okunup okunmamasını oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmiştir.

(Rapor okundu)

BAŞKAN — Hükümetin temsil belgesini okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

«Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin» ve «Uydular aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı (INMARSAT) Sözleşmesinin Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı»nın Yüce Meclisiniz Genel Kurulunda 9 Şubat 1982 günü Saat 14.00'de görüşülmesinde Danışma Meclisi İçtüzüğünün 29 ncu maddesi gereğince aşağıda ismi yazılı kişinin yetkilendirilmiş bulunduğunu saygı ile arz ederim.

Dışişleri Bakanı V.
İlhan ÖZTRAK

Adı soyadı : Filiz DİNÇMEN

Görev Unvanı : Milletlerarası Siyasi İlişkiler Genel Müdürü.

BAŞKAN — Komisyon ve Sayın Dinçmen buradalar.

Tümü üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Söz almak isteyen sayın üyemiz?.. Kanun Tasarısının tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. .Kabul edilmiştir.

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Strazburg'da 27 Ocak 1977 tarihinde imzalanan «Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi»nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde 1 üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?.. Yok.

Komisyonun bir açıklamaları var mı?.. Yok.

Hükümet bir açıklamada bulunacak mı?.. Bulunmuyorlar.

Madde 1'i oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Madde 1 kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. 2 nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3 ncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının kesin olarak kabulünden evvel lehte ve aleyhte birer üyeye söz vermek istiyorum. Söz almak isteyen sayın üyemiz?... Yok.

Tasarı açık oya sunulacaktır, kupaları dolaştırınız.

Tasarı üzerinde oyunu kullanmayan arkadaşımız var mı efendim?.. Yok.

Oylama işlemi bitmiştir.

Oylama sonucunu açıklıyorum.

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı 2 geçersiz oya karşılık 128 oy ile Danışma Meclisince kabul edilmiştir.

Hayırlı ve uğurlu olsun .(Alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Dinçmen.

---

(1) 55 S. Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

4. — Türk - Bangladeş Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/30) (S. Sayısı : 57) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 3 ncü maddesinde, «Kanun tasarısı ve teklifleri» arasında yer alan tasarının mesai saati sonunda görüşülmesine mütedair Komisyon Başkanımızın bir teklifi var; Başkanlık Divanı olarak biz de iştirak ediyoruz.

Bunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/23) (S. Sayısı : 58) (2)

BAŞKAN — Gündemimizin 4 ncü maddesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı»'nın görüşülmesine geçiyoruz.

Komisyonumuz?.. Buradalar.

Hükümet Temsilcisi?.. Buradalar.

Temsil belgesini okutuyorum :

Danışma Meclisi Başkanlığına

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve «Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları»'nın 9 Şubat 1982 günü saat 14.00' de Danışma Meclisinin 51 nci Birleşimi sırasında görüşülmesinde aşağıda yazılı kişinin yetkilendirilmiş olduğunu saygı ile arz ederim.

İlhan ÖZTRAK
Dışişleri Bakanı V.

Adı ve Soyadı : Nejat Taylan
Görev Unvanı : Genel Sekreter.
Kültür ve Enformasyon İşleri Yardımcılığı Nezdinde Genel Müdür.

---

(1) 57 S. Sayılı Basmayazı Tutanağın sonuna eklidir.

(2) 58 S. Sayılı Basmayazı Tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Tasarı üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Tasarının ttümü üzerinde söz almak isteyen Sayın üyemiz?.. Yok.

Komisyon bir görüş bildirmek istiyor mu efendim?.. Yok.

Hükümet bir açıklamada bulunacak mı?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşması»'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 9 Mart 1981 tarihinde Dakka'da imzalanan «Kültür Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?.. Yok.

Komisyon açıklamada bulunacak mı?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

1 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 1 nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde 3'ü oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 3 ncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının kesin olarak kabulünden önce lehte ve aleyhte söz almak isteyen üyemiz?.. Yok.

Açık oya sunuyorum. Kupalar dolaştırılsın.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üyemiz?.. Yok.

Oylama işlemi bitmiştir kupaları kaldırınız.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Oylama sonucunu okutuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Danışma Mec-

lisinde 2 çekimser, 130 kabul oyla kabul edilmiş bulunmaktadır. Hayırlı ve uğurlu olsun. (Alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Taylan.

6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/3) (S. Sayısı : 59) (1)

BAŞKAN — Kanun tasarısı ve teklifleri meyanında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporlarının görüşülmesine başlıyoruz.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oyunuza sunuyorum. Okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Rapor okundu)

BAŞKAN — Temsilci belgesini okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

«Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları»'nın 9 Şubat 1982 günü saat 14.00'te Danışma Meclisinin 51 nci Birleşimi sırasında görüşülmesinde aşağıda yazılı kişinin yetkilendirilmiş bulunduğunu saygıyla arz ederim.

İlhan ÖZTRAK
Dışişleri Bakanı V.

Adı ve Soyadı : Gündüz Tunçbilek

Görev Unvanı : Genel Sekreter Konsolosluk Hukuk ve Sosyal İşler Yardımcısı.

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen üyemiz?.. Yok.

Komisyon bir açıklama yapmak istiyor mu?.. Yok.

Hükümetin bir açıklaması?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti arasında 23 Haziran 1981 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi'nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı kesin olarak oylanmadan önce tasarının lehinde ve aleyhinde söz almak isteyen üyemiz?..

AKİF ERGİNAY — Sayın Başkanım, bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Akif Erginay.

AKİF ERGİNAY — Acaba Pakistan İslam Cumhuriyeti ile karşılıklı olarak bu belge onaylanmış mıdır halen, yoksa daha bekliyorlar mı?.. Çünkü 12 nci maddeye göre bu sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Ankara'da teati edilecektir. Bu sözleşme, onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu itibarla, yürürlük bakımından bilgi edinmek üzere sayın temsilcinin bilgi vermesini rica ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ GÜNDÜZ TUNÇBİLEK — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin sayın üyeleri;

Efendim, Sözleşme, Sözleşmenin onaylanmasını müteakip, onay belgelerinin teatisini müteakip yürürlüğe girecektir; gerek Pakistan'ın onayladığını bize bildirmesi, bizim Pakistan'a bildirmemizi müteakip yürürlüğe girecektir. Henüz böyle bir yürürlüğe girme keyfiyeti şu anda mevzubahis değil tabii.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Tasarıyı açık oyunuza sunuyorum.

Kupaları dolaştırınız.

(Oylar toplandı)

---

(1) 59 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı efendim?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir. Kupaları getiriniz.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — Oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Antlaşma Sözleşmesinin onaylanmasına Mütedair Kanun Tasarısı, 129 iştirak ve 129 kabul oyuyla Danışma Meclisince kabul edilmiş bulunmaktadır.

Hayırlı ve uğurlu olsun. (Alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Tunçbilek.

7. — «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme» ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/51) (S. Sayısı : 60) (1)

BAŞKAN — Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Temsilci belgesini okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme, ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları» nın 9 Şubat 1982 günü saat 14.00'de Danışma Meclisinin 51 nci Birleşimi sırasında görüşülmesinde aşağıda yazılı kişinin yetkilendirilmiş bulunduğunu saygı ile arz ederim.

İlhan ÖZTRAK
Dışişleri Bakanı V.

Adı ve Soyadı : Nejat TAYLAN

Görev Unvanı : Genel Sekreter Kültür ve Enformasyon İşleri Yardımcılığı Nezdinde Genel Müdür.

BAŞKAN — Komisyon raporunun okunup okunmamasını oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunu okuyunuz.

(Rapor okundu)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?.. Buyurun Sayın Bayer.

MUHSİN ZEKAİ BAYER — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme, 1972 yılında Paris'te imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre, her devlet dünya miras listesini, yani kültür ve tabiat miras varlıklarının envanterini hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Sene 1982; bu bakımdan Hükümete soruyorum :

1. Ülkemizde böyle bir liste hazırlandı mı? Çünkü bu konuda iki büyük Devlet dairesi vardır : Bir tanesi, Müzeler ve Eski Eserler Genel Müdürlüğü; ikincisi, Milli Parklar Genel Müdürlüğü ve Yüksek Anıtlar Kurulu. Bu çalışmalar on seneden beri ne olmuştur?

2. Yine aynı Anlaşmaya göre bir fon kurulmuştur. Bu fon herhangi bir şekilde faizsiz, bu tip varlıkların korunması için ilgili devletlere yardım yapmaktadır. Türkiye bu fondan istifade etmiş midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum Sayın Bayer.

Tasarı üzerinde söz almak isteyen başka üyemiz?.. Yok.

Komisyon bir açıklamada bulunmak istiyor mu?.. Hayır.

Hükümetin açıklamasını rica ediyorum; buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Efendim, Sayın Üyenin biraz evvel belirttiği hususu biraz açıklamak isterim. 1972 yılında UNESCO'nun 17 nci Genel Kurulu sırasında bu Sözleşme hazırlanmıştır ve ondan sonra imzaya, yani katılmaya açılmıştır. 1975 yılında 20 üyenin onaylayıp, katılmasıyla yürürlüğe girmiştir. Bizim için yürürlüğe girme henüz söz konusu değildir, Sözleşmenin onaylanmasından sonra söz konusu olacaktır. Dolayısıyla Sözleşmede öngörülen her türlü yardımdan, fondan istifade etmeye ondan sonra başlayacağız.

Yapılan hazırlıklar için Dışişleri Bakanlığı olarak bir açıklama yapmak durumunda değiliz. Zaten Sözleşmenin öngördüğü bu yükümlülük, bizim açımızdan Sözleşmenin onaylanıp, yürürlüğe girmesinden sonra söz konusu olacaktır. Mamafih, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünün, Kültür ve Turizm Bakanlığının ve Tarım ve Orman Bakanlığının sanırım zaten envanterleri hiç değilse bir seviyeye kadar hazırlanmış durumdadır. Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra istenen ölçüde hazırlıklar da elbette yapılacaktır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bayer.

---

(1) S. Sayısı 60 olan basmayazı, tutanağın sonuna eklidir.

MUHSİN ZEKAİ BAYER — Efendim, UNESCO Milli Komitesinde bu konuda çalışmalar vardır ve Kapadokya Bölgesine yardım gelmektedir, Hükümetin haberi yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Bir ilaveniz varmı efendim?.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Müsaadenizle bir şeyi izah edeceğim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Hükümet olarak Sözleşmeye taraf olmamız, biraz evvel arz ettiğim gibi, onaylanmadan sonra söz konusu olacaktır. Milli Komisyon kanalıyla yardım gelişini ancak şu şekilde izah edebilirim: Bu arada henüz bu Sözleşmeye taraf olmadan dahi UNESCO ile ilişkilerimiz çerçevesinde bir çalışma vardır. Bu çalışma henüz bir hareket planının kabul edilmesi safhasındadır. Bu çalışma da, gerek İstanbul'da bazı sitlerin, gerekse Kapadokya Bölgesinin korunmasına yönelik; fakat bu Sözleşme ile doğrudan doğruya irtibatlı bir husus değildir, dolayısıyla irtibatlı olacaktır. Hele biz katıldıktan sonra, bu hareket planının finansmanı bakımından Sözleşmede öngörülen kaynaklardan yararlanma o zaman gerçekleşecektir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum Sayın Taylan.

Söz almak isteyen başka üyemiz?.. Buyurun Sayın Azgur.

FUAT AZGUR — Sayın Başkan; bir kelime hatası var, müsaade ederseniz onu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Lütfen, buyurun efendim.

FUAT AZGUR — Efendim, «Dünya Kültür ve Doğa Mirasının» demek lazım gelir, «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının» deyimi yanlıştır.

BAŞKAN — Komisyonun görüşünü rica ediyorum efendim.

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU ADINA ABBAS GÖKÇE — Sayın Başkan, değerli arkadaşlar;

Sayın Azgur'un sorusuna cevap vermek istiyorum. «Dünya Kültür ve Doğa Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme» şeklinde olsa, dünya kültürünü koruma oluyor. «Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması» Ki, bu Sözleşmede sözü geçen miras; tarihi sanat ve bilimsel bakımdan istisnai evrensel değer taşıyan anıtlar, külliyeler, estetik ve bilimsel bakımdan istisnai evrensel değer taşıyan fiziki ve biyolojik formasyonlar veya bu formasyonlar tarafından meydana getirilmiş tabii anıtlar, bilim konservasyon veya tabii güzellikler bakımından evrensel değer taşıyan tabii sitler ve son derece mahdut tabii bölgeler tabiat mirası sayılmaktadır.

Şimdi, bu şekilde «Dünya Kültür ve Doğa Mirasının Korunması» denmesini biz Komisyon olarak hatalı buluyoruz, «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»yi daha uygun buluyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ediyorum Sayın Gökçe.

Zannediyorum Hükümetin bu noktada bir açıklama yapması iktiza edecek; çünkü Sözleşme beynelmilel bir sözleşmedir. Bu itibarla, onun başlangıcını bizim değiştirmemiz imkân dahilinde bulunmamaktadır. Sayın Taylan'dan bir açıklama getirmesini rica ediyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Efendim, Sözleşmenin Birleşmiş Milletlerce kabul edilmiş muhtelif beynelmilel lisanlarda basılmış metni elimde: «Convention concernant la protection du patrimoine mondial, culturel et naturel.» Sıfat olarak kullanılmış efendim. «Dünya kültürel ve tabii (Doğal) patrimoinenin korunması.»

HAMZA EROĞLU — Mamelek yani.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Mameleki.

HAMZA EROĞLU O zaman «Miras» kelimesi de yanlış.

BAŞKAN — Tercümesini mi ifade ediyorsunuz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Efendim, Sayın Üyenin temas ettiği «Doğa ve Kültür Mirası» demenin karşılığını veriyorum. «Doğal ve kültürel miras» söz konusu.

BAŞKAN — Yani, matlabının aynen muhafazasını düşünüyorsunuz?.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Evet.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Aydar, soru mu efendim?..

MEHMET AYDAR — Sayın Başkan; bir şeye dikkati çekmek isterim. 22 nci maddede, «Dünya Kültür Mirası Komitesince» diye bir isim var. «Kültürel mirası» demiyor, «Kültür mirası» dediğine göre metinle çatışıyor. Sayın Azgur'u destekleme bakımından arz ediyorum.

BAŞKAN — Yalnız, bu görüşe Komisyon ve aynı zamanda Hükümet katılmıyorlar. Bir önerge de olmadığı için benim yapabileceğim bir şey yok takdir edersiniz.

Buyurun Sayın Eroğlu.

HAMZA EROĞLU — Bir ufak konuda söz almış bulunuyorum Sayın Başkan ve Sayın üye arkadaşlarım;

Şimdi, elinizdeki metin UNESCO tarafından hazırlanan bir milletlerarası Sözleşmedir. Bu Sözleşmede, «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması» söz konusu ediliyor.

Şu anda Milli Eğitim Komisyonunda görüşülen bir Kanun tasarısı vardır. Bu Kanun tasarısının da başlığı, «Kültür Varlıklarını Koruma Kanun tasarısı»dır.

Biraz önce burada Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi, geçerli olan metnin Fransızcasını okudular, «Patrimoine» diye ifade ettiler, Türkçede karşılığı «Mamelek»tir, «Varlık» diyebiliriz.

Burada söz almamın nedeni; pek yakında huzurlarınızda inceleme konusu olacak Kültürel Varlıkların Korunması Hakkındaki Kanun tasarısında kelime «Varlık» olarak kullanılmaktadır. Halbuki Sözleşmede, «Miras» olarak kullanılmaktadır. Bu iki metin arasındaki ayrılık bizde hukuki bakımdan sakıncalar da ortaya çıkarabilir. Esas muteber olan metin UNESCO tarafından hazırlandığına göre, (Şimdi muteber metnin kaç dilde olduğunu bilemiyorum, belki beş dildedir.) İngilizce olduğu için belki önemi küçümsenebilir; ama bizim açımızdan mutlaka bu hukuk dilinde birliğe varmanın gereği vardır. Bunu belirtmek için huzurunuzda söz aldım, özür dilerim.

Saygılar sunarım. (Alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Eroğlu'nun görüşüne Komisyon katılıyor mu?.

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI EŞREF AKINCI — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NEJAT TAYLAN — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen başka üyemiz?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)'nun XVII nci Genel Kurulu tarafından 16 Kasım 1972 tarihinde kabul edilmiş bulunan «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin katılması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz?.. Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Birinci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2'nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'ncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3'ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. 3'ncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının kesin kabulünden önce Tasarının leh ve aleyhinde konuşmak isteyen sayın üyemiz?..

Buyurun Sayın Orel.

ÖMER ADNAN OREL — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar;

Ben de yine Sayın Hocamıza iştirak ediyorum. Bana kalırsa, bir tercüme hatası yüzünden biz esas Sözleşmenin mahiyetini değiştiriyoruz. «Miras»ın karşılığı olan bir kelime değil o, «Malın» karşılığı olan bir kelime. Biz «Mal»ı «Miras» yapıyoruz. O Sözleşmede «Mal» olan şeyi «Miras» yapıyoruz. O bakımdan, ben de Sayın Hocamın düşüncesine iştirak ediyorum. Mal»ı «Miras» yapmayalım, «Mal, varlık veya mamelek» olarak tercüme edelim. Buna «Miras» dersek aslını değiştirmiş olacağız. Başka metne imza atmış, burada başka şeyi tasdik etmiş olacağız.

Saygılar sunarım. (Alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

Tasarıyı açık oyunuza sunuyorum; kupaları dolaştırınız.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üyemiz var mı efendim?.. Yok.

Oylama işlemi bitmiştir, kupaları kaldırınız.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — Oylama sonucunu okutuyorum.

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, 131 arkadaşımızın iştirakiyle; 7 çekimser, 20 ret 104 kabul oyuyla Danışma Meclisince kabul edilmiş bulunmaktadır.

Hayırlı ve uğurlu olsun. (Alkışlar)

Teşekkür ederim.

4. — Türk - Bangladeş Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları. (1/30) (S. Sayısı : 57) (1)

BAŞKAN — Değerli üyeler; gündemin üçüncü maddesinde sözü edilen, «Türk-Bangladeş Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarının raporları» üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Bu konuda bir önerge vardır, okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

Danışma Meclisinin 57 No. lu sıra sayısıyla basılan ve gündeme alınacak olan yasa tasarısının, İç Tüzüğün 68 nci Maddesi uyarınca gizli oturumda görüşülmesini arz ederiz. Saygılarımızla.

Eşref AKINCI	Halil İbrahim KARAL
Remzi BANAZ	Esat Yıldırım AVCI
İsmail Hakkı DEMİREL	Ali DİKMEN
Adnan ERSÖZ	Avni MÜFTÜOĞLU
Fahri ÖZTÜRK	Abbas GÖKÇE
A. Asım İĞNECİLER	Aydın TUĞ

BAŞKAN — Değerli üyeler; bu önerge müvacehesinde Meclis salonunda gizli oturumda bulunabilecekler dışındaki kişilerin salondan ayrılması iktiza etmektedir. Lütfen dışarı çıksınlar.

KÂZIM ÖZTÜRK — Sayın Başkan, bir arzım var efendim.

BAŞKAN — Efendim dışarı çıkıldıktan sonra görüşeceğim.

Lütfen salonu boşaltınız.

Hükümetin temsilci belgesi var mı efendim?.. Var.

KÂZIM ÖZTÜRK — Sayın Başkan, usul hakkında efendim.

BAŞKAN — Usul hakkında buyurun efendim.

KÂZIM ÖZTÜRK — Gizli oturumda bulunacaklar arasında sadece bakan vardır. Binaenaleyh, Bakanımız olmadığına göre, bu gizli oturum şartlarını yerine getirmek için sebep yoktur. Onu arz edecektim bu işlemlere geçmeden evvel.

BAŞKAN — Sayın Öztürk, sizin tabii bu tefsiri eski uygulamalardan çıkardığınızı zannediyorum. Bizim İçtüzüğümüzde böyle bir hüküm yok. Buna mukabil..

KÂZIM ÖZTÜRK — Yalnız bakan vardır. Katılacaklar için 68'nci «Başbakan veya Bakan» diyor. O nedenle arz ettim.

BAŞKAN — Ben de bir daha bakayım efendim. Hangi madde idi efendim, bir daha lütfedin bana?..

KÂZIM ÖZTÜRK — 68 nci maddenin 2'nci bendi efendim.

BAŞKAN — Efendim, bu katılabileceklere mütedair. Ben, tabii bunun için bir noktada usul müzakeresi açmak gereğini duyuyorum.

Değerli üyeler;

Şu bakımdan duyuyorum, esas itibariyle komisyonda izahat veren bir Devlet yetkilisinin veya temsilcisinin Genel Kurulda aynı konuda izahatta bulunmasında şahsen bir sakınca görmüyorum. Bununla beraber, değerli üyelerin mutlaka Bakanın iştirakini uygun gören bir mütalaası varsa, şüphesiz ona saygı duyarım ve ona göre işlem yaparım.

(«Dinleyici olarak başkası bulunamaz» sesleri).

Evet, görevli olarak bulunabilir. Ben de aynı tefsiri yapmaktayım. Bununla beraber bir usul müzakeresi açalım ve ona göre bir neticeye varalım. Daha evvel komisyondan sordum; bizzat Bakan mı yoksa onu temsil eden diğer bir yetkili marifetiyle mi açıklamalarda bulunuldu diye. Bana Sayın Komisyon Başkanının verdiği bilgiye göre, «Komisyonda da Bakan bulunmamış, bir yetkili marifetiyle gerekli açıklamalarda bulunulmuştur.» Bu itibarla ben şahsen bir mahzur görmedim. Bununla beraber bir usul müzakeresi açmakta fayda vardır.

Buyurun Sayın Erginay.

AKİF ERGİNAY — Ben, sizin mütalaanızın aksini düşünüyorum. Çünkü, burada 4 ncü fıkrada, «Dinleyici olarak, Devlet Başkanı, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri ile bakanlar ve Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri gizli oturumlarda bulunabilir.» demek; bunların dışında kimsenin bulunamayacağı demektir. Bu itibarla bulunabilme keyfiyetini onların iradesine bırakmış; bunun dışında hiç kimse bulunamaz manasını alırım ben.

---

(1) 57 Sıra Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başka bir mütalaa var mı efendim?..

Buyurun Sayın Bayer.

MUHSİN ZEKAİ BAYER — Efendim, gizli oturumu ilk defa yapıyoruz. Bu, prensip meselesi olacak. Bu prensip meselesi; gizli oturumun en büyük özelliği Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ilgilendiren bir konudur. Bu prensip de Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ilgilendiren bir konu olduğuna göre, Bakanlar Kurulunun temsil edilmesi, yani Bakanlar Kurulundan bir Sayın Bakanın bulunması bence esas alınmalıdır. Bundan sonraki gizli oturumları, bu esasa göre yapmamız lâzımdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Bakanın iştirakini gerekli görüyorsunuz..

MUHSİN ZEKAİ BAYER — Evet.

BAŞKAN — Hemen şöyle ifade edeyim; zannediyorum Sayın Bakan seyahatteler, bu itibarla bu celseye iştirak edemediler.

Yalnız şöyle ifade edeyim; usul müzakerelerinde durum şudur; iki lehte, iki aleyhte konuşulursa, kısaca bir neticeye varmak mümkün olacaktır.

Buyurun Sayın Aydar.

MEHMET AYDAR — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Başkanlık Divanı bir noktada görüş beyan ettiler. «Komisyonda bu Kanun Tasarısı görüşülürken, Bakanın dışında yetkilinin katıldığını ve bu bakımdan da Tüzüğe bir uygunluk olduğunu» ifade buyurdular. Sanıyorum, Komisyon da bu görüşü paylaşıyor. Ancak, Komisyon bir gizli oturum yapsaydı, aynı görevli oraya katılacak mıydı?.. Sanmıyorum, çünkü Sayın Hocamın demin yaptığı yorum, yerinde bir yorumdur. Bakanın dışında veya Tüzüğümüzün gösterdiklerinin dışında gizli oturuma bir başkasının katılmasının mahzurlu olduğunu düşünüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başka bir görüş var mı?..

Buyurun Sayın Gökçe.

ABBAS GÖKÇE — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Tüzüğün ilgili maddesini bendeniz de okudum. Ben burada Komisyon adına değil, kişisel görüşümü bildiriyorum.

Bu gizlilik önergesi bize, şu anda Hükümeti temsil eden Hükümet Temsilcisi tarafından getirilmiştir. Bu kişi tarafından bize getirilen bu gizlilik gerekçesiyle birlikte, bu kişinin artık bilmediği bir husus değil ki; biliyor. Bu kişi bildiğine göre, bu değerli arkadaşımızı bu toplantının dışında, ille Bakan gelsin şeklinde yorumlamak pek espriye uygun düşmez. Genelde Sayın Hocamızın buyurduğu ve onu destekleyenlerle beraberim ben; fakat bu olayın özelliği, zaten bu, Hükümet Temsilcisi tarafından bilinen bir keyfiyettir. Bilinen bir keyfiyeti yine, yok seni çıkaracağız, sizi çıkaracağız, Bakan gelsin, onunla görüşelim demenin bir anlamı yoktur. Ben bugün görüşülmesi oyundayım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Sayın Başkan, bir açıklamada bulunabilir miyim? Eski Tüzüğe atıfla bir açıklamada..

BAŞKAN — Efendim, Sayın Öztürk söz istedi. Ondan sonra sıra ile söz vereceğim. Yalnız, usuli müzakerelerde esas şu: İki lehte, iki aleyhte ve iki üzerinde, yani aynı görüşleri tekrar edecek isek, ona mahal yok demek istiyorum. Farklı görüşler var ise, şüphesiz hürmetle burada söz vermek imkânı var.

Buyurun efendim.

KÂZIM ÖZTÜRK — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Gizli oturumlar parlamentonun hayatında çok ender vuku bulan oturumlardır. Çok defa usulleri zaman içinde unutulur, yeniden dönülür, bakılır, zabıtlarına bakılır ve salim sonuca böylece varılır.

Hatırımda kaldığına göre, çok kesin olmamakla beraber hatırımda kaldığına göre ve Tüzüğümüze aldığımız maddeler muvacehesinde, burada konuşulan meselenin devlet sırrı olarak saklanacağı Tüzüğümüzde de tasrih buyurulduğu cihetle, gizli oturumlar pek ender ahvalde ve ağır şartlar içinde, ülke için önemli olan konularda başvurulan bir görüşme metodudur. Binaenaleyh, ülke ve millet için ağırlık taşıyan bir konuda temsilci aracılığıyla bir arkadaşımızın ifade ettiği gibi, temsilcilere olan güvenimiz mi yok.. Haşa, bu demek değil; ama burada konuşulanları sıra olarak saklamanın verdiği ağırlık ve sorumluluğun idraki içinde ve kapalı oturumları gerekli kılan konuların ağırlığını da idrak ederek, lütfen Bakanımız gelsin, uygulamalara uygun biçimde kapalı oturumu yapar, konuyu görüşürüz. Yoksa, temsilci olarak teşrif eden değerli kamu görevlisine güvensizlik diye bir konu bahis mevzuu değildir. Meselenin ağırlığı ve Yüce Meclisinizin kapalı oturum yapmayı gerekli bulacak kadar ağır bir konuda, önemli bir konuda karar alır-

ken Bakanın burada hazır bulunmasıdır ve Tüzüğümüz de bu esasları getirmiştir. Neticede, kapalı oturumun anlamı çizilirken «Bunlar Devlet sırrı olarak saklanır.» demektedir.

Binaenaleyh, konunun ağırlığı budur. tatbikat da budur. Bunu arz etmek için huzurunuzu işgal ettim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Değerli üyeler;

Sayın Öztürk, Sayın Erginay ve Sayın Aydar mutlaka Bakanın teşrifleriyle meselenin görüşülmesi görüşündeler. Sayın Gökçe, Temsilciyle beraber görüşülebilir diye şahsı adına ifade ettiler.

Sayın Tünay, buyurun efendim.

BEKİR TÜNAY — Madde gayet açık. Eğer madde deseydi ki, bakan veya yetkili; burada gayet açık, kimler gizli oturum talep edebilir.? 68 nci Maddenin 1 nci fıkrası son derece açık. Başbakan, bakan ve on üye. Binaenaleyh, bunun karşısında, bu Tüzük muvacehesinde Bakandan gayri kimsenin gizli oturum talep edemeyeceği açıktır.

BAŞKAN — Evet, yani sizin de, Bakanın iştiraki lâzım geldiği noktasında fikriniz.

Değerli üyeler, bir değişik görüş var ise lütfen..

BEKİR TÜNAY — Aynen okuyayım emrederseniz. «Danışma Meclisi Genel Kurulu, Başbakanın veya bir bakanın veya on üyenin yazılı istemi üzerine gizli oturum yapabilir.» Bunun dışında bir yetki bahis konusu değildir.

BAŞKAN — Anlıyorum efendim. Yani bir değişik görüş var ise lütfedin, yoksa aynı görüşleri tekrar etmeye gerek yok.

Buyurun Sayın Yarkın.

ŞERAFETTİN YARKIN — Değişik; ama aynı görüş. 60 ncı Maddede «Her görüşmenin başından sonuna kadar, Hükümet adına görüş bildirmek üzere Başbakan veya ilgili bakan veya zorunlu hallerde yetkilendirilmiş birinci derecede sorumlu daire amirlerinden..» diye bir cümle var orada. Şimdi gizli oturumda sadece bakan, «Başbakan ve bakan» deyimi yer almıştır, dolayısıyla yetkilendirme söz konusu olamamıştır. Yetkilendirme söz konusu olmadığı yerde, gizli oturumda da bulunamaz. Yoksa bu güvensizlik anlamına gelmez. Madde gayet açıktır.

BAŞKAN — Tabii, burada alacağımız bir karar Hükümeti temsil eden kimseye bir yetkisizliği değil, Tüzük hükümleri içinde kimin bulunacağına mütedairdir.

Sayın Azgur, bir başka görüş var mı efendim?

FUAT AZGUR — Sayın Başkan, aynı görüşü bir başka madde ile takviye etmek istemiştim.

Efendim, komisyonlarda, gizli oturumu düzenleyen bir madde vardır. Bir komisyondaki gizli oturuma giremeyen bir temsilcinin Genel Kuruldaki aynı konuda yapılacak gizli oturuma girmesi elbette düşünülemez. 31 nci Madde daha sarih, açık. «Gizli oturumda komisyon üyelerinden, Milli Güvenlik Konseyi üyeleri ile Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterinden ve Bakanlar Kurulu Üyelerinden başkası bulunamaz.» Açık ve sarih.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Değerli üyeler;

Konunun bir noktada aydınlanması mümkün olmuştur.

MİLLİ SAVUNMA İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL İBRAHİM KARAL — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Komisyon adına mı?

MİLLİ SAVUNMA İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL İBRAHİM KARAL — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MİLLİ SAVUNMA İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL İBRAHİM KARAL — Tüzüğümüzün çeşitli maddelerine göre ve Genel Kurulun genel eğilimine göre, biz de Bakanın bulunmasını uygun buluyor ve Komisyon olarak buna katılıyoruz efendim. (Alkışlar).

BAŞKAN — Genel eğilimi dikkate almak suretiyle Başkanlık olarak biz de Gündemimizin üçüncü maddesinde yer alan kanun tasarısının, Bakanın bulunduğu bir celsede görüşülmesi kararındayız. Bu itibarla ayrı bir karar alınmasına gerek olmadığı anlaşılmaktadır. Teşekkür ederim.

Sayın Çakır, bu itibarla Sayın Bakanın bulundukları bir celsede Gündemimizdeki bu maddeyi görüşebileceğiz. Teşekkür ederim.

Esas itibariyle kapalı oturum kararına varmamış idik. Bu itibarla açmaya da mahal kalmamaktadır.

Toplantıyı 10 Şubat Çarşamba günü saat. 14.00'te toplanmak üzere kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 17.10

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısına (S. Sayısı : 53) Verilen Oyların Sonucu

(Kabul edilmiştir)

Üye sayısı	:	160
Oy verenler	:	126
Kabul edenler	:	124
Reddedenler	:	1
Çekimserler	:	1
Oya katılmayanlar	:	34
Açık üyelikler	:	—

(Kabul Edenler)

A

Hamdi Açan
Halil Akaydın
Eşref Akıncı
Mahmut Akkılıç
Şener Akyol
Ertuğrul Alatlı
Orhan Aldıkaçtı
Tevfik Fikret Alpaslan
Ali Nejat Alpat
Mustafa Alpdündar
Yavuz Altop
Hikmet Altuğ
İsmail Arar
Aydemir Aşkın
E. Yıldırım Avcı
Nurettin Âyanoğlu
Mehmet Aydar
İmren Aykut
Fuat Azgur

B

Remzi Banaz
İbrahim Barangil
Şükrü Başbuğ
Recai Baturalp
Rıfat Bayazıt
Muhsin Zekai Bayer
Erdoğan Bayık
Orhan Baysal
Necip Bilge

C

Mahir Canova
Orhan Civelek

Ç

A. Güngör Çakmakçı
Zeki Çakmakçı

D

İsmail Hakkı Demirel
Fikri Devrimsel
Ali Dikmen
Recai Dinçer
Ahmet Senvar Doğu

E

Muzaffer Ender
A. Nedim Eray
Sadi Erdem
Abdülkadir Erener
Feridun Ergin
Akif Erginay
Hamza Eroğlu
Siyami Ersek
Adnan Ersöz
Halil Ertem
Azmi Eryılmaz
Halil Evliya

F

Ayhan Fırat

G

Halil Gelendost
Kamer Genç
Abdurrahman Ali Girmen
Abbas Gökçe
İhsan Göksel
İbrahim Göktepe
Feyyaz Gölcüklü
S. Feridun Güray
İ. Doğan Gürbüz
Özer Gürbüz
Halil Erdoğan Gürel
Hayati Gürtan
Vahap Güvenç

H

Beşir Hamitoğulları
Mehmet Hazer

İ

Rafet İbrahimoğlu
A. Asım İğneciler
Salih İnal

K

Mehmet Kanat
Selçuk Kantarcıoğlu
Rahmi Karahasanoğlu
Halil İbrahim Karal
Cevdet Karslı
M. Mümin Kavalalı
Süleyman Sırrı Kırcalı
M. Vefik Kitapçıgil
M. Utkan Kocatürk
Nihat Kubilay
Turgut Kunter
Serda Kurtoğlu
A. Fehmi Kuzuoğlu

M

Recep Meriç
Enis Muratoğlu
Avni Müftüoğlu

N

Necmettin Narlıoğlu

O

R. Adli Onmuş
Turgut Oral
Adnan Orel

Ö

Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Teoman Özalp
Salih Necdet Özdoğan
Nuri Özgöker
Zeki Özkaya
M. Yılmaz Özman
Nermin Öztuş
Fahri Öztürk

P

Atalay Peköz

S

Hilmi Sabuncu
Muzaffer Sağışman
Paşa Sarıoğlu
Ahmet Sarp
Hayrullah Seçkin
A. Lâmi Süngü

Ş

A. Avni Şahin
İsmail Şengün

T
Turgut Tan
Ragıp Tartan
Tandoğan Tokgöz
Lütfullah Tosyalı
Aydın Tuğ
Türe Tunçbay
Cahit Tutum

U
Hidayet Uğur
M. Fevzi Uyguner
Bahtiyar Uzunoğlu

V
İsa Vardal

Y
Şerafettin Yarkın
Osman Yavuz
Muammer Yazar
Turgut Yeğenağa
Zeki Yıldırım
Namık Kemal Yolga

Z
Halit Zarbun

(Reddeden)

G
Abdullah Pulat Gözübüyük

(Çekimser)

G
Turhan Güven

(Oya Katılmayanlar)

A
Mehmet Akdemir (İz.)
Alâeddin Aksoy
Ethem Ayan
Mustafa A. Aysan

B
M. Nedim Bilgiç (İz.)

C
Abdülbaki Cebeci
Ender Ciner

Ç
Cemil Çakmaklı

D
Vehbi Muhlis Dabakoğlu
Bekir Sami Daçe (İz.)
Kemal Dal (İz.)

F
Feyzi Feyzioğlu

G
Necdet Geboloğlu

H
Ali Mazhar Haznedar

I
Sadi Irmak (Başkan)

İ
Fenni İslimyeli (Bşk. V.)

K
Mehmet Velid Köran

Ö
Ertuğrul Zekai Ökte (Rapor)
Nazmi Önder
Hamdi Özer
Kâzım Öztürk (İ. A.)

P
Mehmet Pamak
Evliya Parlak

S
Ahmet Samsunlu
M. Talât Saraçoğlu (İz.)
Dündar Soyer (İz.)

Ş
İbrahim Şenocak (Rapor)

T
M. Ali Öztürk Tekeli (Rapor)
Cavidan Tercan
Şadan Tuzcu
Bekir Tünay (İ. A.)

Y
Abdurrahman Yılmaz
Fuat Yılmaz
Mustafa Yücel (Rapor)

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına (S. S. : 55) Verilen Oyların Sonucu

(Kabul edilmiştir)

Üye Sayısı	:	160
Oy verenler	:	128
Kabul edenler	:	128
Reddedenler	:	—
Çekimserler	:	—
Oya katılmayanlar	:	32
Açık üyelikler	:	—

(Kabul Edenler)

A

Hamdi Açan
Halil Akaydın
Eşref Akıncı
Mahmut Akkılıç
Alâeddin Aksoy
Ertuğrul Alatlı
Orhan Aldıkaçtı
Tevfik Fikret Alpaslan
Ali Nejat Alpat
Mustafa Alpdündar
Yavuz Altop
Hikmet Altuğ
Aydemir Aşkın
E. Yıldırım Avcı
Nurettin Âyanoğlu
Mehmet Aydar
İmren Aykut
Mustafa A. Aysan
Fuat Azgur

B

Remzi Banaz
İbrahim Barangil
Şükrü Başbuğ
Recai Baturalp
Rıfat Bayazıt
Muhsin Zekai Bayer
Erdoğan Bayık
Orhan Baysal
Necip Bilge

C

Mahir Canova

Ç

A. Güngör Çakmakçı
Zeki Çakmakçı

D

İsmail Hakkı Demirel
Fikri Devrimsel
Ali Dikmen
Recai Dinçer
Ahmet Senvar Doğu

E

A. Nedim Eray
Sadi Erdem
Feridun Ergin
Akif Erginay
Hamza Eroğlu
Siyami Ersek
Adnan Ersöz
Halil Ertem
Azmi Eryılmaz
Halil Evliya

F

Ayhan Fırat

G

Halil Gelendost
Kamer Genç
Abdurrahman Ali Girmen
Abbas Gökçe
İhsan Göksel
İbrahim Göktepe
Feyyaz Gölcüklü
Abdullah Pulat Gözübüyük
S. Feridun Güray
İ. Doğan Gürbüz
Özer Gürbüz
Halil Erdoğan Gürel
Hayati Gürtan
Vahap Güvenç

H

Beşir Hamitoğulları
Mehmet Hazer

İ

Rafet İbrahimoğlu
A. Asım İğneciler
Salih İnal

K

Mehmet Kanat
Selçuk Kantarcıoğlu
Rahmi Karahasanoğlu
Halil İbrahim Karal
Cevdet Karslı
M. Mümin Kavalalı
Süleyman Sırrı Kırcalı
M. Vefik Kitapçıgil
M. Utkan Kocatürk
Nihat Kubilay
Turgut Kunter
Serda Kurtoğlu
A. Fehmi Kuzuoğlu

M

Recep Meriç
Enis Muratoğlu
Avni Müftüoğlu

N

Necmettin Narlıoğlu

O

R. Adli Onmuş
Turgut Oral
Adnan Orel

Ö

Feridun Şakir Öğünç
Ertuğrul Zekai Ökte
Nazmi Önder
Tülay Öney
Teoman Özalp
Salih Neddet Özdoğan
Hamdi Özer
Nuri Özgöker
Zeki Özkaya
M. Yılmaz Özman
Nermin Öztuş
Fahri Öztürk
Kâzım Öztürk

P

Mehmet Pamak
Atalay Peköz

S

Hilmi Sabuncu
Ahmet Sarp
Hayrullah Seçkin
A. Lâmi Süngü

Ş

A. Avni Şahin

İsmail Şengün

T

Turgut Tan
Ragıp Tartan
Tandoğan Tokgöz
Lütfullah Tosyalı
Aydın Tuğ
Türe Tunçbay
Cahit Tutum
Şadan Tuzcu

U

Hidayet Uğur
M. Fevzi Uyguner
Bahtiyar Uzunoğlu

V

İsa Vardal

Y

Şerafettin Yarkın
Osman Yavuz
Muammer Yazar
Turgut Yeğenağa
Zeki Yıldırım
Abdurrahman Yılmaz
Fuat Yılmaz
Namık Kemal Yolga

Z

Halit Zarbun

(Oya Katılmayanlar)

A

Mehmet Akdemir (İz.)
Şener Akyol
İsmail Arar
Ethem Ayan

B

M. Nedim Bilgiç (İz.)

C

Abdülbaki Cebeci
Ender Ciner
Orhan Civelek

Ç

Cemil Çakmaklı

D

Vehbi Muhlis Dabakoğlu
Bekir Sami Daçe (İz.)
Kemal Dal (İz.)

E

Muzaffer Ender
Abdülkadir Erener

F

Feyzi Feyzioğlu

G

Necdet Geboloğlu
Turhan Güven

H

Ali Mazhar Haznedar

I

Sadi Irmak (Başkan)

İ

Fenni İslimyeli (Bşk. V.)

K

Mehmet Velid Köran

P

Evliya Parlak

S

Muzaffer Sağışman
Ahmet Samsunlu
M. Talât Saraçoğlu (İz.)
Paşa Sarıoğlu
Dündar Soyer (İz.)

Ş

İbrahim Şenocak (Rapor)

T

M. Ali Öztürk Tekeli (Rapor)
Cavidan Tercan
Bekir Tünay (İ. A.)

Y

Mustafa Yücel (Rapor)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Banglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına» (S. S. : 58) Verilen Oyların Sonucu

(Kabul edilmiştir)

Üye sayısı	:	160
Oy verenler	:	132
Kabul edenler	:	130
Reddedenler	:	—
Çekimserler	:	2
Oya katılmayanlar	:	28
Açık üyelikler	:	—

(Kabul edenler)

A

Hamdi Açan
Halil Akaydın
Eşref Akıncı
Mahmut Akkılıç
Alâeddin Aksoy
Ertuğrul Alatlı
Orhan Aldıkaçtı
Tevfik Fikret Alpaslan
Ali Nejat Alpat
Mustafa Alpdündar
Yavuz Altop
Hikmet Altuğ
Aydemir Aşkın
E. Yıldırım Avcı
Nurettin Âyanoğlu
Mehmet Aydar
Mustafa A. Aysan
Fuat Azgur

B

Remzi Banaz
İbrahim Barangil
Şükrü Başbuğ
Recai Baturalp
Rıfat Bayazıt
Muhsin Zekai Bayer
Erdoğan Bayık
Orhan Baysal
Necip Bilge

C

Mahir Canova
Orhan Civelek

Ç

A. Güngör Çakmakçı
Zeki Çakmakçı

D

İsmail Hakkı Demirel
Fikri Devrimsel
Ali Dikmen
Recai Dinçer
Ahmet Senvar Doğu

E

A. Nedim Eray
Sadi Erdem
Abdülkadir Erener
Feridun Ergin
Akif Erginay
Hamza Eroğlu
Siyami Ersek
Adnan Ersöz
Halil Ertem
Azmi Eryılmaz
Halil Evliya

F

Ayhan Fırat

G

Halil Gelendost
Kamer Genç
Abdurrahman Ali Girmen
Abbas Gökçe
İhsan Göksel
İbrahim Göktepe
Feyyaz Gölcüklü
Abdullah Pulat Gözübüyük
S. Feridun Güray
İ. Doğan Gürbüz
Özer Gürbüz
Halil Erdoğan Gürel
Hayati Gürtan
Turhan Güven
Vahap Güvenç

H

Beşir Hamitoğulları
Mehmet Hazer

İ

Rafet İbrahimoğlu
A. Asım İğneciler
Salih İnal

K

Mehmet Kanat
Selçuk Kantarcıoğlu
Rahmi Karahasanoğlu
Halil İbrahim Karal
Cevdet Karslı
M. Mümin Kavalalı
Süleyman Sırrı Kırcalı
M. Vefik Kitapçıgil
M. Utkan Kocatürk
Nihat Kubilay
Turgut Kunter
Serda Kurtoğlu
A. Fehmi Kuzuoğlu

M

Recep Meriç
Enis Muratoğlu
Avni Müftüoğlu

N

Necmettin Narlıoğlu

O

R. Adli Onmuş
Turgut Oral
Adnan Orel

Ö

Feridun Şakir Öğünç
Ertuğrul Zekai Ökte
Nazmi Önder
Tülay Öney
Hamdi Özen
Nuri Özgöker
Zeki Özkaya
M. Yılmaz Özman
Nermin Öztuş
Fahri Öztürk
Kâzım Öztürk

P

Mehmet Pamak
Atalay Peköz

S

Hilmi Sabuncu
Muzaffer Sağışman
Ahmet Samsunlu
Ahmet Sarp
Hayrullah Seçkin
A. Lâmi Süngü

Ş
A. Avni Şahin
İsmail Şengün

T
Turgut Tan
Ragıp Tartan
Tandoğan Tokgöz
Lütfullah Tosyalı
Aydın Tuğ
Türe Tunçbay
Cahit Tutum
Şadan Tuzcu

U
Hidayet Uğur
M. Fevzi Uyguner
Bahtiyar Uzunoğlu

V
İsa Vardal

Y
Şerafettin Yarkın
Osman Yavuz
Muammer Yazar
Turgut Yeğenağa
Zeki Yıldırım
Abdurrahman Yılmaz
Fuat Yılmaz
Namık Kemal Yolga

Z
Halit Zarbun

(Çekimserler)

Ö
Teoman Özalp
Salih Necdet Özdoğan

(Oya Katılmayanlar)

A
Mehmet Akdemir (İz.)
Şener Akyol
İsmail Arar
Ethem Ayan
İmren Aykut

B
M. Nedim Bilgiç (İz.)

C
Abdülbaki Cebeci
Ender Ciner

Ç
Cemil Çakmaklı

D
Vehbi Muhlis Dabakoğlu
Bekir Sami Daçe (İz.)
Kemal Dal (İz.)

E
Muzaffer Ender

F
Feyzi Feyzioğlu

G
Necdet Geboloğlu

H
Ali Mazhar Haznedar

I
Sadi Irmak (Başkan)

İ
Fenni İslimyeli (Bşk. V.)

K
Mehmet Velid Köran

P
Evliya Parlak

S
M. Talât Saraçoğlu (İz.)
Paşa Sarıoğlu
Dündar Soyer (İz.)

Ş
İbrahim Şenocak (Rapor)

T
M. Ali Öztürk Tekeli (Rapor)
Cavidan Tercan
Bekir Tünay (İ. A.)

Y
Mustafa Yücel (Rapor)

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına (S. S. : 59) Verilen Oyların Sonucu

(Kabul edilmiştir)

Üye sayısı	:	160
Oy verenler	:	129
Kabul edenler	:	129
Reddedenler	:	—
Çekimserler	:	—
Oya katılmayanlar	:	31
Açık üyelikler	:	—

(Kabul Edenler)

A

Hamdi Açan
Halil Akaydın
Eşref Akıncı
Mahmut Akkılıç
Alâeddin Aksoy
Ertuğrul Alatlı
Tevfik Fikret Alpaslan
Ali Nejat Alpat
Mustafa Alpdündar
Yavuz Altop
Hikmet Altuğ
Aydemir Aşkın
E. Yıldırım Avcı
Nurettin Âyanoğlu
Mehmet Aydar
İmren Aykut
Mustafa A. Aysan
Fuat Azgur

B

Remzi Banaz
İbrahim Barangil
Şükrü Başbuğ
Recai Baturalp
Rıfat Bayazıt
Muhsin Zekâi Bayer
Erdoğan Bayık
Orhan Baysal
Necip Bilge

C

Mahir Canova

Ç

A. Güngör Çakmakçı
Zeki Çakmakçı

D

İsmail Hakkı Demirel
Fikri Devrimsel
Ali Dikmen
Recai Dinçer
Ahmet Senvar Doğu

E

Sadi Erdem
Abdülkadir Erener
Feridun Ergin
Akif Erginay
Hamza Eroğlu
Siyami Ersek
Adnan Ersöz
Halil Ertem
Azmi Eryılmaz
Halil Evliya

F

Ayhan Fırat

G

Halil Gelendost
Kamer Genç
Abdurrahman Ali Girmen
Abbas Gökçe
İhsan Göksel
İbrahim Göktepe
Feyyaz Gölcüklü
Abdullah Pulat Gözübüyük
S. Feridun Güray
İ. Doğan Gürbüz
Özer Gürbüz
Halil Erdoğan Gürel
Hayati Gürtan
Turhan Güven
Vahap Güvenç

H

Beşir Hamitoğulları
Mehmet Hazer

İ

Rafet İbrahimoğlu
A. Asım İğneciler
Salih İnal

K

Mehmet Kanat
Selçuk Kantarcıoğlu
Rahmi Karahasanoğlu
Halil İbrahim Karal
Cevdet Karslı
M. Mümin Kavalalı
Süleyman Sırrı Kırcalı
M. Vefik Kitapçıgil
M. Utkan Kocatürk
Nihat Kubilay
Turgut Kunter
Serda Kurtoğlu
A. Fehmi Kuzuoğlu

M

Recep Meriç
Enis Muratoğlu
Avni Müftüoğlu

N

Necmettin Narlıoğlu

O

R. Adli Onmuş
Turgut Oral
Adnan Orel

Ö

Feridun Şakir Öğünç
Ertuğrul Zekai Ökte
Nazmi Önder
Tülay Öney
Teoman Özalp
Salih Necdet Özdoğan
Hamdi Özer
Nuri Özgöker
Zeki Özkaya
M. Yılmaz Özman
Nermin Öztuş
Kâzım Öztürk

P

Mehmet Pamak
Atalay Peköz

S

Hilmi Sabuncu
Muzaffer Sağışman
Ahmet Samsunlu
Ahmet Sarp

Hayrullah Seçkin
A. Lâmi Süngü

Ş

A. Avni Şahin
İsmail Şengün
Ragıp Tartan
Tandoğan Tokgöz
Lütfullah Tosyalı
Aydın Tuğ
Türe Tunçbay
Cahit Tutum
Şadan Tuzcu

T

Turgut Tan

U

Hidayet Uğur
M. Fevzi Uyguner
Bahtiyar Uzunoğlu

V

İsa Vardal

Y

Şerafettin Yarkın
Osman Yavuz
Muammer Yazar
Turgut Yeğenağa
Zeki Yıldırım
Abdurrahman Yılmaz
Fuat Yılmaz
Namık Kemal Yolga

Z

Halit Zarbun

(Oya Katılmayanlar)

A

Mehmet Akdemir (İz.)
Şener Akyol
Orhan Aldıkaçtı
İsmail Aran
Ethem Ayan

B

M. Nedim Bilgiç (İz.)

C

Abdülbaki Cebeci
Ender Ciner
Orhan Civelek

Ç

Cemil Çakmaklı

D

Vehbi Muhlis Dabakoğlu
Bekir Sami Daçe (İz.)
Kemal Dal (İz.)

E

Muzaffer Ender
A. Nedim Eray

F

Feyzi Feyzioğlu

G

Necdet Geboloğlu

H

Ali Mazhar Haznedar

I

Sadi Irmak (Başkan)

İ

Fenni İslimyeli (Bşk. V.)

K

Mehmet Velid Köran

Ö

Fahri Öztürk

P

Evliya Parlak

S

M. Talât Saraçoğlu (İz.)
Paşa Sarıoğlu
Dündar Soyer (İz.)

Ş

İbrahim Şenocak (Rapor)

T

M. Ali Öztürk Tekeli (Rapor)
Cavidan Tercan
Bekir Tünay (İ. A.)

Y

Mustafa Yücel (Rapor)

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme» ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında (S. Sayısı : 60) Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

(Kabul edilmiştir)

Üye sayısı	:	160
Oy verenler	:	131
Kabul edenler	:	104
Reddedenler	:	20
Çekilmserler	:	7
Oya katılmayanlar	:	29
Açık üyelikler	:	—

(Kabul Edenler)

A

Eşref Akıncı
Mahmut Akkılıç
Alâeddin Aksoy
Ertuğrul Alatlı
Tevfik Fikret Alpaslan
Ali Nejat Alpat
Mustafa Alpdündar
Yavuz Altop
Hikmet Altuğ
Aydemir Aşkın
E. Yıldırım Avcı
Nurettin Âyanoğlu
Mehmet Aydar
İmren Aykut

B

Remzi Banaz
Şükrü Başbuğ
Recai Baturalp
Rıfat Bayazıt
Muhsin Zekai Bayer
Erdoğan Bayık
Orhan Baysal
Necip Bilge

C

Mahir Canova

Ç

A. Güngör Çakmakçı
Zeki Çakmakçı

D

İsmail Hakkı Demirel
Ali Dikmen

E

Sadi Erdem
Abdülkadir Erener
Feridun Ergin
Akif Erginay
Siyami Ersek
Adnan Ersöz
Halil Ertem
Azmi Eryılmaz
Halil Evliya

F

Ayhan Fırat

G

Halil Gelendost
Kamer Genç
Abdurrahman Ali Girmen
Abbas Gökçe
İhsan Göksel
İbrahim Göktepe
Feyyaz Gölcüklü
S. Feridun Güray
İ. Doğan Gürbüz
Özer Gürbüz
Hayati Gürtan
Vahap Güvenç

H

Beşir Hamitoğulları
Mehmet Hazer

İ

Rafet İbrahimoğlu
A. Asım İğneciler

K

Mehmet Kanat
Halil İbrahim Karal
Cevdet Karslı
M. Mümin Kavalalı
Süleyman Sırrı Kırcalı
M. Vefik Kitapçıgil
M. Utkan Kocatürk
Nihat Kubilay
Turgut Kunter
A. Fehmi Kuzuoğlu

M

Recep Meriç
Enis Muratoğlu
Avni Müftüoğlu

N

Necmettin Narlıoğlu

O

R. Adli Onmuş
Turgut Oral

Ö

Nazmi Önder
Hamdi Özer
Nuri Özgöker
Zeki Özkaya
M. Yılmaz Özman
Nermin Öztuş
Fahri Öztürk
Kâzım Öztürk

P

Mehmet Pamak
Atalay Peköz

S

Paşa Sarıoğlu
Ahmet Sarp
Hayrullah Seçkin
A. Lâmi Süngü

Ş

A. Avni Şahin
İsmail Şengün

T

Turgut Tan
Ragıp Tartan
Lütfullah Tosyalı
Aydın Tuğ
Türe Tunçbay
Cahit Tutum
Şadan Tuzcu
Bekir Tünay

U

Hidayet Uğur
M. Fevzi Uyguner
Bahtiyar Uzunoğlu

V

İsa Vardal

Y

Şerafettin Yarkın
Turgut Yeğenağa
Zeki Yıldırım
Abdurrahman Yılmaz
Fuat Yılmaz
Namık Kemal Yolga

Z

Halit Zarbun

(Reddedenler)

A
Halil Akaydın
Mustafa A. Aysan
Fuat Azgur

B
İbrahim Barangil

D
Fikri Devrimsel

Recai Dinçer
Ahmet Senvar Doğu

E
A. Nedim Eray
Hamza Eroğlu

G
Abdullah Pulat Gözübüyük

Turhan Güven

K
Selçuk Kantarcıoğlu
Rahmi Karahasanoğlu

O
Adnan Orel

P
Evliya Parlak

S
Muzaffer Sağışman
Ahmet Samsunlu

T
Tandoğan Tokgöz

Y
Osman Yavuz
Muammer Yazar

(Çekimserler)

A
Hamdi Açan

G
Halil Erdoğan Gürel

İ
Salih İnal

Ö
Tülay Öney
Teoman Özalp
Salih Necdet Özdoğan

S
Hilmi Sabuncu

(Oya Katılmayanlar)

A
Mehmet Akdemir (İz.)
Şener Akyol
Orhan Aldıkaçtı
İsmail Aran (Rapor)
Ethem Ayan

B
M. Nedim Bilgiç (İz.)

C
Abdülbaki Cebeci
Ender Ciner
Orhan Civelek

Ç
Cemil Çakmaklı

D
Vehbi Muhlis Dabakoğlu
Bekir Sami Daçe (İz.)
Kemal Dal (İz.)

E
Muzaffer Ender

F
Feyzi Feyzioğlu

G
Necdet Geboloğlu

H
Ali Mazhar Haznedar

I
Sadi Irmak (Başkan)

İ
Fenni İslimyeli (Bşk. V.)

K
Mehmet Velid Köran
Serda Kurtoğlu

Ö
Feridun Şakir Öğünç
Ertuğrul Zekai Ökte (Rapor)

S
M. Talât Saraçoğlu (İz.)
Dündar Soyer (İz.)

Ş
İbrahim Şenocak (Rapor)

T
M. Ali Öztürk Tekeli (Rapor)
Cavidan Tercan

Y
Mustafa Yücel (Rapor)

DANIŞMA MECLİSİ
GÜNDEMİ

51 NCİ BİRLEŞİM

9 Şubat 1982 Salı

Saat : 14.00

1. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2. — SEÇİM

3. — OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

4. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN İŞLER

X (1) — Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/50) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 14.1.1982)

X (2) — Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/52) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 14.1.1982)

X (3) — Türk - Bangladeş Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/30) (S. Sayısı : 57) (Dağıtma tarihi : 19.1.1982)

X (4) — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/23) (S. Sayısı : 58) (Dağıtma tarihi : 19.1.1982)

X (5) — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/3) (S. Sayısı : 59) (Dağıtma tarihi : 19.1.1982)

X (6) — «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme» ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/55) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 19.1.1982)

X (7) — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslâm Konferansı Örgütü Arasında İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin Ankara'da Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/2) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 20.1.1982)

X (8) — Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Türk Mal, Hak ve Menfaatlarinin Tanzimine İlişkin 4 Haziran 1981 Tarihinde Kahire'de İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/17) S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 20.1.1982)

X (9) — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/107) (S. Sayısı : 63) (Dağıtma tarihi : 20.1.1982)

X (10) — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı (INMARSAT) Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Turizm ve Tanıtma ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/54) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 20.1.1982)

X (11) — 6831 sayılı Orman Kanununun Değişik 34 nü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım ve Orman, Köy İşleri ve Kooperatifler ve İktisadi İşler komisyonları raporları. (1/57) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 3.2.1982)

(12) — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporu. (1/64) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 5.2.1982)

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 67

5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Mali İşler Komisyonu Raporu. (1/64)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-813/03302

1 Mayıs 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 10.4.1981 tarihinde kararlaştırılan «5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GENEL GEREKÇE

5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1.1.1950 tarihinden önceki hükümlere göre aylık bağlanmış ve TC Emekli Sandığına devredilen emeklilerle dul ve yetimler dışında kalanlardan Hazinece ödenmesi gerekli emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıklarının ödeme ve bağlama işlemleri 7.2.1969 gün ve 1101 sayılı Kanunla TC Emekli Sandığına devredilmiştir.

Bir kısım emekli, adi malul, vazife malulü veya dul ve yetim aylıklarını başka kuruluşlardan almakta bu nedenle de bir çok güçlüklerle karşılaşmakta, sağlık yardımlarından yararlanmamaktadırlar.

Tasarı ile yukarıda sözü edilenlerin dışında kalan ve halen, özel idarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığından, Vakıflar, Orman, Beden Terbiyesi, Hudut ve Sahiller Sağlık, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, PTT İşletmesi, Denizcilik Bankası TAO, Ziraat Bankası Genel Müdürlüklerinden, İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesinden emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alanlarla bunların dul ve yetimlerinin TC Emekli Sandığına devri sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanmış ve halen Emekli Sandığının dışındaki kuruluşlarca emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarının Emekli Sandığına devredilmesi suretiyle, karşılaştıkları güçlüklerin ortadan kaldırılması, sağlık yardımlarından yararlandırılmaları ve bu hizmetlerin bu sandık tarafından yapılması sağlanmaktadır.

Madde 2, 3. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Mali İşler Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Mali İşler Komisyonu
Esas No. : 1/64
Karar No. : 14

12 Ocak 1982

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, havalesi uyarınca Komisyonumuzun 12 Ocak 1982 tarihli birleşiminde ilgili hükümet temsilcileri de hazır bulundukları halde incelendi ve görüşüldü.

I. Tasarı, Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş ve emekliye ayrılanlara emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı ödeme ve bağlama durumunda olan bazı sosyal güvenlik kurumlar kapsamında olanların da 1101 sayılı Kanun misali Emekli Sandığı Kanunu kapsamına alınmasını öngörmektedir.

Gerekçesi uygun görülen tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II. Tasarının 1 nci maddesinin müzakerelerinde bu çerçeve 1 nci madde metninde yer alan ek geçici maddenin üçüncü fıkrasındaki «dul ve yetim aylıklarının» ibaresinden sonra metne uygulamaya açıklık getirmek maksadıyla «sosyal yardım zammı dahil bir yıllık» ifadesinin eklenmesi yararlı mütalaa edilmiş ve madde bu şekilde kabul edilmiştir.

Tasarının 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Gereğinin ifası dileğiyle Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Süleyman Sırrı KIRCALI Başkan	*İsmail ŞENGÜN* Başkanvekili	*Mehmet PAMAK* Sözcü
Hilmi SABUNCU Kâtip İmzada bulunamadı	*Doğan GÜRBÜZ* (Bu Kanunda Kâtip)	*Mustafa ALPDÜNDAR* Üye
Erdoğan BAYIK Üye	*Muzaffer ENDER* Üye	*Kamer GENÇ* Üye
Mehmet HAZER Üye	*Salih İNAL* Üye	*Mehmet KANAT* Üye
M. Velid KÖRAN Üye	*Hamdi ÖZER* Üye	*Ragıp TARTAN* Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğünden önceki hükümlere göre, aşağıda adları yazılı Emekli Sandığı ve Kurumlar bütçelerinden ödenmek üzere bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlanacak emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile yapılacak toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlanma ve ödeme işlemleri 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığınca yapılır;

1. Özel İdarelerle, Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü,
3. Orman Genel Müdürlüğü,
4. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
5. İstanbul Üniversitesi,
6. İstanbul Teknik Üniversitesi,
7. Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,
8. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü,
9. PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü,
10. Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı,
11. TC Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü,

Devirle ilgili Kurumlar (Özel İdarelerle, Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı hariç) bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl içinde ödemeleri gereken emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıklarının, tutarını, 6 yıl süre ile aynen ve müteakip 4 yıl içinde de her yıl 2/10 oranında azaltmak suretiyle 10 yıl süre ile TC Emekli Sandığına ödemekle yükümlüdür.

Özel İdarelerle, Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığına ve bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl için, Özel İdareler, Ankara ve İstanbul belediyelerince ödenmesi gereken paralar yukarıdaki fıkrada öngörülen sürelere ve esaslara göre TC Emekli Sandığına bu yerlerce ödenir.

Adı geçen Zat Maaşları Sandığının hisse senedi, tahvil, taşınır ve taşınmaz bütün malları, alacak ve borçları, bunlara ait kayıt, defter ve belgeler TC Emekli Sandığına devrolunur.

Anılan Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetlileri devir işleminin sonuna kadar TC Emekli Sandığının memuru olarak almakta oldukları aylıklarla devir işlemlerinde çalıştırılırlar ve bu personelden (Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hariç) TC Emekli Sandığında bir göreve geçmek isteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.

Aylıkların devrine ve Sandıkça ödenmesine esas tutulacak evrakın şekli ilgili kurum ve TC Emekli Sandığı tarafından müştereken tespit edilir.

Devir muamelesi, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en çok 6 ay içinde tamamlanır.

MALİ İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğünden önceki hükümlere göre, aşağıda adları yazılı Emekli Sandığı ve Kurumları bütçelerinden ödenmek üzere bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile yapılacak toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlanma ve ödeme işlemleri 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığınca yapılır:

1. Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü,
3. Orman Genel Müdürlüğü,
4. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
5. İstanbul Üniversitesi,
6. İstanbul Teknik Üniversitesi,
7. Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,
8. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü,
9. PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü,
10. Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı,
11. TC Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü,

Devirle ilgili Kurumlar (Özel İdarelerle Ankara Merkez, Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı hariç) bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl içinde ödemeleri gereken emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıklarının (Sosyal yardım zammı dahil) bir yıllık tutarını, 6 yıl süre ile aynen ve müteakip 4 yıl içinde de her yıl 2/10 oranında azaltmak suretiyle 10 yıl süre ile TC Emekli Sandığına ödemekle yükümlüdür.

Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığına bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl için, Özel İdareler, Ankara ve İstanbul Belediyelerince ödenmesi gereken paralar yukarıdaki fıkrada öngörülen sürelere ve esaslara göre TC Emekli Sandığına bu yerlerce ödenir.

Adı geçen Zat Maaşları Sandığının hisse senedi, tahvil, taşınır ve taşınmaz bütün malları, alacak ve borçları, bunlara ait kayıt, defter ve belgeler TC Emekli Sandığına devrolunur.

Anılan Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetlileri devir işleminin sonuna kadar TC Emekli Sandığının memuru olarak almakta oldukları aylıklarla devir işlemlerinde çalıştırılırlar ve bu personelden (Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hariç) TC Emekli Sandığında bir göreve geçmek isteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.

Aylıkların devrine ve Sandıkça ödenmesine esas tutulacak evrakın şekli ilgili kurum ve TC Emekli Sandığı tarafından müştereken tespit edilir.

Devir muamelesi, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en çok 6 ay içinde tamamlanır.

Hükümetin Teklifi

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 . 4 . 1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı V.
Prof. Dr. İ. Öztrak

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı V.
Dr. T. Önalp

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı V.
M. R. Güney

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

Mali İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 53

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/50)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : 112 - 531/06882

17 Ekim 1980

Konu : Kanun tasarıları.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30 . 9 . 1980 tarihli ve 101-603/06639 sayılı yazımız.

Ekli listede konuları ve eski Millet Meclisi Başkanlığına sunuluş tarih ve sayıları belirtilen kanun tasarıları Bakanlar Kurulunca benimsenmiştir.

Konseyin onayına sunulmak üzere amlan Kanun tasarılarının işleme konulmasını arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

17 . 10 . 1980 Tarihli ve 112-531/06882 Sayılı Yazının Eki.

L İ S T E

K O N U S U	Tarihi	Sayısı
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümetleri Arasında Kuzey Atlantik Anlaşmasının II. ve III. maddelerine Uygun olarak Savunma ve Ekonomik Alanında İşbirliğinde Bulunulmasına Dair Anlaşma ile Bunlarla İlgili Tamamlayıcı Anlaşmaların ve Uygulama Anlaşmalarının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	24 . 4 . 1980	101-554/02065
Tedhişçiliğin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	2 . 11 . 1978	101-327/08695
Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	26 . 6 . 1979	101-426/03512
Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.	26 . 6 . 1979	101-123/03512
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Devleti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.	23 . 7 . 1979	101-444/04949
Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı (İNMARSAT) Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	15 . 1 . 1980	112-348/01025

KONUSU	Tarihi	Sayısı
16 Şubat 1976 Tarihinde Barselona'da İmzalanan Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunmasına Ait Sözleşme ile İki Protokol ve Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	13 . 2 . 1979	101-393/10678
Uluslararası Bir Aile Cüzdanı İhdasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	5 . 6 . 1979	101-425/03512
Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	17 . 8 . 1978	101-79/07276
Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	15 . 1 . 1980	101-521/08255
Çocukların ve Gençlerin Sanayide İşe Elverişlilikleri Yönünden Sağlık Muayenesine Tabi Tutulmaları Hakkında 77 Sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	7 . 11 . 1977	101-87/07166
1971 Psikotrop Maddeleri Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	31 . 12 . 1979	101-511/08092
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ağustos 1979 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	6 . 2 . 1980	101-526/01290
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Federal Askeri Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	22 . 5 . 1980	101-561/04193
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Arasında 13 Şubat 1977 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	6 . 2 . 1980	101-525/01291

GEREKÇE

1. Anılan Sözleşme, Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının Dokuzuncu Dönem Toplantısında hazırlanmış ve toplantıya katılan ülkeler için 5 Ekim 1961 tarihinden itibaren imzaya açılmıştır. Bu toplantıya 18 devlet temsilci göndermiştir: Federal Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, İspanya, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, İtalya, Japonya, Lüksemburg, Norveç, Hollanda, Portekiz, İngiltere, İsveç, İsviçre ve Yugoslavya. Sözleşme, bugüne kadar, Avusturya, Federal Almanya, Danimarka, Hollanda, Finlandiya, Fransa, İngiltere, İsveç, İsviçre, Japonya, Norveç ve Yugoslavya tarafından onaylanmış; İtalya, Lüksemburg, Portekiz, Yunanistan ve İspanya tarafından ise imzalanmıştır.

Sözleşmenin 16 ncı maddesi, Türkiye gibi anılan konferansın 9 ncu oturumunda temsil edilmeyen Devletlere, Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra Sözleşmeye katılma imkânını vermektedir. Sözleşmeye halen, Botswana, Cenubi Afrika, Demokratik Almanya, Fiji, İrlanda, Mauris Adası, Polonya ve Swaziland katılmış bulunmaktadır.

2. Sözleşme :

a) Bir vasiyetin, özellikle, vasiyetçinin vatandaşlığının veya ikâmetgahının değişmesi nedenleriyle biçim yönünden hükümsüz olmasını,

b) Aynı vasiyetin, biçim yönünden bir Devlette geçerli, diğer Devlette geçersiz sayılmasını,

c) Bir vasiyetin biçim yönünden bir Devlette geçerli, diğer bir Devlette geçersiz sayılması nedeniyle, aynı terekenin bir Devlette vasiyet uyarınca, diğer bir Devlette kanun uyarınca taksimini,

Önlemek ve bu alanda birliği sağlamak amacıyla düzenlenmiş olup; Sözleşmeye göre bir vasiyet tasarrufu :

a) Vasiyetçinin tasarruf ettiği yerin veya,

b) Vasiyetçinin ya tasarruf ettiği anda ya da öldüğü anda vatandaşlığını haiz olduğu Devletin veya,

c) Vasiyetinin ya tasarruf ettiği anda ya da öldüğü anda ikamet ettiği yerin veya,

d) Vasiyetçinin ya tasarruf ettiği anda ya da öldüğü anda mutad olarak oturduğu yerin veya,

e) Taşınmaz mallar için bulundukları yerin,

Kanununa uygun ise, biçim yönünden geçerlidir.

Yukarıda gösterilen hususlar, iki veya daha ziyade kimseler tarafından yapılan vasiyetler için de uygulanır. Vasiyetten rücu da aynı hükümlere tabidir.

Mezkûr Sözleşmeye göre; vasiyet tasarruflarının biçimini kısıtlayan ve vasiyetçinin yaşına, vatandaşlığına veya diğer niteliklere bağlı olan hükümler, ve ayrıca, bir vasiyet tasarrufunun geçerli olması için şahit gerekiyorsa bunların nitelikleri de biçimine ait sayılmaktadır.

Yukarıda özet olarak belirtilen nedenlerle, halen milletlerarası alanda kesif bir şekilde uygulanmakta olan bu Sözleşmeye ülkemizin de katılmasında yarar olduğu düşünülmektedir.

Sözleşmenin 18 nci maddesinin verdiği yetkiye istinaden, 10 ncu maddeyle ilgili olarak, katılma sırasında, aşağıda metni yazılı ihtirazi kayıt ülkemiz bakımından dermeyan edilecektir.

«Türkiye Cumhuriyeti, başka hiçbir Devletin vatandaşlığını haiz olmayan vatandaşlarından birisinin, olağanüstü haller dışında sözlü olarak yaptığı vasiyet tasarruflarını tanımadığını, Sözleşmenin 10 ncu maddesi uyarınca beyan eder.»

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas Kayıt No: 1/50
Karar No: 8

11 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile sözleşme ilgili Bakanlık Temsilcilerin de iştirakiyle Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere saygıyla arzolunur.

Rıfat BAYAZIT Başkan	*M. Fevzi UYGUNER* Başkanvekili	*Enis MURATOĞLU* Sözcü
Serda KURTOĞLU Kâtip	*Alâeddin AKSOY* Üye	*İbrahim BARANGİL* Üye
Necip BİLGE Üye	*Bekir Sami DAÇE* Üye	*Halil ERTEM* Üye
Necdet GEBOLOĞLU Üye	*Halil GELENDOST* Üye	*A. Pulat GÖZÜBÜYÜK* Üye
S. Feridun GÜRAY Üye	*İsa VARDAL* Üye	*Şerafettin YARKIN* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No : 1/50
Karar No : 15

7 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile ekli belgeler ilgili Bakanlık Temsilcisinin de katılmasıyla Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı. Gerekçesi uygun görüldü.

Gerek sözleşme metninde gerek kanun tasarısında geçen «Çatışma» kelimesi yeterli anlamı vermediğinden, ve Türk hukuk dilinde de «Uyuşmazlık» kelimesi yerleşmiş olduğundan tasarıda ve sözleşme metninde geçen çatışma kelimesi «Uyuşmazlık» olarak değiştirilmek suretiyle, tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Danışma Meclisi Genel Kuruluna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İĞNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Remzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye İmzada bulunamadı.
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Ekim 1961 tarihinde Lahey'de düzenlenen Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edildi.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edildi.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edildi.

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Ekim 1961 Tarihinde Lahey'de düzenlenen Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

VASİYET TASARRUFLARININ BİÇİMİNE İLİŞKİN KANUN ÇATIŞMALARI KONUSUNDA SÖZLEŞME

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Devletler,

Vasiyet Tasarruflarının biçimine ilişkin kanun çatışmaları konusunda ortak kurallar koymayı arzu ederek,

Bu amaca dönük bir Sözleşme akdetmeye karar vermişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

MADDE : 1

Bir vasiyet tasarrufunun biçimi :

a) Vasiyetçinin sözkonusu vasiyet tasarrufunun tesis ettiği yerin veya,

b) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda uyrukluğunda bulunduğu Devletin veya,

c) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda ikametgâhının bulunduğu yerin veya,

d) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda mutad olarak oturduğu yerin veya,

e) Taşınmazlar bakımından, taşınmazların kâin olduğu yerin iç hukukuna uygun olduğu takdirde, sözkonusu vasiyet tasarrufu biçim yönünden geçerlidir.

İşbu Sözleşmenin amaçları yönünden, uygulanacak kanunu, ulusal hukuk birleştirilmiş bir sistemden oluşmuşsa, bu sistemde yürürlükte olan kurallar ve, böyle kuralların bulunmaması halinde de, vasiyetçinin bu sistemi oluşturan mevzuatlardan herhangi birisiyle olan en fiili bağı tayin eder.

Vasiyetçinin belli bir yerde ikametgâhının bulunup bulunmadığının saptanması sorunu, o yerin hukukuna göre düzenlenir.

MADDE : 2

Birinci madde, daha önce tesis edilmiş bir vasiyet tasarrufunu fesheden vasiyet tasarruflarına da uygulanır.

Fesih, feshedilen vasiyet tasarrufunun birinci madde gereğince hukuklardan birinin hükümlerine uygun olması halinde, biçim yönünden de geçerlidir.

MADDE : 3

İşbu Sözleşme, yukarıdaki maddelerde atıfta bulunulan bir hukuktan başka bir hukukun biçimsel koşullarına uygun olarak tesis edilmiş vasiyet tasarruflarını tanıyan Âkit Devletlerin mevcut veya gelecekteki kurallarını etkilemez.

MADDE : 4

İşbu Sözleşme, iki veya daha çok kişinin bir tek belgede tesis ettikleri vasiyet tasarruflarının biçimine de uygulanır.

MADDE : 5

İşbu Sözleşmenin amaçları yönünden, vasiyetname hükümlerinin kabul edilmiş biçimlerini sınırlayan ve vasiyetçinin yaşına, uyrukluğuna ve diğer kişisel niteliklerine ilişkin kanun hükümleri biçim konularıyla ilgili sayılacaktır. Bir vasiyet tasarrufunun geçerliliği için gerekli olan şahitlerin haiz olması gereken niteliklere de aynı kural uygulanır.

MADDE : 6

İşbu Sözleşmeyle tesis edilen çatışma kurallarının uygulaması, herhangi bir karşılıklılık koşuluna bağlı değildir. İlgili kişilerin uyrukluğu veya yukarıdaki maddeler gereğince uygulanacak hukuk bir Âkit Devletin uyrukluğu ve hukuku olmasa dahi sözleşme uygulanacaktır.

MADDE : 7

İşbu Sözleşme ile uygulanabileceği açıklanmış olan hukuklardan herhangi birinin uygulanması ancak bunun kamu düzenine açıkça aykırı olması halinde, bertaraf edilebilir.

MADDE : 8

İşbu Sözleşme, vasiyetçinin Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra öldüğü bütün hallerde uygulanır.

MADDE : 9

Her Âkit Devlet, Birinci Maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak vasiyetçinin ikametinin bulunduğu yeri, lex fori uyarınca tayin etme hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 10

Her Akit Devlet, başka hiç bir uyrukluğu bulunmayan kendi uyruklarının, olağanüstü durumlar dışında, sözlü olarak tesis ettikleri vasiyet tasarruflarını tanımak hakkını saklı tutabilirler.

MADDE : 11

Her Âkit Devlet, aşağıdaki şartların birleşmesi halinde, yurt dışında tesis edilmiş vasiyet tasarruflarının bazı biçimlerini kendi hukukunun ilgili hükümleri gereğince tanımamak (menfi) hakkını saklı tutabilir:

a) Vasiyet tasarrufu biçim yönünden, münhasıran vasiyetçinin tasarrufu tesis ettiği yer nedeniyle uygulanabilir hukuka göre ancak geçerli ise,

b) Vasiyetçi işbu hakkını saklı tutan Devletin uyrukluğuna sahip ise,

c) Vasiyetçi bu Devlette ikamet ediyor veya mutad olarak oturduğu yer Devlette bulunuyor idiyse,

d) Vasiyetçi tasarrufta bulunduğu Devletten başka bir Devlette ölmüş ise,

Bu saklı tutuş, münhasıran saklı tutan Devlette kâin mallar için hüküm ifade eder.

MADDE : 12

Her Âkit Devlet, kendi hukukuna göre mirasla ilgili olmayan vasiyet tasarruflarını işbu Sözleşmenin uygulaması dışında bırakma hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 13

Her Âkit Devlet, Sekizinci Maddeye aykırı olarak, işbu Sözleşmeyi sadece yürürlüğe girmesinden sonra tesis edilmiş olan vasiyet tasarruflarına uygulama hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 14

İşbu Sözleşme Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmiş olan Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

MADDE : 15

İşbu Sözleşme 14 ncü Maddenin ikinci fıkrasında öngörülen onay belgesinin üçüncüsünün tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir. Sözleşme sonradan onaylayan her mümzi Devlet için onay belgesinin tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 16

Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmemiş her Devlet, işbu Sözleşmeye, 15 nci maddenin 1 nci fıkrası, uyarınca yürürlüğe girdikten sonra katılabilir. Katılma Belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

Katılan Devlet Bakımından Sözleşme, katılma belgesinin tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 17

Her Devlet, imzalama, onaylama veya katılma sırasında, Sözleşmenin, uluslararası düzeyde temsil ettiği toprakların tümüne veya birine veya birden fazlasına şamil olacağını beyan edebilir. Böyle bir beyan, Sözleşmenin ilgili Devlet bakımından yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade edecektir.

Daha sonra yapılacak bu tür teşmiller Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Sözleşme, teşmilde zikredilen topraklar bakımından, yukardaki fıkrada anılan tebligatı izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 18

Her Devlet, en geç onaylama veya katılma sırasında, işbu Sözleşmenin 9 ncu, 10 ncu, 11 nci, 12 nci ve 13 ncü maddelerinde öngörülen ihtirazi kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyan edebilir. Bunlardan başka hiç bir ihtirazi kayıt kabul olunmayacaktır.

Her Âkit Devlet, 17 nci Madde uyarınca Sözleşmenin bir teşmilini tebliğ ederken de, teşmilde zikredilen topraklar veya bunlardan bazıları yönünden hüküm ifade etmek üzere bu ihtirazi kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyan edebilir.

Her Âkit Devlet dermeyan ettiği bir ihtirazi kaydı her zaman geri alabilir. Bu geri alış Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edecektir.

Yukardaki fıkrada anılan tebligatı izleyen 60 ncı gün, geri alınan ihtirazi kayıt hüküm ifade etmekten çıkacaktır.

MADDE : 19

İşbu Sözleşme, sonradan onaylayan veya katılan Devletler yönünden dahi, 15 nci Maddenin 1 nci fıkrası uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 sene yürürlükte kalacaktır.

Feshedilmezse, her beş yılda bir zımnen yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin bitiminden en az 6 ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Fesih, Sözleşmenin uygulandığı topraklardan bazılarına inhisar edebilir.

Fesih, yalnız bunu tebliğ eden Devlet bakımından hüküm ifade edecektir. Sözleşme diğer Âkit Devletler bakımından yürürlükte kalacaktır.

MADDE : 20

Hollanda Dışişleri Bakanlığı 14 ncü Maddede anılan Devletlere ve 16 ncı Madde hükümleri uyarınca katılmış olan Devletlere aşağıdaki hususları tebliğ edecektir.

a) 14 ncü Maddede anılan imzalamalar ve onaylamalar;

b) İşbu Sözleşmenin 15 nci Maddenin 1 nci fıkrası uyarınca yürürlüğe gireceği tarih;

c) 16 ncı Maddede anılan katılmalar ve katılmaların hüküm ifade edeceği tarihler;

d) 17 nci Maddede anılan teşmiller ve teşmillerin hüküm ifade ettiği tarihler;

e) 18 nci Maddede anılan ihtirazi kayıtlar ve geri alınan ihtirazi kayıtlar;

f) 19 ncu Maddenin 3 ncü fıkrasında anılan fesihler.

Yukardaki hususları tasdiken, aşağıda imzası bulunanlar, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış olarak, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İki metin arasında ayrılık olması halinde Fransızca metin geçerli sayılmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak tek nüsha halinde 5 Ekim 1961 tarihinde Lahey'de yapılmıştır. Tek nüsha Hollanda Hükümetinin arşivlerine tevdi olunacak ve Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının Dokuzuncu Oturumunda temsil edilmiş bulunan Devletlerin her birine, diplomatik yoldan, onaylı bir örneği gönderilecektir.

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 55

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/52)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-003/06639

30 Eylül 1980

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Ekli listede konuları ve eski Millet Meclisi Başkanlığına sunuluş tarih ve sayıları belirtilen kanun tasarıları Bakanlar Kurulunca benimsenmiştir.

Yüce Konseyin onayına sunulmak üzere anılan kanun tasarılarının işleme konulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

L İ S T E

KONUSU	Tarihi	Sayısı
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Arasındaki Karadenizde Kıt'a Sahanlığı Sınırlandırılması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.	15 . 9 . 1978	101-319/07553
Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve Eki Protokol ile Sözleşmenin Yürütümü ile ilgili İdari Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	25 . 12 . 1978	101-352/09961
Türkiye Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile Bu Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	8 . 11 . 1979	101-351/09960
1 Mayıs 1969 Tarihli Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Tadil Eden Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	6 . 2 . 1980	101-531/01309
Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	5 . 12 . 1979	101-461/07567
Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Ceza Yargılarının Yerine Getirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı.	10 . 12 . 1979	101-460/07567
Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	16 . 3 . 1979	101-404/01659
Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Hakkında Genel Sözleşmenin Revizyonu ile ilgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	21 . 8 . 1980	112-110/05863

GEREKÇE

30 - 31 Mayıs 1974 tarihleri arasında Viyana'da toplanan 9 ncu Avrupa Adalet Bakanlar Konferansında, kişilerin yargı mercilerine başvurmalarını güçleştiren engellerin kaldırılmasıyla ilgili olarak Avrupa Konseyi bünyesinde çalışmalar yapılması tavsiye edildi.

Aynı konferansta Avusturya Adalet Bakanı tarafından da, yabancı ülkede bulunan kişilerin yargı mercilerine başvurmalarını kolaylaştırıcı önlemler alınması önerildi.

Bu öneri ve tavsiyelerin ışığı altında Avrupa Konseyi bünyesinde kurulan Uzmanlar Komitesi çalışmalarına, ülkemizi temsilen Adalet Bakanlığından bir uzman katılmıştır.

Uzmanlar Komitesince hazırlanıp, Avrupa Konseyi Hukuki İşbirliği Komitesi ile Bakanlar Komitesinin onayından geçen «Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi» ülkemiz tarafından 27 Ocak 1977 tarihinde imzalanmıştır.

Bu sözleşme şimdiye kadar, Avrupa Konseyine üye ülkelerden Belçika, Fransa, Yunanistan, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, İsveç, İngiltere ve Türkiye tarafından imzalanmış olup; bunlardan Türkiye, Portekiz ve Fransa hariç diğer imzacı Devletler tarafından onaylanmış bulunmaktadır.

Sözleşmenin amacı, üye ülkeler arasındaki birlik ve dayanışmanın sağlamlaştırılması ve üye ülke topraklarında bulunan yabancıların Adli Yardım Taleplerinin, etkin ve basit bir sistemle ilgili ülkelere intikalinin kolaylaştırılmasından ibarettir.

Sözleşme uyarınca her Âkit Devlet, Adli Yardım Taleplerinin gönderilmesi ve kabulü ile görevli bir «Gönderici Makam» ile «Alıcı Makam» tayin etmek zorundadır. Esasen bu tür makamlar, Türkiye'nin de onaylayıp taraf olduğu «Nafaka Alacaklarının Yabancı Ülkelerde Tahsiline İlişkin 20 Haziran 1956 tarihli New - York Sözleşmesi» de öngörülmüş bulunmaktadır.

Bu sözleşme, Türkiye'nin taraf olduğu ve La Haye Devletler Özel Hukuk Konferansınca Hazırlanan 1 Mart 1954 tarihli «Hukuk Usulüne İlişkin Sözleşmedeki» usulleri basitleştiren ve tamamlayan bir niteliğe sahiptir. Ayrıca bu sözleşme, Devletler arasında esasen şimdiye kadar mevcut olan diğer sözleşmeleri ortadan kaldırmadığı gibi, konsolosluk yoluyla yapılan yardım usullerini de kaldırmış değildir.

Öte yandan sözleşmenin konusu, taleplerin intikaline ilişkin yöntemlerle ilgili olup müracaat sahibinin adli yardımdan yararlanabilme koşullarını kapsamamaktadır.

Sözleşmenin Türkiye bakımından yürürlüğe girmesi yurt dışında bulunan işçilerimizin hukuksal sorunlarının çözümünü önemli ölçüde kolaylaştıracaktır.

Açıklanan bu nedenlerle iş bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkindir.

Madde 2. — Yürürlük tarihi ile ilgilidir.

Madde 3. — Yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas Kayıt No. : 1/52
Karar No. : 7

11 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile sözleşme ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek, tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere saygıyla sunulur.

Rıfat BAYAZIT Başkan	*M. Fevzi UYGUNER* Başkanvekili	*Enis MURATOĞLU* Sözcü
Serda KURTOĞLU Kâtip	*Alâeddin AKSOY* Üye	*İbrahim BARANGİL* Üye
Necip BİLGE Üye	*Bekir Sami DAÇE* Üye	*Halil ERTEM* Üye
Necdet GEBOLOĞLU Üye	*Halil GELENDOST* Üye	*A. Pulat GÖZÜBÜYÜK* Üye
S. Feridun GÜRAY Üye	*İsa VARDAL* Üye	*Şerafettin YARKIN* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/52
Karar No. : 13

6 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile konuya ilişkin belgeler ilgili Bakanlık temsilcisinin de katılması ile Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Genel Kuruluna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İĞNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Remzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye İmzada bulunamadı.
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Strazburg'da 27 Ocak 1977 tarihinde imzalanan «Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ADLİ YARDIM TALEPLERİNİN İLETİLMESİNE İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİ

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının, üyeler arasında sıkı bir birliğin sağlanması olduğuna inanarak;

Özel hukuk yargı mercilerine başvurmayı önleyen ekonomik engellerin ortadan kaldırılmasının ve ekonomik yönden durumları elverişli olmayan şahısların, üye devletlerde haklarını daha iyi koruyabilmelerine yardımcı olmanın temenniye değer olduğunu düşünerek;

Adli yardım taleplerinin iletilmesiyle ilgili uygun bir sistemin kurulmasının, bu amaca ulaşmaya katkıda bulunacağına kani olarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE : 1

Âkit Devletlerden birinin topraklarında mutat ikametgâha sahip olup, diğer Âkit Devletin topraklarında hukuki, ticari ve idari konularda adli yardım talebinde bulunmak arzusunda olan herkes (her kişi), mutat ikametgâhını bulunduğu devletin nezdinde talepte bulunabilir. Bu Devlet, talebi diğer Devlete iletmekle yükümlüdür.

MADDE : 2

1. Her Âkit Taraf, adli yardım taleplerini daha sonra, belirtilecek yabancı mercilere doğrudan doğruya göndermekle görevli bir veya birçok gönderici makam tayin edecektir.

2. Aynı şekilde, her Âkit Taraf, diğer bir Âkit Taraftan gelen adli yardım taleplerini kabul etmek ve işleme koymakla görevli merkezi bir alıcı makam tayin edecektir.

Federal Devletlerle, birçok hukuk sistemlerinin yürürlükte olduğu Devletler, birden fazla merkezi makam tayin etme seçeneğine sahiptirler.

MADDE : 3

1. Gönderici makam, kendi bilgi ve yetkisi ölçüsünde talebin değerlendirilmesi için gerekli olan bütün belgelerin talebe eklenmesinin sağlanması yolunda, talepte bulunana yardım eder. Bu makam aynı şekilde gerektiğinde belgelerin zorunlu olan tercümeleri için de talepte bulunana yardım eder.

Gönderici makam, kabul edilmesinin olanaksız olduğunu açıkça gördüğü talepleri reddedebilir.

2. Merkezi alıcı makam, dosyayı, talep hakkında karar vermek üzere yetkili makama gönderir. Merkezi alıcı makam, talebin incelenmesiyle ilgili güçlüklerden ve yetkili makam tarafından alınan kararlardan gönderici makamı haberdar eder.

MADDE : 4

İşbu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili belgeler resmi onay ve benzeri her türlü formalitelerden muaftır.

MADDE : 5

İşbu Sözleşmeye uygun olarak yapılan hizmetlere karşılık Âkit Taraflar hiçbir ücret almayacaklardır.

MADDE : 6

1. Âkit Tarafların ilgili makamları arasında yapılmış özel anlaşmalar ve 13 ve 14 ncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla :

a) Adli yardım talepleri ve bunlara ekli belgelerle her türlü diğer muhabereler, alıcı makamın resmi dilinde veya resmi dillerinden birisinde yapılacak veya bunlara bu dilde yapılmış bir tercümesi eklenecektir.

b) Her Âkit Taraf aynı şekilde, adli yardım talepleri ve bunlara ekli belgelerin ve diğer bütün muhaberelerin İngilizce veya Fransızca olması veya bu dillerden birisinde yapılmış tercümelerinin eklenmesi halinde bunları kabul etmek zorundadır.

2. Alıcı makam Devletinden gelen muhabere, bu Devlete resmi dilinde veya dillerinden birisinde veya İngilizce veya Fransızca yapılabilir.

MADDE : 7

İşbu Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, Âkit Tarafların merkezi makamları adli yardım konusundaki hukuki durumları hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir.

MADDE : 8

İlgili Devlet, 9 ncu ve 11 nci madde hükümlerine uygun olarak Sözleşmeye taraf olduğu sırada, ikinci maddede belirtilen makamları, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla bildirilecektir.

Bu makamların yetkileri ile ilgili her değişiklik, aynı şekilde Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bir beyanla bildirilecektir.

MADDE : 9

1. İşbu Sözleşme :

a) Tasdik, kabul veya tasvip şartı olmaksızın imza ile;

b) Tasdik, kabul veya tasvip şartı ile imza halinde, tasdik, kabul veya tasvip ile,

Sözleşmeye taraf olabilecek Avrupa Konseyi ülkelerinin imzasına açıktır.

2. Onay ve kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

MADDE : 10

1. İşbu Sözleşme, Avrupa Konseyi Üyesi iki Devletin 9 ncu madde hükümlerine uygun olarak Sözleşmeye taraf oldukları tarihten bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Daha sonra taraf olan her üye Devlet için Sözleşme, imza veya onay veya kabul belgesini tevdi tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE : 11

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konseye üye olmayan her Devleti bu Sözleşmeye katılmaya davet edebilecektir.

2. Katılma, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine verilecek ve veriliş tarihinden bir ay sonra hüküm ifade edecek olan bir katılma belgesinin tevdii suretiyle gerçekleşecektir.

MADDE : 12

1. Her Âkit Taraf, imza sırasında veya onay, kabul veya katılma belgelerinin tevdi edildiği esnada işbu Sözleşmenin uygulanacağı toprak veya toprakları belirtebilecektir.

2. Her Âkit Taraf onay, kabul veya katılma belgelerinin tevdii sırasında veya daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla, işbu Sözleşmenin uygulama alanına beyanın belirttiği ve Uluslararası ilişkilerini deruhte ettiği ve yönettiği diğer topraklara teşmil edebilir. Beyan, tevdiinden bir ay sonra hüküm ifade eder.

3. Yukarıdaki paragraf uyarınca yapılmış ve bu bildiride belirtilmiş olan topraklarla ilgili her beyan, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir tebliğle geri alınabilir. Geri alınma tebliğin Avrupa Konseyi Genel Sekreterince alınmasından altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE : 13

1. Âkit Taraf, imza sırasında veya onay, kabul veya katılma belgesinin tevdi edildiği sırada, 6 ncı maddenin 1 nci paragrafının «b» bendi hükümlerinin kısmen veya tamamen uygulanmayacağını beyan edebilir. İşbu Sözleşmeye yapılacak başka diğer hiçbir çekince kabul edilmeyecektir.

2. Her Âkit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla, koyduğu çekinceyi kısmen veya tamamen geri alabilir. Çekincenin hükmü, beyanın kabul edildiği tarihte sona erer.

3. Bir Âkit Taraf çekince beyanında bulunmuşsa, diğer Âkit Taraf ona karşı aynı kuralı uygulayabilir.

MADDE : 14

1. Birden fazla resmi dile sahip olan her Âkit Taraf, 6 ncı maddenin 1 nci paragrafının «a» bendinin uygulanmasından doğan ihtiyaçlar için, yapacağı bir beyanla, talebin ve ekli belgelerle tercümelerinin ülkesinin daha önceden belirttiği kısımlarına intikalinin sağlanması bakımından, bunların düzenlenmesi gerektiği dili belirtebilir.

2. Yukarıdaki paragrafta öngörülen beyan, ilgili Âkit Tarafça Sözleşmenin imzası sırasında veya onay, kabul veya katılma belgesinin tevdi edildiği sırada Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirilecektir. Daha sonra her an aynı usul gereğince beyan geri alınabilir veya değiştirilebilir.

MADDE : 15

1. İlgili her Âkit Taraf Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir tebliğle işbu Sözleşmenin feshini bildirebilecektir.

2. Fesih ihbarı, tebliğin Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten 6 ay sonra hüküm ifade edecektir.

MADDE : 16

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerle, işbu Sözleşmeye taraf olan her Devlete aşağıdaki hususları bildirecektir :

a) Çekince koymadan; onay veya kabulle ilgili imzaları;

b) Onay veya kabul çekince ile yapılmış imzaları;

c) Onay, kabul veya katılma belgelerinin tevdiini;

d) 8 nci maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak alınmış bütün beyanları;

e) 10 ncu madde hükmü uyarınca işbu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği her tarihi;

f) 12 nci maddenin 2 nci ve 3 ncü paragrafları hükümlerinin uygulanması ile ilgili olarak alınmış bütün beyanları;

g) 13 ncü maddenin 1 nci paragrafı hükmünün uygulanmasıyla ilgili olarak yapılmış her çekinceyi;

h) 13 ncü maddenin 2 nci paragrafının uygulanmasıyla ilgili olarak yapılmış her çekincenin geri alınmasını;

i) 14 ncü maddenin uygulanması ile alınmış her beyanı;

j) 15 nci maddenin uygulanması ile alınmış her tebliğle, fesih ihbarının hüküm ifade ettiği tarihi;

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 58

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/23)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-896/04786

14 Temmuz 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.7.1981 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Dakka'da imzalanan «Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizle Banglades arasındaki ilişkiler iki ülke arasında karşılıklı mukim Büyükelçilikler açılmasından bu yana bir gelişme ve canlanma dönemine girmiştir. Bu ilişkilerin ülkemizin yararına geliştirilmesi, nüfusunun büyük çoğunluğu Müslüman olan ve Türkiye'ye sevgi ve saygı besleyen bu ülke ile kültürel ilişkilerimizin düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesi lüzumunu ortaya çıkarmaktadır. Bu amaca cevap vermek üzere ve Banglades Hükümetince de izhar olunan istek doğrultusunda Dışişleri Bakanımızın Banglades'e yaptığı ziyaret sırasında 9 Mart 1981 tarihinde Dakka'da bir Kültür Anlaşması imzalanmıştır.

Sekiz maddeden oluşan anlaşma iki ülke arasında mevcut tarihi dostluk ve kardeşlik bağlarının kuvvetlendirilmesi için kültür ve sanat, bilim ve teknoloji alanlarında ilişkilerin geliştirilmesi ve bu amaçla bilim adamı, araştırmacı, yazar, gazeteci ve sanatçı değişimini, sergiler düzenlenmesini, burslar verilmesini, sportif faaliyetler gerçekleştirilmesini öngörmektedir.

Anlaşmanın sağlayacağı hukuki ve siyasi temel üzerinde ülkelerimiz arasındaki eğitim, bilim, kültür ve sanat ilişkilerinin düzenli bir şekilde gelişme olanağı bulacağı düşünülmektedir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/23
Karar No. : 5

16 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 16 . 12 . 1981 günlü toplantısında Hükümet Temsilcilerinin iştirakleriyle incelenmiştir.

Sekiz maddeden oluşan anlaşma iki dost ülke arasında mevcut dostluk ve kardeşlik bağlarını kültür ve sanat, bilim ve teknoloji alanlarında geliştirilmesini öngördüğünden, Komisyonumuzca olumlu karşılanmıştır.

Komisyonumuz, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ilişkilerin geliştirilmesinde büyük yarar görmüştür.

Bu nedenle Komisyonumuz Tasarının tümü üzerinde görüşmelerden sonra «Kültür Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını» Bakanlar Kurulundan geldiği şekliyle aynen kabulüne oy birliği ile karar vermiştir.

İlgili Komisyonlara havalesi gereğince Yüksek Başkanlığa Saygılarımızla arz ederiz.

Ethem AYAN Başkan	*Nihat KUBİLAY* Başkanvekili	*M. Utkan KOCATÜRK* Sözcü
Nermin ÖZTUŞ Kâtip	*Halil AKAYDIN* Üye	*Mahmut Nedim BİLGİÇ* Üye
Mahir CANOVA Üye	*Hamza EROĞLU* Üye	*Selçuk KANTARCIOĞLU* Üye
Doğan KARAN Üye	*Kemal KARHAN* Üye	*Ertuğrul Zekai ÖKTE* Üye
Evliya PARLAK Üye	Türe TUNÇBAY Üye Bulunmadı.	*Fuat YILMAZ* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 201/23
Karar No. : 20

13 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bengladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da imzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile konuya ilişkin belgeler ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılması ile Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Genel Kuruluna sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İĞNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Rerrzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye Bulunamadı
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKİFİ	MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN	MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİÇLERİ KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşması»nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşması»nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakka'da İmzalanan «Kültür Anlaşması»nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**
MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 9 Mart 1981 tarihinde Dakka'da imzalanan «Kültür Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe gider.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3.7.1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı V.
İ. Öztrak

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı V.
K. Erdem

Adalet Bakanı
C. Menteş

Maliye Bakanı
K. Erdem

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Kültür Bakanı
C. Baban

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Banglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan böyle Âkit Taraflar olarak zikredilecektir.)

İki ulus arasında mevcut dostluk ve kardeşlik bağlarının kuvvetlendirilmesi için kültür, sanat, bilim, teknoloji ve spor alanlarındaki ilişkilerin daha da teşvik edilmesi ve geliştirilmesi arzusu ile,

Aşağıdaki hususlar üzerinde mutabakata varmışlardır :

MADDE : 1

Âkit Taraflar, ülkelerinin kültürünün daha iyi tanıtılmasını sağlamak için aralarındaki kültürel ve entellektüel mübadeleleri imkânları ölçüsünde, aşağıdaki faaliyetleri tertip etmek suretiyle kolaylaştıracak ve teşvik edeceklerdir :

a) Yayınlar, filmler, radyo ve televizyon programları ile sanat sergileri mübadelesi,

b) Üniversite ve yüksekokul profesörleri, öğretmen, bilim adamı, araştırmacı ve teknisyenlerin, çalışmalarını sürdürebilmeleri için mümkün olan bütün kolaylıklar sağlanmak suretiyle, mübadelesi,

c) Gazetecilerin, yazarların, sanatçıların, müzisyenlerin ve sanat gruplarının karşılıklı ziyaretleri,

d) Spor takımlarının ziyaretleri,

e) Âkit Tarafların üzerinde mutabakata varacakları diğer hususlar,

MADDE : 2

Âkit Taraflar, üniversiteleri ve diğer yüksek eğitim kuruluşları arasında aşağıdaki hususları teminen yakın işbirliğinin tesisini teşvik edeceklerdir :

a) Diğer Tarafın edebiyatı, tarihi ve kültürü ile ilgili ve diğer benzeri konularda konferans ve kurslar tertip etmek,

b) Karşılıklı ilgi duyulan yayınlar, kataloglar ve belgeler mübadelesi,

MADDE : 3

Âkit Taraflardan her biri, diğer Tarafa ait kültür merkezlerinin ülkesinde kurulmasını ve geliştirilmesini kabul eden ülkede yürürlükte olan kanun ve tüzüklere uygun olarak kolaylaştıracak ve teşvik edecektir.

MADDE : 4

Âkit Taraflar, kaynaklarının ve ihtiyaçlarının müsaadesi nispetinde, diğer Taraf vatandaşlarına, birbirlerinin ülkelerinde öğretim ve araştırma yapmalarını teminen karşılıklılık esasına göre, burs verilmesi olanaklarını inceleyeceklerdir.

MADDE : 5

Âkit Taraflardan her biri diğer ülkedeki devlet üniversiteleri ve eğitim kuruluşlarınca verilen bazı derecelerin tanınmasını inceleyebilir ve gereğine tevessül edebilir.

MADDE : 6

Âkit Taraflar, lüzumu halinde, işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasına ilişkin plan ve programları tespit etmek üzere iki ülke temsilcilerinin iştiraki ile toplantılar tertipleyeceklerdir.

MADDE : 7

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların, anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli bütün kanuni işlemlerin tamamlandığını yekdiğerine bildirdiği tarihi takiben 30 ncu gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 8

Âkit Taraflardan her biri, diğer Tarafı, üç ay öncesinden yazılı olarak haberdar etmek şartıyla işbu Anlaşmayı her zaman feshedebilir.

Hükümetlerince, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıda imzaları bulunan Temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlar ve Türkçe, Bengali ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha halinde hazırlanmış olan asıllarını mühürlemişlerdir. İşbu Anlaşmanın farklı yorumlanmasından doğabilecek herhangi bir uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Dakka'da 1981 yılı Mart ayının 9 ncu günü tanzim edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	BENGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA
Dışişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
İlter TÜRKMEN	*Muhammed Shamsul Huq*

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 59

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/3)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-969/06115

15 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend Ulusu
Başbakan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLÂM CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI GEREKÇESİ

Dost ülkeler arasında belli konularda yapılan sözleşmeler, ülkelerin bu konulara ilişkin ulusal uygulamalarına kolaylık sağladığı gibi uluslararası ekonomik, sosyal ve politik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunur. Pakistan İslâm Cumhuriyeti ile ülkemiz arasında öteden beri mevcut uluslararası düzeydeki işbirliği ve iyi ilişkiler, 23 Haziran 1981 tarihinde iki ülke Adalet Bakanları tarafından Ankara'da imzalanan bu sözleşme ile her iki ülkenin adalet organları arasında karşılıklı yardımlaşmayı sağlamak suretiyle daha da kuvvetlenmiş olacaktır.

Dört bölümden oluşan sözleşme, hukuki ve ticari konularda Âkit Tarafların adli mercilerinden çıkarılan belgelerin diğer tarafın ülkesinde bulunan kişilere tebliğini, mahkemelerce Âkit Tarafların ülkesinde bulunan delillerin toplanmasını ve her iki ülke vatandaşlarının diğer Âkit Tarafın ülkesinde bulunduklarında adli mercilere başvurma ve adli yardımdan yararlanma hakkını içeren hükümleri kapsamaktadır.

Diğer bazı dost ülkelerle yapılmış bulunan benzeri ikili sözleşmeler örnek alınarak hazırlanan bu sözleşme ile mahkemelerimize Pakistan'da bulunabilecek dava ve işlemlerle ilgili delillerin toplanması ve kişilere tebligat yapılabilmesi olanağı sağlanmış olacaktır. Ayrıca Pakistan'da bulunan yurttaşlarımızın Pakistan adli mercileri önünde o ülkenin vatandaşları gibi adli yardımdan faydalanmaları da öngörülmüştür.

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas Kayıt No. : 1/3
Karar No. : 6

11 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile sözleşme ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere saygıyla arz olunur.

Rıfat BAYAZIT Başkan	*M. Fevzi UYGUNER* Başkanvekili	*Enis MURATOĞLU* Sözcü
Serda KURTOĞLU Kâtip	*Alâeddin AKSOY* Üye	*İbrahim BARANGİL* Üye
Necip BİLGE Üye	*Bekir Sami DAÇE* Üye	*Halil ERTEM* Üye
Necdet GEBOLOĞLU Üye	*Halil GELENDOST* Üye	*A. Pulat GÖZÜBÜYÜK* Üye
S. Feridun GÜRAY Üye	*İsa VARDAL* Üye	*Şerafettin YARKIN* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/3
Karar No. : 22

13 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile konuya ilişkin belgeler ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Başkanlığına saygı ile arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İGNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Remzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye Bulunamadı
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKİFİ	ADALET KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN	MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN
Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	**Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**	**Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**
MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti arasında 23 Haziran 1981 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi'nin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edildi.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edildi.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edildi.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul kabul edilmiştir.

7.10.1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı V.
İ. Evliyaoğlu

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti, Pakistan'da bulunan Türk uyruklular ile Türkiye'de bulunan Pakistan uyrukluların hukuki ve ticari konularda adli korunmalarını ve her iki devlet adli makamlarının karşılıklı yardımlaşmalarını düzenlemek arzusuyla bir Sözleşme aktedilmesini kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM - I

Tanımlamalar ve Kapsam

Madde : 1

1. Aksi açıkça belirtilmiş olan haller dışında bu Sözleşme, çekişmesiz hususlar da dahil olmak üzere yalnız hukuk ve ticaret işlerine uygulanır.

2. Bu Sözleşmenin amaçları bakımından :

a) «Konsolos» deyiminden, gönderen Devlet tarafından kabul eden Devlet nezdinde Konsolosluk görevlerini yerine getirmek üzere atanan ve kabul eden Devletçe kendisine bir buyrultu veya diğer herhangi bir izin belgesi verilen şahıs;

b) «Diplomatik Ajan» deyiminden, kabul eden Devlet tarafından usulüne uygun olarak kabul edilmiş gönderen Devletin misyon şefi veya bu misyonun siyasi memurlarından biri;

c) «Şahıslar» deyiminden, gerçek ve tüzelkişiler;

d) «Merkezi Makam» deyiminden, bu Sözleşme hükümleri uyarınca yapılacak talepleri kabul etmek üzere Âkit Taraflarca belirlenmiş makamlar anlaşılır.

BÖLÜM - II

Adli ve Adli Olmayan Belgelerin Tebliği

Madde : 2

1. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen adli veya adli olmayan belgelerin diğer Âkit Tarafın ülkesinde mukim şahıslara tebliği gerektiğinde bu belgeler, uyrukluğu ne olursa olsun kendisine tebligat yapılacak şahsa 3 ncü maddede öngörülen usullerden biriyle tebliğ edilecektir.

2. Bu Sözleşmenin II nci Bölümündeki «İsteyen Taraf» deyiminden, tebliğ edilecek belgelerin düzenlendiği, «İstenilen Taraf» deyiminden ise, belgelerin tebliğ edileceği ülke anlaşılır.

Madde : 3

1. Bir tebliğ talepnamesi, İsteyen Taraf adına hareket eden bir Diplomatik Ajan veya Konsolos tarafından, Yetkili Makamca tebliğ edilmek üzere İstenilen Tarafın Merkezi Makamına gönderilecektir.

2. Tebliğ talepnamesi Tarafların adlarını ve sıfatlarını, tebligat yapılacak şahsın adını, adresini ve sıfatını, tebliğ edilecek belgenin niteliğini ihtiva edecek ve İstenilen Tarafın dilinde ve iki nüsha halinde düzenlenecektir.

3. Tebliğ edilecek belge ya İstenilen Tarafın dilinde düzenlenecek, yahut bu dilde yapılmış iki nüsha çevirisi eklenecektir. Bu tercümenin doğruluğu, İsteyen Tarafın Diplomatik Ajanı yahut Konsolosu tarafından tasdik edilecektir.

4. Tebligatı yerine getirecek ülkenin kanunlarına uygun olması koşuluyla talepnamede gösterilen özel bir şekilde yapılması hali dışında tebligat, İstenilen Tarafın Yetkili Makamınca kendi milli kanunlarının benzeri belgelerin tebliğinde öngördüğü usule uygun olarak yapılacaktır.

5. Bu maddenin yukarıdaki hükümlerine uygun olan bir tebligat talebi, ancak aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir :

a) Tebligata ilişkin talebin doğruluğunun saptanamaması veya,

b) Ülkesi dahilinde tebligatı yerine getirecek olan Âkit Tarafın, bu tebligatı devletin güvenlik ve egemenliğine zararlı veya kamu düzenine aykırı telakki etmesi.

6. Tebliğ talebinin yerine getirilmediği her halde, kendisinden talepte bulunulan makam, talebin reddedilme nedenini İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna mümkün olan en kısa zamanda bildirecektir.

7. Tebligatın yerine getirilmesi talebinde bulunulan Merkezi Makam, tebligatın yapıldığını gösteren bir belgeyi İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna gönderecektir. Tebligatın yapılamaması halinde, İstenilen Taraf İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna tebligatın yerine getirilmesini engelleyen nedenleri bildirecek ve buna ilişkin belgeyi de birlikte gönderecektir.

Madde : 4

1. Belgelerin 3 ncü madde hükümlerine uygun olarak tebliğ edilmeleri halinde, tebliğ talebi Diplomatik Ajanı veya Konsolosu tarafından gönderilen Âkit Taraf, tebligatın yerine getirildiği ülkenin kanunlarına göre tebligat ile görevlendirilen personele ödenmesi gereken ücretlerle tebligatın gerektirdiği masrafları diğer Âkit Tarafa ödeyecektir. Bu ücretlerle masraflar, İstenilen Tarafın mahkemelerinde genellikle ödenen miktarı aşmayacaktır.

2. İstenilen Tarafın tebligatı yerine getiren Yetkili Makamı 3 ncü maddenin (7) nci fıkrasında öngörülen belgeyi gönderirken İsteyen Tarafın Diplomatik Ajanı ve Konsolosundan söz konusu ücret ve masrafların ödenmesini talep edecektir.

3. Belgelerin tebliği konusunda, Âkit Taraflardan biri diğerine, yukarıda öngörülenlerden başka, herhangi bir ödeme yapmayacaktır.

BÖLÜM - III

Delil Sağlanması

Madde : 5

1. Âkit Taraflardan birinin bir adli mercii diğer Âkit Tarafın ülkesinde delil sağlanmasını gerekli gördüğünde bu deliller, tarafların veya tanıkların uyrukluğu ne olursa olsun 6 ncı maddede öngörülen usullerle sağlanabilir.

2. Bu Sözleşmenin III ncü Bölümünün amaçları bakımından :

a) «Delil sağlanması» deyimi, davacı, davalı, tanık (bilirkişi) müdafi veya başka herhangi bir şahsın yeminli veya yeminsiz ifadesinin alınmasını; muhakeme usulünün herhangi bir hükmü uyarınca davacıya, davalıya, tanığa, müdafiye, bilirkişiye veya başka herhangi bir şahsa yemin tevcihini; belgelerin, örneklerinin veya başka nesnelerin ibrazını, teşhisini veya muayenesini kapsar.

b) «Tanık» deyiminden, kendisinden bir delil sağlanması gerekli görülen herhangi bir şahıs anlaşılır.

c) «İsteyen Taraf» deyiminden, delillerin sağlanmasına lüzum görülen mahkemenin ülkesi, «İstenilen Taraf» deyiminden ise, delillerin sağlanacağı ülke anlaşılır.

Madde : 6

1. İsteyen Tarafın adli makamı, kendi milli kanunu hükümlerine uygun olarak İstenilen Tarafın Merkezi Makamına muhatap ve bu makam tarafından Yetkili Makama iletilecek bir istinabe talimatıyla delillerin sağlanmasını isteyebilir.

2. İstinabe talimatı, İstenilen Tarafın dilinde düzenlenecek veya bu dilde yapılmış iki nüsha çevirisi eklenecektir. Çevirinin doğruluğu İsteyen Tarafın Yetkili Makamınca onaylanacaktır. İstinabe talimatı, istenen delillerin sağlanmasını gerekli kılan davanın niteliğini, bu konuya ilişkin bütün gerekli bilgileri, tarafların adları ile tanıkların adlarını, sıfatlarını ve adreslerini içerecektir. Buna ilaveten;

a) Ya tanıklara sorulacak soruların bir listesi, veya talepte bulunulduğu takdirde gösterilmesi, belirlenmesi veya incelenmesi, örneklerin veya diğer nesnelerin niteliklerine ilişkin bilgiler, doğruluğu usulüne uygun olarak onaylanmış çevirileriyle birlikte eklenecek, veya

b) Yetkili Makamdan, tarafların veya temsilcilerinin diledikleri soruları sormalarına izin verilmesi istenecektir.

3. İstinabe Talimatlarında özel bir usulün uygulanmasının açıkça istenmesi ve bu talebin İstenilen Tarafın kanunlarına uygun olması koşuluyla yerine getirilmesi durumu dışında. İstenilen Tarafın Yetkili Makamı istinabeyi, kendi memleketinin mercileri tarafından gönderilen talimatları için uygulanan yöntem ve araçları kullanarak yerine getirecektir.

4. İlgili taraf veya tarafların bizzat hazır bulunabileceklerini veya arzu ettikleri takdirde İstenilen Taraf mahkemeleri önünde temsil yetkilerine haiz avukat, dava takipçisi veya başka herhangi bir şahıs tarafından temsil edilebileceklerini duyurmak üzere istinabenin yerine getirileceği tarih ve yer talepte bulunulması halinde İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna bildirilecektir.

5. Bu maddenin yukarıdaki hükümlerine uyan bir istinabe talimatının yerine getirilmesine ilişkin talep yalnız aşağıdaki hallerde reddedilebilir.

a) İstanebe Talimatının doğruluğu saptanmamış ise; veya

b) İstinabe talimatının İstenilen Taraf ülkesinde yerine getirilmesi, bu tarafın yargı yetkisi dışında kalıyor ise, veya

c) İstinabe ülkesinde yerine getirilecek Âkit Taraf, bunu devletin egemenliği ve güvenliğine zararlı veya kamu düzenine aykırı bulursa.

6. İstinabe talimatının Yetkili Makam tarafından yerine getirilmediği hallerde, Merkezi Makam yerine getirmeme nedenlerini İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna mümkün olan en kısa zamanda bildirecektir.

7. Bir İstinabe Talimatı yerine getirildiğinde, Merkezi Makam, talimatın yerine getirildiğini gösteren gerekli belgeleri, İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna gönderecektir.

Madde : 7

1. Delillerin 6 ncı madde uyarınca sağlanması halinde, adli makamı İstinabe Talimatını gönderen Âkit Taraf, talebin yerine getirilmesi için Yetkili Makamca tanıklara, bilirkişilere ve tercümanlara verilen ücret ve yapılan masrafları, isteğiyle gelmeyen tanıkların celbi için yapılan harcamaları, İstenilen Tarafın kanunları izin verdiği takdirde yetkili adli makamın kendi namına hareket etmek üzere tevkil ettiği şahsın ücret ve masraflarını ve özel bir usulün uygulanması talep edildiğinde bu nedenle ödenen harç ve yapılan masrafları diğer Âkit Tarafa ödeyecektir.

2. İstinabe Talimatını yerine getiren Yetkili Makam talimatın yerine getirildiğine dair 6 ncı maddenin 7 nci fıkrasında öngörülen belgeleri İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna gönderirken bu masrafların ödenmesini isteyecektir.

3. Âkit Taraflardan biri diğerine, delillerin sağlanmasına ilişkin olarak yukarıda öngörülenlerden başka hiçbir ödeme yapmayacaktır.

BÖLÜM - IV

Adli Konularda Muamele Eşitliğine İlişkin Hükümler

Madde : 8

Bir Âkit Tarafın uyrukları diğer Tarafın ülkesinde şahısları ve malları açısından adli korunma ile harç ve masraflar da dahil olmak üzere aynı koşullarla dava açma veya kendilerini savunma hakkına sahip olacaklar ve diğer Âkit Taraf uyruklarının sahip oldukları haklardan aynen yararlanacaklardır.

Madde : 9

Bir Âkit Tarafın diğer Âkit Taraf ülkesinde ikamet eden uyrukları, diğer Âkit Tarafın uyruklarının göstermeye veya ödemeye mecbur olmadıkları masraf teminatını ödemek zorunda olmayacaklardır.

Madde : 10

Bir Âkit Tarafın uyrukları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde ücretsiz adli yardımdan o Âkit Tarafın uyruklarıyla eşit şekilde yararlanacaklardır.

Madde : 11

Bu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili olarak doğabilecek her türlü uyuşmazlık diplomatik yoldan çözümlenecektir.

Madde : 12

Bu Sözleşme onaylanacak ve Onay Belgeleri Ankara'da teati edilecektir.
Bu Sözleşme, Onay Belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 13

Bu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafa bildirimde bulunarak her an Sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşme bu bildirimin diğer Âkit Tarafça alındığı tarihten altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 60

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/51)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 112-531/06882

17 Ekim 1980

Konu : Kanun Tasarıları.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.9.1980 tarihli ve 101-603/06639 sayılı yazımız.

Ekli listede konuları ve eski Millet Meclisi Başkanlığına sunuluş tarih ve sayıları belirtilen Kanun Tasarıları Bakanlar Kurulunca benimsenmiştir.

Konseyin onayına sunulmak üzere anılan Kanun Tasarılarının işleme konulmasını arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

LİSTE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümetleri Arasında Kuzey Atlantik Anlaşmasının II nci ve III ncü Maddelerine Uygun Olarak Savunma ve Ekonomik Alanında İşbirliğinde Bulunulmasına Dair Anlaşma ile Bunlarla İlgili Tamamlayıcı Anlaşmaların ve Uygulama Anlaşmalarının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	24.4.1980	101 - 554 02065
Tedhişçiliğin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	2.11.1978	101 - 327 08695
Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	26.6.1979	101 - 426 03512
Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.	26.6.1979	101 - 123 03512

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Devleti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.	23.7.1979	101 - 444
		04949
Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı (INMARSAT) Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	15.1.1980	112 - 348
		01025
16 Şubat 1976 Tarihinde Barselona'da İmzalanan Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunmasına Ait Sözleşme ile İki Protokol ve Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	13.2.1979	101 - 393
		10678
Uluslararası Bir Aile Cüzdanı İhdasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	5.6.1979	101 - 425
		03512
Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Çatışmaları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	17.8.1978	101 - 70
		07276
Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	15.1.1980	101 - 521
		08255
Çocukların ve Gençlerin Sanayide İşe Elverişlilikleri Yönünden Sağlık Muayenesine Tabi Tutulmaları Hakkında 77 Sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	7.11.1977	101 - 87
		07166
1971 Psikotrop Maddeleri Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	31.12.1979	101 - 511
		08092
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ağustos 1979 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	6.2.1980	101 - 526
		01290
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Federal Askeri Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	22.5.1980	101 - 561
		04193

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Arasında 18 Şubat 1977 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. 6.2.1980 101 - 525

01291

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)'nun 17 Ekim - 21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris'te yapılan XVII. dönem toplantısında müzakere edilen «Dünya Kültürel ve Doğal Varlığının Korunmasına Dair Sözleşme» 16 Kasım 1972 tarihinde UNESCO'nun 17. Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

Kültür ve sanat eserleri günümüzde sadece alışılagelmiş bozulma sebepleriyle değil fakat bu sebepleri daha da ağırlaştıran sosyal ve ekonomik hayattaki gelişme ile gittikçe daha çok tahrip olma tehdidi altında bulunmaktadır. Ayrıca bu kültürel ve sanat mirasının korunması milli seviyede, o ülkenin ekonomik ilmi ve teknik imkânlarının sınırları çerçevesinde genellikle tam olarak yerine getirilememektedir.

UNESCO teşkilatı bu anlaşma ile, bu tek ve yerine bir başkasının konması mümkün olmayan kültür ve tabiat varlıklarının hangi millete ait olursa olsun, bütün dünya için önem arz ettiğine inanarak, bu varlıklara sahip ülkenin faaliyetlerini etkili bir şekilde tamamlayacak kollektif bir yardımda bulunmayı ve istisnai evrensel değer taşıyan kültür ve tabiat mirasının korunmasına bütün milletlerarası camianın katılmasını öngörmektedir.

Bu sözleşmeye göre tarihi sanat veya bilimsel bakımdan istisnai evrensel değer taşıyan anıtlar, külliyeler, estetik veya bilimsel bakımdan istisnai evrensel bir değer taşıyan fiziki veya biyolojik formasyonlar veya bu formasyonlar tarafından meydana getirilmiş tabii anıtlar, bilim konservasyon veya tabii güzellik bakımından evrensel değer taşıyan tabii sitler ve son derece mahdut tabii bölgeler «Tabiat Mirası» sayılmakta ve bu mirasın milletlerarası muhafazası için bir milletlerarası işbirliği ve yardım sistemi kurulması öngörülmektedir. Bu sözleşme çerçevesinde kurulacak Dünya Mirası Komitesi, sözleşmeye dahil Devletlerin topraklarında bulunan kültür ve tabiat miras varlıklarının bir envanterini istisnai evrensel değere sahip gördüğü varlıkların listesini «Dünya Miras Listesi» olarak hazırlayacak ve «Dünya Kültür ve Tabiat Mirasının Korunması Fonu» adlı bir fondan, ilgili devlete bahsekonu tabiat mirasının korunması muhafazası, değerlendirilmesi ve ihyası için gerekli eleman sağlamak, eleman yetiştirmek, ilgili devletin elinde bulunmayan veya satın alamayacağı teçhizat sağlamak, az faizle, faizsiz veya uzun vade ile ödenebilecek maddi yardım, istisnai hallerde ise karşılıksız para vermek gibi yardımlarda bulunacaktır.

Halihazırda UNESCO tarafından Dünyadaki tarihi zenginliklerin listesi yapılmaktadır. Tarihi ve doğal özvarlığı açısından dünya ülkeleri arasında listenin ön sıralarında yer alması gereken ülkemiz de sözleşmeyi onaylayan ülkelerin yararlandığı yukarıda bahsekonu imkânlardan yararlanabilecektir. 1973 yılında çıkan Eski Eserler Yasası da doğal ve kültürel varlıkların korunması konusunda önlemler ve yatırımlar öngörmektedir. Bu önlemlerin uluslararası bir düzeyde alınabilmesi için sözleşmeye taraf olmakta büyük fayda görülmektedir.

Sözkonusu «Sözleşmenin» Türkiye Cumhuriyetinin anılan sözleşmeye katılmasının onaylanması için Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi Bakanlar Kurulunun yüksek takdirine sunulur.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/51
Karar No. : 2

9 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye, Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 9 Aralık 1981 günlü toplantısında ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik edilmiştir.

Komisyonumuz Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeleri olumlu karşılayarak Tasarının aynen kabulüne karar vermiştir.

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonuna havalesi için Yüksek Başkanlığınıza saygıyla arz olunur.

Ethem AYAN Başkan	*Nihat KUBİLAY* Başkanvekili	*M. Utkan KOCATÜRK* Sözcü
Nermin ÖZTUŞ Kâtip	*Halil AKAYDIN* Üye	Mahmut Nedim BİLGİÇ Üye İzinli
Mahir CANOVA Üye	*Hamza EROĞLU* Üye	*Selçuk KANTARCIOĞLU* Üye
Doğan KARAN Üye İzinli.	*Kemal KARHAN* Üye	*Ertuğrul Zekai ÖKTE* Üye
Evliya PARLAK Üye	Türe TUNÇBAY Üye Bulunmadı.	*Fuat YILMAZ* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/51
Karar No. : 18

12 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya Kültür ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve gerekçesi ile konuya ilişkin belgeler ilgili Bakanlık temsilcisinin de katılması ile Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı, gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Genel Kuruluna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İĞNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Remzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye (İmzada bulunamadı.)
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN	MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONU'NUN KABUL ETTİĞİ METİN
«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.	**«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.**	**«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin Katılmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.**
MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)'nun XVII nci Genel Kurulu tarafından 16 Kasım 1972 tarihinde kabul edilmiş bulunan «Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme»ye Türkiye Cumhuriyetinin katılması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÜNYA KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASININ KORUNMASI İLE İLGİLİ SÖZLEŞME

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Konferansı 17 Ekim - 21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris'te toplanan onyedinci oturumunda,

Kültürel mirasın ve doğal mirasın çürüme gibi yalnız geleneksel bozulma nedenlerinin değil fakat ayrıca, korkunç, bozulma ve yokolma olgularıyla durumu ciddileştiren toplumsal ve ekonomik değişmenin de artan tehdidi altında bulunduğunu not ederek,

Kültürel ve doğal mirasın herhangi bir parçasının dahi bozulmasının veya yokolmasının, dünyanın bütün uluslarının mirasına zarar veren bir yoksunluğa yol açtığını gözönünde tutarak,

Bu mirasın ulusal düzeyde korunmasının, korunma için önemli parasal kaynaklara gereksinme duyulmasına karşın, korunması gerekli kültürel varlığın bulunduğu ülkenin ekonomik, bilimsel ve teknik kaynaklarının yetersizliği nedeniyle çoğu kez yetersiz kaldığını gözönünde tutarak,

UNESCO Örgütü Kuruluş Belgesinin, Örgütün dünya mirasının saklanması ve korunmasını sağlayarak ve ilgili uluslara gerekli uluslararası sözleşmeleri tavsiye ederek bilgi toplayacağını, artıracağını ve dağıtacağını öngördüğünü hatırlatarak,

Kültürel ve doğal varlıklara ilişkin mevcut uluslararası sözleşme, tavsiye ve kararların hangi halka ait olursa olsun bu eşsiz ve yeri doldurulmaz kültür varlıklarının korunmasında dünyanın bütün halkları için önem gösterdiğini gözönünde tutarak,

Kültürel ve doğal mirası oluşturan unsurlardan bazılarının istisnai bir öneme sahip olması nedeniyle tüm dünya kültürel mirasının bir parçası olarak korunması gerektiğini gözönünde tutarak,

Kültürel ve doğal varlıkları tehdit eden yeni tehlikelerin önem ve ciddiyeti karşısında, ilgili Devletin faaliyetinin yerini almaksızın bu faaliyeti müessir bir şekilde tamamlayacak olan ortak bir yardımda bulunarak istisnai evrensel değer taşıyan kültür ve tabiat mirasının korunmasına bütün milletlerarası camianın katılması gerektiğini gözönünde tutarak,

İstisnai evrensel değer taşıyan kültür ve tabiat mirası için devamlı bir şekilde ve ilmi ve modern metotlara göre teşkilatlandırılmış olan etkili bir ortak koruma sistemi kuran yeni sözleşme hükümlerinin kabulünün zorunlu olduğunu gözönünde tutarak,

Onaltıncı oturumunda sorunun uluslararası bir sözleşme konusu yapılmasına karar vermiş olarak,

16 Kasım 1972 tarihinde bu sözleşmeyi kabul eder.

I. KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASIN TANIMLARI :

Madde : 1

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından aşağıdakiler «kültürel miras» sayılacaktır :

Anıtlar : Tarih, sanat veya bilim açısından istisnai evrensel değerde mimari, heykeltraşlık ve resim alanında gerçekleştirilmiş büyük eserler, arkeolojik nitelikleri olan eleman veya yapılar, kitabeler, mağaralar ve eleman gurupları.

Yapı toplulukları : Mimarileri, uyumlulukları veya arazi üzerindeki yerleri nedeniyle tarih, sanat veya bilim açısından istisnai evrensel değere sahip ayrı veya birleşik yapı toplulukları,

Sitler : Tarihsel, estetik, etnolojik veya antropolojik bakımlardan istisnai evrensel değeri olan insan ürünü eserler veya doğa ve insanın ortak eserleri ve arkeolojik sitleri kapsayan alanlar.

Madde : 2

Bu Sözleşmeye göre aşağıdaki eserler «doğal miras» sayılacaktır :

Estetik veya bilimsel açıdan istisnai evrensel değeri olan, fiziksel ve biyolojik oluşumlar veya bu tür oluşumlardan meydana gelen toplulukların ortaya çıkardığı doğal özellikler,

Bilim veya koruma açısından istisnai evrensel değeri olan jeolojik ve fizyografik oluşumlar ve tükenme tehdidi altındaki hayvan ve bitki türlerinin yetiştiği kesinlikle belirlenmiş alanlar,

Bilim, koruma veya doğal güzellik açısından istisnai evrensel değeri olan doğal yerler veya kesinlikle belirlenmiş doğal alanlar.

Madde : 3

Yukarıda 1 nci ve 2 nci maddelerde belirtilen ve kendi toprakları üzerinde bulunan çeşitli varlıkları saptayıp belirlemek bu sözleşmeye taraf olan her devlete ait bir sorumluluktur.

II. KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASIN ULUSAL VE ULUSLARARASI KORUNMASI :

Madde : 4

Bu Sözleşmeye Taraf olan devletlerden her biri 1 nci ve 2 nci maddelerde sözü edilen ve topraklarında bulunan kültürel ve doğal mirasın saptanması, korunması, saklanması, sergilenmesi ve gelecek kuşaklara iletilmesinin sağlanması görevinin öncelikle kendisine ait olduğunu kabul eder. Bunun için, kaynaklarını sonuna kadar kullanarak ve uygun olduğunda özellikle mali, sanatsal, bilimsel ve teknik alanlarda her türlü uluslararası yardım ve işbirliği sağlayarak elinden geleni yapar.

Madde : 5

Bu Sözleşmeye taraf olan her Devlet topraklarındaki kültürel ve doğal mirasın etkin bir biçimde korunması, saklanması ve değerlendirilmesi için etkili ve faal önlemlerin alınması için, mümkün olan en kısa sürede ve her ülkenin kendi koşullarına uygun biçimde şu çabaları gösterecektir :

a) Kültürel ve doğal mirasa, toplumsal yaşamda bir rol vermeyi ve bu mirasın korunmasını kapsamlı planlama programlarına dahil etmeyi amaçlayan genel bir politika benimsemek;

b) Kültürel ve doğal mirasın korunması, saklanması ve değerlendirilmesi için, halen mevcut değilse, yeterli görevlilere ve işlevlerini yerine getirecek araçlara sahip olan koruma, saklama ve değerlendirme sorunlarıyla uğraşacak bir veya daha fazla hizmet kurumunu topraklarında kurmak;

c) Bilimsel ve teknik çalışma ve araştırmaları geliştirmek ve Devletin Kültürel ve doğal mirası tehdit eden tehlikelere karşı harekete geçmesine olanak sağlayan yöntemleri mükemmelleştirmek;

d) Bu mirasın saptanması, korunması, saklanması, değerlendirilmesi ve bakımı için gerekli olan uygun yasal, bilimsel, teknik, idari ve mali önlemleri almak; ve

e) Kültürel ve doğal mirasın korunması, saklanması ve değerlendirilmesi konularında eğitim yapan ulusal veya bölgesel merkezlerin kurulmasını veya geliştirilmesini desteklemek ve bu alandaki bilimsel araştırmaları teşvik etmek.

Madde : 6

İşbu Sözleşmeye taraf olan Devletler,

1. 1 ve 2 nci maddelerde sözü edilen kültürel ve doğal mirasın bulunduğu devletin, egemenliğine tam olarak saygı göstererek ve ulusal yasaların sağladığı mülkiyet haklarına zarar vermeden, bu tür mirasın, bütün uluslararası toplum tarafından işbirliği ile korunması gereken evrensel bir miras olduğunu kabul ederler,

2. Taraf Devletler, 11 nci maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında belirtilen kültürel ve doğal mirasın saptanması, korunması, saklanması ve varlığının sürdürülmesi konularında kültür mirasına sahip olan devlet istediği takdirde yardım etmeyi bu sözleşme hükümleri uyarınca üstlenirler.

3. Bu sözleşmeye taraf olan her Devlet, Sözleşmeye Taraf olan diğer Devletlerin topraklarında bulunan ve 1 ve 2 nci maddelerde sözü edilen kültürel ve doğal mirasa doğrudan doğruya veya dolaylı olarak zarar verebilecek kasıtlı önlemleri almamayı üstlenirler.

Madde : 7

Bu sözleşmede yer alan dünya kültürel ve doğal mirasının uluslararası alanda korunması, deyimi, Sözleşmeye Taraf olan Devletlerin kültürel miraslarını saptama ve koruma çabalarına destek olmak üzere düzenlenmiş bir uluslararası işbirliği ve yardım sisteminin kurulması olarak anlaşılacaktır.

III - DÜNYA KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASININ KORUNMASI İÇİN HÜKÜMETLERARASI KOMİTE :

Madde : 8

1. İstisnai evrensel değere sahip Kültürel ve Doğal Mirasın korunması için bu sözleşmeyle Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü çerçevesinde «Dünya Mirası Komitesi» adı altında bir uluslararası komite kurulmuştur. Komite, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Konferansının olağan oturumu sırasında genel kurul olarak toplanan ve Sözleşmeye Taraf Devletlerce seçilen 15 Taraf Devletten oluşacaktır. Komite üyesi Devletlerin sayısı, Genel Konferansın, bu Sözleşmenin en az 40 Devlet için yürürlüğe girişini izleyen olağan oturumunun yapıldığı tarihten itibaren 21'e yükseltilecektir.

2. Komite üyelerinin seçimi sırasında dünyanın değişik bölge ve kültürlerinin adilane bir biçimde temsili güvence altına alınacaktır.

3. Kültürel Varlığın Korunması ve Restorasyonu Çalışmaları Uluslararası Merkezinin (Roma Merkezi) bir temsilcisi, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyinin (ICOMOS) bir temsilcisi ve Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliğinin (IUCN) bir temsilcisi ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Konferansının olağan oturumu sırasında genel kurul olarak toplanan Sözleşmeye Taraf Devletlerin isteği üzerine benzer amaçlı diğer hükümetlerarası veya hükümet dışı örgütlerin temsilcileri anılan komitenin toplantılarına danışman olarak katılabilirler.

Madde : 9

1. Dünya Mirası Komitesine üye Devletlerin görev süreleri, Genel Konferansın, Komite üyeliğine seçildikleri olağan oturumunun sonundan, bunu izleyen üçüncü olağan oturumun sonuna kadar sürecektir.

2. Ancak, ilk seçim sonunda atanan üyelerin üçte birinin görev süreleri, Genel Konferansın, üyeliğe seçildikleri olağan oturumunu izleyen ilk olağan oturumunun sonunda sona erecektir; aynı zamanda atanan diğer üçte bir üyenin görev süresi de Genel Konferansın seçildikleri olağan oturmunu izleyen ikinci olağan oturumunun sonunda sona erer. Bu üyelerin isimleri Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Konferansı Başkanı tarafından, ilk seçimden sonra kura ile belirlenecektir.

3. Komiteye üye Devletler, temsilcilerini kültürel veya doğal miras alanında uzmanlaşmış kişiler arasından seçeceklerdir.

Madde : 10

1. Dünya Mirası Komitesi kendi iç tüzüğünü kabul eder.

2. Komite, belirli sorunlar hakkında danışmada bulunmak üzere, özel veya resmi örgütleri veya kişileri toplantılarına katılmaya her zaman çağırabilir.

3. Komite, görevlerinin yerine getirilmesi bakımından gerekli gördüğü danışma organlarını kurabilir.

Madde : 11

1. Bu Sözleşmeye Taraf olan her Devlet, kültürel ve doğal mirasının bir parçasını oluşturan, kendi topraklarında bulunan ve bu maddenin 2 nci paragrafındaki listeye girmesi uygun olan kültürel varlıklarının bir dökümünü, mümkün olan en kısa sürede, «Dünya Kültür Mirası Komitesi»ne sunacaktır. Ayrıntılı olması düşünülmeyen bu envanter söz konusu kültürel varlığın yerini ve önemini içeren belgeleri kapsayacaktır.

2. Komite, 1 nci paragraf uyarınca Devletlerce verilen envanterlere dayanarak, bu Sözleşmenin 1 ve 2 nci maddelerinde tanımlandığı gibi, saptamış olacağı ölçütlere göre istisnai evrensel değerde mütalaa ettiği, kültürel veya doğal mirasın parçasını oluşturan varlıkların bir listesini yapıp, günü gününe kontrol edecek ve «Dünya Kültür Mirası Listesi» başlığı altında yayınlayacaktır. Zaman zaman gözden geçirilen bir liste en geç her iki yılda bir dağıtıma tabi tutulacaktır.

3. Bir varlığın Dünya Kültür Mirası Listesine alınması, ilgili Devletin onayını gerektirir. Üzerinde birden çok devletin egemenlik veya yasama iddiasında bulunduğu bir toprakta bulunan bir kültürel varlığın listeye alınması anlaşmazlığa taraf olan devletlerin haklarını hiçbir biçimde etkilemeyecektir.

4. Komite, «Dünya Kültür Mirası Listesi» nde bulunup korunması için çok büyük onarım çalışmalarını gerektiren ve onarımı için işbu Sözleşme çerçevesinde yardım talep edilen kültürel varlıkların bir listesini, «Tehlike Altındaki Dünya Kültür Mirası Listesi» başlığı altında düzenleyecek, gerektiğinde yenileyecek ve yayınlayacaktır. Sözü geçen liste, onarım işlemlerinin tahmini bedelini de içerecektir. Liste, kültürel ve doğal mirası oluşturan varlıklardan, yalnız, hızlı bozulma nedeniyle yokolma tehdidi, büyük çapta resmi veya özel projeler veya hızlı kentsel veya turistik gelişim projeleri; toprağın kullanım veya mülkiyetinin neden olduğu tahribat; bilinmeyen nedenlere bağlı büyük değişiklikler; herhangi bir nedenle bir varlığın terkedilmesi; silahlı bir çatışmanın çıkması veya çatışma tehdidi; afet ve felaketler; ciddi yangınlar, depremler, yer kaymaları; volkanik patlamalar; su düzeyindeki değişmeler, bu su baskınları ve gelgit dalgaları gibi ciddi ve belirgin tehlikelerin tehdidi altında bulunanları içerebilir. Acil durumlarda, Komite herhangi bir zaman Tehlike Altındaki Dünya Kültür Mirası Listesine yeni bir madde ekleyebilir ve bunu hemen yayınlayabilir.

5. Komite, kültürel veya doğal mirasa ait bir varlığın bu maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında belirtilen iki listeden hangisine dahil edileceğinin saptanmasında temel alınacak ölçütün tanımını yapacaktır.

6. Bu maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında belirtilen iki listeden birine dahil edilme isteğini reddetmeden önce, Komite, söz konusu edilen kültürel veya doğal varlığı ülkesinde bulunduran ilgili devlete danışır.

7. Komite, ilgili Devletlerin onayıyla, bu maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında sözü edilen listelerin hazırlanması için gerekli olan çalışma ve araştırmaları koordine ve teşvik eder.

Madde : 12

Bir varlığın kültürel ve doğal mirasa ait olup 11 nci maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında sözü edilen her iki listeye de dahil edilmemiş olması hiçbir şekilde onun bu listelere dahil edilme amaçları dışında istisnai evrensel değeri olmadığı anlamına gelmez.

Madde : 13

1. «Dünya Kültür Mirası Komitesi», bu Sözleşmeye Taraf Devletlerin topraklarında bulunan ve 11 nci maddenin 2 ve 4 ncü paragraflarında sözü edilen listelere dahil olan veya dahil edilmesi muhtemel bulunan kültürel ve doğal mirasın bir parçasını oluşturan varlıklara ilişkin olarak yaptıkları uluslararası yardım isteklerini kabul eder ve inceler. Bu tür istekler bu tür varlıkların korunmasını, saklanmasını, değerlendirilmesini veya canlandırılmasını sağlamaya yönelik olabilir.

2. Bu maddenin 1 nci paragrafındaki koşullar altındaki uluslararası yardım istekleri, ön incelemeler daha ileri araştırmaların yararlı olacağını gösterdiği takdirde, 1 ve 2 nci maddelerde tanımlanan kültürel ve doğal varlıkların saptanmasıyla ilgili olabilir.

3. Komite, bu isteklere ilişkin olarak yapılacak olan işlemi kararlaştıracak, uygun olması durumunda yapacağı, yardımın niteliği ve boyutunu belirleyecek ve kendi adına ilgili hükümetlerle gerekli tertipler yapılmasına izin verecektir.

4. Komite, kendisine yapılacak talepler hakkında uygulanacak işlemler için bir öncelik sırası saptayacaktır. Bunu yaparken, koruma gerektiren kültür varlığının dünya kültürel ve doğal mirası içindeki önemini, ülkelerin doğal çevresini, milli dehasını ve tarihini en iyi biçimde temsil niteliği olan varlığa uluslararası yardım yapılması zorunluluğunu, yapılacak işin ivediliğini, tehdit altındaki varlıkların topraklarında bulunduğu Devletlerin mali kaynaklarının elverişliliğini ve özellikle, kendi olanaklarıyla bu tür varlıkları ne kadar koruyabildiklerini gözönünde bulunduracaktır.

5. Komite, uluslararası yardım yapılmış olan varlıklarla ilgili olarak hazırlayacağı bir listeyi günü gününe işleyecek ve yayınlanacaktır.

6. Komite, bu Sözleşmenin 15 nci maddesi gereğince kurulan Fon'un kaynaklarının kullanımı konusunda karar sahibi olacaktır. Bu kaynakları artırmak için yollarını arar ve bu konuda faydalı tedbirler alır.

7. Komite, bu Sözleşmenin amaçlarına benzer amaçları olan, uluslararası ve ulusal örgütler ve hükümetlerarası veya hükümet dışı örgütlerle işbirliği yapacaktır. Komite, programlarının ve projelerinin gerçekleştirilmesi için, bu tür örgütlerle, özellikle Kültürel Varlıkların Korunması ve Restorasyonu Uluslararası Merkezine (Roma Merkezi), Uluslararası Anıtlar ve Siteler Konseyine (ICOMOS) ve Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliğine ve ayrıca resmi ve özel kurum ve kişilere çağrıda bulunabilir.

8. Komitenin kararları oylamada bulunan ve oy veren üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınır. Komite üyelerinin çoğunluğu, nisabı oluşturur.

Madde : 14

1. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürü tarafından atanan bir Sekretarya Dünya Kültür Mirası Komitesine yardımcı olur.

2. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürü Kültürel Varlıkların Korunması ve Restorasyonu Uluslararası Merkezinin (Roma Merkez), Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyinin (ICOMOS) ve Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakların Korunması Birliğinin (IUCN) ihtisasları ve imkânları dahilinde hizmetlerinden azami şekilde yararlanarak, Komitenin belgelerini, toplantılarının gündemini hazırlayacak ve kararlarının uygulanmasından sorumlu olacaktır.

IV - DÜNYA KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASINI KORUMA FONU

Madde : 15

1. İstisnai Evrensel Değeri olan Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Korumak için «Dünya Mirası Fonu» adı altında bir Fon kurulmuştur.

2. Fon, UNESCO'nun mali tüzüğü hükümlerine uygun olarak emanet fon şeklinde teşkil edilmiştir.

3. Fonun kaynakları aşağıdakilerden oluşacaktır.

a) Bu Sözleşmeye Taraf Devletlerin yaptıkları zorunlu ve gönüllü katkılar;

b) Aşağıdaki kaynaklardan sağlanan katkı, hediye ve bağışlar;

i) Diğer Devletler;

ii) Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, Birleşmiş Milletler Sisteminin diğer örgütleri, özellikle Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve diğer hükümetlerarası örgütler;

iii) Resmi veya özel kurum ve kişiler,

c) Fonun kaynaklarına bağlı olarak sağlanan her türlü faiz geliri;

d) Fonun yararına düzenlenen faaliyetlerden sağlanan bağış ve gelirler ve

e) Dünya Mirası Komitesince hazırlanan ve Fon yönetmeliğinde belirtilen diğer bütün kaynaklar.

4. Fona yapılan katkılar ve Komite için sağlanmış olan diğer tür yardımlar ancak Komitenin belirleyeceği amaçlar için kullanılabilir. Komite, yalnız belirli program veya projelerde kullanılmak üzere yapılan katkıları, bu program veya projenin yürütülmesi Komitece kararlaştırılmış olması şartıyla kabul edebilir. Fona yapılan katkılar, hiç bir siyasal koşula bağlanamaz.

Madde : 16

Bu Sözleşmeye dahil Devletler Dünya Mirası Fonuna muntazaman iki yılda bir aidat vermeyi taahhüt ederler, bu aidatların bütün Devletlere uygulanabilecek tek bir yüzdeye göre hesaplanan miktarı, UNESCO Genel Konferansı sırasında, toplanan sözleşmeye dahil Devletlerin genel kurulu tarafından kararlaştırılacaktır. Genel Kurulun bu kararı, bu maddenin 2 nci paragrafında öngörülen beyanı yapmamış olan sözleşme dahil, mevcut, oy veren, Devletlerin çoğunluğu ile alınır. Sözleşmeye dahil Devletlerin mecburi aidatı hiç bir surette UNESCO'nun mutad bütçesine yaptıkları katkının % 1 inden fazla olamaz.

2. Ancak, bu Sözleşmenin 31 ve 32 nci maddelerinde sözü edilen bir Devlet, onaylama kabul veya katılma belgelerinin verilmesi sırasında bu maddenin 1 nci paragrafı hükümleriyle bağlı olmayacağını bildirebilir.

3. Bu maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen bildirimi yapmış olan Sözleşmeye Taraf bir Devlet, her an, UNESCO Genel Müdürüne haber vererek, adı geçen bildirimi geri alabilir. Ancak bildirimin geri alınması, bu Devletin, Sözleşmeye Taraf olan Devletlerin bir sonraki Genel Kurulu tarihine kadar zorunlu katkısı için geçerli olmayacaktır.

4. Komitenin, işlemlerini etkili biçimde planlayabilmesi için, bu Sözleşmeye Taraf olan Devletlerden bu maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen bildirimi yapmış olanların katkıları, düzenli olarak her iki yılda bir ödenecek ve bu katkı bu maddenin 1 nci paragrafı hükümleriyle bağlı oldukları takdirde ödeyecekleri katkılardan az olmayacaktır.

5. Bu Sözleşmeye Taraf olan herhangi bir Devlet içinde bulunulan yıl ile ondan hemen önceki yıla ait zorunlu veya gönüllü katkılarından borçlu ise Dünya Kültür Mirası Komitesi üyeliğine seçilemeyecektir; ancak bu hüküm ilk seçimde uygulanmayacaktır. Zaten Komite Üyesi olan böyle bir Devletin görev süresi, bu Sözleşmenin 8 nci maddesinin 1 nci paragrafında belirtilen seçimler yapıldığı zaman sona erer.

Madde : 17

Bu Sözleşmeye Taraf olan Devletler, Sözleşmenin 1 ve 2 nci maddelerinde tanımlanan kültürel ve doğal mirasın korunması için yardım sağlamak amacıyla ulusal, resmi ve özel vakıf veya dernekler kurmayı öngörür veya teşvik ederler.

Madde : 18

Bu Sözleşmeye Taraf olan Devletler, UNESCO himayesinde Dünya Mirası Fonu yararına uluslararası fon toplama kampanyasının örgütlenmesine yardımcı olacak, 15 nci maddenin 3 ncü paragrafında sözü edildiği üzere bu maksatla para toplanmasını kolaylaştıracaklardır.

V — ULUSLARARASI YARDIMIN KOŞULLARI VE DÜZENLENMESİ

Madde : 19

Bu Sözleşmeye Taraf olan herhangi bir Devlet, topraklarında bulunan istisnai evrensel değere sahip kültürel ve doğal mirasın bir parçasını oluşturan varlıklar için uluslararası yardım isteyebilirler. Elinde bulunan ve Komitenin bir karar vermesini sağlayacak nitelikteki bilgi ve belgeleri de bu yardım istemiyle birlikte Komiteye sunarlar.

Madde : 20

13 ncü maddenin 2 nci paragrafının, 22 nci maddenin (c) fıkrası ve 23 ncü maddenin hükümlerine bağlı olarak, bu Sözleşmeyle sağlanan uluslararası yardım, kültürel ve doğal mirasın parçasını oluşturan varlıklardan yalnız Dünya Kültür Mirası Komitesinin 11 nci maddesinin 2 nci ve 4 ncü paragraflarında belirtilen listelerden birine girmesine karar verdiği veya karar verebileceği varlıklara yapılabilir.

Madde : 21

1. Dünya Mirası Komitesi, Uluslararası yardım isteklerini değerlendirme usullerini saptayacak ve özellikle yardım isteminde bulunması gereken unsurları belirleyecektir. İstemde, öngörülen ameliye, gerekli çalışma, bunlara ait fiyat tahmini, ivedilik derecesi ve yardımı isteyen Devletin kaynaklarının bütün harcamaları karşılayamamasının nedenlerinin bildirilmesi gerekmektedir. Bu tür istekler, mümkün olduğu zaman uzman raporlarıyla desteklenmelidir.

2. Felaket ve doğal afetler nedeniyle yapılan istekler, ivedi çalışma gerektirmeleri olasılığı nedeniyle bu tür beklenmedik durumlara karşı bir fon ayırmış bulunması gereken Komite tarafından hemen, öncelikle değerlendirmeye alınmalıdırlar.

3. Komite, bir karara varmadan önce gerekli gördüğü inceleme ve danışmalarda bulunacaktır.

Madde : 22

Dünya Kültür Mirası Komitesince verilen yardımlar aşağıdaki biçimlerde olabilir.

a) Bu Sözleşmenin 11 nci maddesinin 2 nci ve 4 ncü paragraflarında tanımlandığı üzere kültürel ve doğal mirasın korunması, saklanması, değerlendirilmesi ve bakımının gerektirdiği sanatsal, bilimsel ve teknik incelemeler,

b) Onaylanan çalışmanın doğru biçimde yürütülmesini gerçekleştirmek için uzmanların, teknisyenlerin ve nitelikli işgücünün sağlanması,

c) Kültürel ve doğal mirasın saptanması, korunması, saklanması, değerlendirilmesi ve bakımı alanlarında her düzeydeki görevli ve uzmanların eğitimi,

d) İlgili Devletlerin sahip olmadığı veya elde edebilecek durumda olmadığı araçların sağlanması;

e) Uzun vadede ödenebilecek düşük faizli veya faizsiz borçlar;

f) İstisnai durumlarda ve özel nedenlerle, geri ödenmesi gerekmeyen yardımların verilmesi.

Madde : 23

Dünya Kültür Mirası Komitesi, ulusal veya bölgesel merkezlere, kültürel ve doğal mirasın saptanması, korunması, saklanması, değerlendirilmesi ve bakımı alanlarında bütün düzeylerdeki görevli ve uzmanlarının eğitimi konusunda uluslararası yardım da sağlayabilir.

Madde : 24

Büyük çapta uluslararası yardım daha önceden ayrıntılı bilimsel, ekonomik ve teknik incelemeler tamamlanmadan verilemez. Bu incelemeler, doğal ve kültürel mirasın korunması, saklanması, değerlendirilmesi ve canlandırılması için en ileri teknikleri araştıracak ve Sözleşmenin amaçlarıyla uyumlu olacaktır. İncelemeler, ayrıca, ilgili Devletin mevcut kaynaklarının rasyonel kullanma yollarını araştıracaktır.

Madde : 25

Genel bir kural olarak, gerekli çalışmanın bedelinin yalnız bir bölümü uluslararası toplum tarafından karşılanacaktır. Uluslararası yardımdan yararlanan devletin katkısı, kaynaklarının buna elverişli olmaması dışında her program veya projeye ayrılan tüm kaynakların en önemli payını oluşturacaktır.

Madde : 26

Dünya Kültür Mirası Komitesi ve yardım alan Devlet yaptıkları anlaşmayla, bu Sözleşme hükümleri gereği uluslararası yardım sağlanan bir program veya projenin yürütüleceği koşulları saptayacaklardır. Anlaşmayla koyulan kurallara uygun olarak himaye altına alınmış varlığın korunması, saklanması ve değerlendirilmesi sorumluluğu bu uluslararası yardımı alan devlete ait olacaktır.

VI — EĞİTİM PROGRAMLARI

Madde : 27

1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, kendi halklarının, Sözleşmenin 1 ve 2 nci maddelerinde tanımlanan kültürel ve doğal mirasa karşı değerbilirlik ve saygılarını güçlendirmek için, bütün uygun araçlarla ve özellikle eğitim ve tanıtma programlarıyla çaba göstereceklerdir.

2. Devletler, kamuoyunu kültür mirasını tehdit eden tehlikelerden ve sözleşmenin uygulanması için yürütülen etkinliklerden geniş biçimde haberdar edeceklerdir.

Madde : 28

Sözleşme uyarınca uluslararası yardım alan bu Sözleşmeye Taraf Devletler, kendisi için yardım alınan kültürel varlığın öneminin ve bu yardımın oynadığı rolün herkesçe bilinmesi için gerekli önlemleri alırlar.

VII — RAPORLAR

Madde : 29

1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, UNESCO Genel Kuruluna, Kurul Tarafından belirlenen tarih ve şekillerde, verecekleri raporlarda, yasama ve yürütme alanlarında benimsedikleri önlemler ve bu Sözleşmenin uygulanması için yaptıkları diğer çalışmalarla birlikte bu alanda kazanılan tecrübenin ayrıntıları hakkında bilgi vereceklerdir.

2. Bu raporlar Dünya Kültür Mirası Komitesinin bilgisine sunulur.

3. Komite UNESCO Genel Konferansının her olağan oturumunda etkinlikleri hakkında rapor verecektir.

VIII — SON HÜKÜMLER

Madde : 30

İşbu Sözleşme, beş metni de aynı şekilde geçerli olmak üzere, Arapça, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olarak hazırlanmıştır.

Madde : 31

1. Bu Sözleşme UNESCO'ya üye Devletlerin, kendi anayasal yöntemlerine göre onaylarına ve kabullerine açık olacaktır.

2. Onay veya kabul belgeleri UNESCO Genel Müdürüne tevdi edilecektir.

Madde : 32

1. Bu Sözleşme UNESCO üyesi olmayıp, örgütün Genel Konferansı tarafından Sözleşmeye katılmaya çağrılan bütün devletlerin katılmasına açık olacaktır.

2. Katılma bir katılma belgesinin UNESCO Genel Müdürüne tevdii ile yapılır.

Madde : 33

Bu Sözleşme, yirminci onay, kabul veya katılma belgelerinin tevdi tarihinden üç ay sonra, yalnız onay kabul veya katılma belgelerini bu veya önceki bir tarihte tevdi eden Devletler için yürürlüğe girecektir. Diğer her Devlet için, Sözleşme kendi onay, kabul veya katılma belgesinin tevdiinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 34

Aşağıdaki hükümler, Sözleşmeye Taraf olan Devletlerden Federal veya üniter olmayan anayasal sisteme sahip olanlara uygulanacaktır.

a) Bu Sözleşmenin hükümlerinin yürürlüğe girmesi federal veya merkezi yasal gücün yetkisi içinde olduğu hallerde, federal veya merkezi hükümetin yükümlülükleri, federal olmayan Taraf Devletlerinkilerle aynı olacaktır.

Bu Sözleşmenin hükümlerinin yürürlüğe girmesi, federasyonun anayasal sistemine göre, yasal önlemler almak yükümlülüğü olmayan üye Devlet, ülke, eyalet ve kantonların yasal yetkisine bağlı olduğu zaman, federal hükümet Devlet, ülke, eyalet veya kantonların yetkili makamlarını benimsemelerini tavsiyesi ile, sözkonusu hükümlerden haberdar edecektir.

Madde : 35

1. Bu Sözleşmeye Taraf olan her Devlet Sözleşmeden çekilebilir.

2. Çekilme, UNESCO Genel Müdürüne tevdi edilen yazılı bir belgeyle haber verilecektir.

3. Çekilme, çekilme belgesinin alınmasından 12 ay sonra geçerli olacaktır. Bu, çekilen Devletin mali yükümlülüklerini, çekilmenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar etkilemeyecektir.

Madde : 36

UNESCO Genel Müdürü, Örgüte üye Devletlere, 32 nci maddede sözü edilen Örgüte üye olmayan ülkelere ve Birleşmiş Milletlere 31 nci ve 32 nci maddelerde belirtilen bütün onay, kabul ve katılma belgelerinin ve 35 nci maddede belirtilen çekilme belgelerinin teslim alındığını bildirir.

Madde : 37

1. Bu Sözleşme, UNESCO Genel Konferansı tarafından tashih edilebilir. Her tashih ancak tashihli Sözleşmeye Taraf olan Devletleri bağlar.

2. Eğer Genel Konferans, bu Sözleşmeyi bütün olarak veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme benimserse, bu Sözleşme, tashih edilen Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren artık onaya, kabule veya katılmaya açık olmayacaktır.

Madde : 38

Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi gereğince, UNESCO Genel Müdürünün isteği üzerine Birleşmiş Milletler Sekreterliğince tescil edilir.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Konferansının on yedinci oturum Başkanının ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürünün imzalarını taşıyan iki muteber suret olarak Paris'te yirmi üç Kasım 1972'de yapılmış olup, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü arşivlerinde saklanacak ve onaylanmış resmi suretleri 31 nci ve 32 nci maddelerde belirtilen bütün Devletlere ve Birleşmiş Milletlere gönderilecektir.

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 57

Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/30)

(Not : Anlaşma metni dosyasındadır.)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-822/03377

1 Mayıs 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 10 . 4 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GEREKÇE

Hükümetimiz İslam ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmek ve çeşitlendirmek yönündeki siyasetine uygun olarak, bu ülkelerle ilişkilerimizin geliştirilmesi amacıyla başlatılan siyasi, askeri, iktisadi, ticari ve kültürel alanlarda sürdürülen girişimler neticesinde işbirliği imkanlarının mevcut olduğu görülmüş ve ülkemiz ile Banglades arasında bu imkânlardan yararlanılması için Askeri Eğitim İşbirliği alanındaki ilişkileri düzenlemek ve bu çerçevede yekdiğerinin sahip olduğu Askeri Eğitim becerisinden yararlanılması, karşılıklı olarak birbirlerinin askeri personelinin eğitilmesi amacıyla, Dışişleri Bakanı İlter Türkmen'in Banglades'e yaptığı resmi ziyaret sırasında Dakka'da 10 Mart 1981 tarihinde bir Türk - Banglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır. Bu Anlaşma ile ikili ilişkilerimizde daha sürekli bir gelişme ve iki ülke arasındaki siyasal dayanışma ve yakınlaşmanın güçlenmesi de beklenmektedir.

Mali İşler Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Mali İşler Komisyonu
Esas No. : 1/30
Karar No. : 9

17 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısı, havalesi uyarınca Komisyonumuzun 16 Aralık 1981 tarihli 4 ncü Birleşiminde ilgili hükümet temsilcileri ve MGK Gen. Sek. İhtisas Komisyonları Dairesi temsilcisi de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I) Tasarı, Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Sözleşmeye esas tasarı Hükümetimizin İslam Ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmek, yaygınlaştırmak ve güçlendirmek yönünde uyguladığı siyaset esaslarında imza edilmiştir.

20 maddeden teşekkül eden ve Türkiye Cumhuriyeti ile Benglades Hükümeti adına Savunma Bakanlığı temsilcilerince tanzim olunan sözleşme hükümleri, her iki devletin silahlı kuvvetlerinde eğitim ve öğretim görecek veya eğitici, öğretici, danışman ve gözlemci olarak bulunacak askeri personel ile bunların yakınlarının sahip olacağı statüleri tespit etmektedir.

Devletimizin uyguladığı dış politikanın bir gereği olan ve dost Benglades ile olan ilişkilerin güçlendirilmesini sağlayıcı bulunan sözleşmeye esas tasarı komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II) Tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gereğinin ifası dileğiyle Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Süleyman Sırrı KIRCALI Başkan	İsmail ŞENGÜN Başkanvekili İmzada Bulunamadı	*Mehmet PAMAK* Sözcü
Hilmi SABUNCU Kâtip	*Mustafa ALPDÜNDAR* Üye	*Erdoğan BAYIK* Üye
Muzaffer ENDER Üye	*Kamer GENÇ* Üye	*Doğan GÜRBÜZ* Üye
Mehmet HAZER Toplantıda bulunamadı. Üye	*Salih İNAL* Üye	*Mehmet KANAT* Üye
M. Velit KÖRAN Üye	*Hamdi ÖZER* Üye	*Ragıp TARTAN* Üye

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri
ve Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/30
Karar No. : 14

7 Ocak 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, gerekçesi ve ekli belgeler, ilgili bakanlık temsilcisinin de katılmasıyla Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı. Gerekçesi uygun görüldü.

Tasarının başlığının ve birinci maddesinin anlaşma metninin başlığına uygun düzenlenmediği görülmekle, herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek için, tasarının başlığı ve birinci maddesi anlaşma metninin başlığına uygun hale dönüştürülerek, ikinci ve üçüncü maddeleri de Bakanlar Kurulu'ndan gelen şekli ile aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Genel Kurulu'na sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Eşref AKINCI Başkan	*A. Asım İGNECİLER* Başkanvekili	*H. İbrahim KARAL* Sözcü
Remzi BANAZ Kâtip	*E. Yıldırım AVCI* Üye	Ender CİNER Üye (İmzada bulunamadı.)
İsmail Hakkı DEMİREL Üye	*Ali DİKMEN* Üye	*Adnan ERSÖZ* Üye
Abbas GÖKÇE Üye	*Avni MÜFTÜOĞLU* Üye	*Fahri ÖZTÜRK* Üye
Aydın TUĞ Üye	*Namık Kemal YOLGA* Üye	*Halit ZARBUN* Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	MALİ İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.	**Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.**
MADDE 1. — 10 Mart 1981 tarihinde Dakka'da imzalanmış bulunan «Türk - Benglades Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — 10 Mart 1981 Tarihinde Dakka'da imzalanmış bulunan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benglades Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşması» nın Onaylanması uygun bulunmuştur.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

10.4.1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı V.
İ. Öztrak

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı V.
Dr. T. Önalp

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı V.
M. R. Güney

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban